

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 23 • julij 2010 • letnik VIII • ISSN-1581-7156

Številne prireditve v organizaciji Glasbene šole Beltinci (Godalni kvartet Feguš) uvrščajo Beltince na evropski kulturni zemljevid.

Pozvačin bo še naprej vabil in pripomogel k prepoznavnosti naše občine.

Živimo v času globalizacije in tudi naši otroci so del nje.

Številni mladi gasilci so glas o Lipovcih ponesli po domovini.

Zmago Kovač ob svojem videnju lipovske pokrajine.

Vedno več ljudi uživa v naravi.

Spoštovane občanke in občani!

Pred nami je čas dopustov, ko se bomo odpravili nekam drugam. Želimo si za nekaj dni spremeniti okolje, doživeti nekaj novega, prijetnega. Nekatere vleče želja po novih avanturah, nekateri pa si preprosto želijo nekaj dni miru izven vrveža delovnega okolja. Vsi se močno zavedamo, da krize še zdaleč ni konec. Vsakodnevna poročila medijev o odpuščanjih, stečajih, težkih razmerah... vplivajo na vse. Kljub temu pa moramo tudi v teh časih ohraniti optimizem in vero v prihodnost, v sočloveka, v dobro.

Kot sem v uvodu zapisal, je pred nami čas dopustov, pa tudi čas številnih prireditev v naši in sosednjih občinah. Društva in organizacije želijo prikazati rezultate svojega dela, obuditi tradicijo in običaje naših dedkov in babic ali preprosto povabiti k veselju druženju, ki ga je med nami vedno manj. Hlastanje po materialnih dobrinah nas je odtujilo in tako se pri nas kot tudi v svetu ugotavlja, da je globalizacija in potrošniška družba opravila svoje. Človek se je odtujil sočloveku, v nevarnosti je družina, pozabljamo na pristne medčloveške odnose, med ljudmi je premalo sodelovanje in pomoči. Vse več je tekmovalnosti, želja po novih materialnih dobrinah, ne najde pa se prijazen nasmeš, prijazna beseda pozdrava ali zahvale. Mogoče so potem druženja in obujanje starih običajev, ki jih prireja jo društva, tisti poizkusi, ki bi pokazali in zapolnili to praznino. Potrebno bo spremeniti medsebojne odnose, odnos do naše okolice, narave in spoštovati prizadevanja vseh za lepšo okolico, prijetnejše bivanjsko okolje. Tudi lepe rože na javnih površinah so prijetne za oko in dušo. Nekako žalosten pa postaneš, ko vidiš, da se to uniči.

Prav je, da se v tem članku spomnimo tudi nekaterih investicij, ki

so ali še bodo dokončane. Na prvem mestu je prav gotovo izgradnja kanalizacije v občini. Moram povedati, da je to največji projekt naše občine nasploh, kajti ne gre pogledati samo investicijske vrednosti, ampak tudi fizični obseg že opravljenega in obseg dela, ki na dokončanje še čaka. V ključni fazi je sekundarno omrežje s priključnimi jaski v Gančanih in Lipovcih, v teh dneh se izbira izvajalec za Bratonce in Lipo. Pričetek del je načrtovan v septembru. Tudi za ta del investicije smo se prijavi za evropska sredstva.

Prav gotovo pa še največji zalogaj sledi in to je gradnja povezovalnih vodov in čistilne naprave. Na izbiro izvajalca se je tisti, ki ni bil izbran, pritožil, zato smo morali postopek izbire ponoviti. Verjamem, da je ponovna izbira opravljena dobro, kljub temu pa vedno obstaja možnost pritožbe. Čas je namreč takšen, da se na takšen način želi pridobiti delo, kajti sami vemo, da so investicije močno okrnjene. V kolikor bi vse poteklo brez pritožbe, bi lahko bil začetek tudi teh del v jesenskem času.

Velik projekt, s katerim se želimo spoprijeti, je večnamenska športna dvorana v Beltincih, s katero bi izboljšali pogoje dela za naše otroke v osnovni šoli, prav tako pa bi pridobili dodatne kapacitete za vadbo športnih klubov, društev, kot tudi rekreacijo vseh nas. Na zadnji seji Občinskega sveta Občine Beltinci je bila prižgana zelena luč za nadaljevanje aktivnosti in tudi, da se določi tako lokacija kot tudi velikost samega objekta. Potrebno bo seveda ogromno truda, načrtovanj, dogovarjanj in iskanja virov financiranja. Trud bo seveda poplačan takrat, ko bomo lahko tak objekt začeli uporabljati.

Želimo nadaljevati s projektom muzejske zbirke v gradu. Denaciona-

lizacijsko vprašanje še seveda ni rešeno, pa kljub temu verjamem, da se bo projekt nadaljeval. Prav gotovo ne moremo dovoliti, da bi grajska stavba še naprej propadala, ampak jo je potrebno obnavljati, seveda skupaj z grajskim parkom.

Ob zaključku mandata ocenjujem - kajti jeseni so nove lokalne volitve - da je bil uspešen. Izpeljali smo kar nekaj investicij, nekatere smo začeli, druge še načrtujemo. Program, ki je bil zastavljen, je v glavnem realiziran. Mogoče smo bili na nekaterih področjih manj uspešni, zato pa smo na drugih realizirali več. Pogled nazaj je prijeten, načrti za naprej pa morajo biti smeli.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem za sodelovanje, vaše kritično spremljanje delovanja naše občine, pobude in vprašanja, kritike in pohvale, pa tudi članom Občinskega sveta za delo v tem mandatu.

Prijetno poletje vam vsem želim. Dopust naj mine kar se da sproščeno in zadovoljno. Nabrane moči pa nam naj koristijo za prihajajoče obdobje, da bomo kos vsem naporom, ki so in bodo pred nami do naslednjega poletja.

Milan KERMAN • župan

Namesto besede urednice odgovor občinskemu svetniku gospodu Srečku Horvatu in gospodu Darjanu Kovačiču!

Spoštovani občani in bralci!

Na 34. seji Občinskega sveta občine Beltinci, ki je potekala 29. 4. 2010, je pri točki 8. dnevnega reda – pobude in vprašanja - gospod Srečko Horvat v zvezi z delom uredniškega odbora razpravljal takole: Navajam: »NEPRIMERNO SLABŠA SITUACIJA JE PRI ZAPISNIKIH UREDNIŠKEGA ODBORA OBČINSKEGA INFORMATIVNEGA GLASILA, KER NI OBJAVLJEN NOBEN ZAPISNIK, SE PA VERJATNO PRED VSAKO IZDAJO NOVE ŠTEVILKE VSAJ DVAKRAT SE STANEJO. ZAPISNIKI O TEM OBSTAJAJO IN SE SPRAŠUJEM, ZAKAJ ŠE NISO OBJAVLJENI. HKRATI PROSIM, DA SE TO ZGODI V ČIM KRAJŠEM ČASU, SAJ BOM DRUGAČE MISLIL, DA SO TU KAKŠNI ČUDNI INTERESI, KER NEKATERI ZAPISNIKI SO OBJAVLJENI NEKATERI PA NISO, VE SE PA, DA SO NAPISANI.«

V tej razpravi oz. vprašanju gospoda Srečka Horvata je bilo navedenih kar nekaj netočnosti oz. njegovih domnev, ki pa so povsem brez osnove.

1. Uredniškega odbora ni nihče na noben način obvestil o tem, da je potrebno objavljati zapisnike naših sej.

2. Ko smo se pozanimali o tem pri odgovornih v občinski upravi, smo dobili odgovor, da je bil sprejet sklep, da se objavljajo zapisniki občinskih odborov oz. teles občinskega sveta, uredniški odbor pa to ni in zato zapisniki niso objavljeni.

3. Da bi se 2 x sestajali za eno številko glasila, je čista domneva, da ne bi uporabili izraza laž. UO v tej sestavi za nobeno glasilo ni imel več kot ene seje. V primeru, da so se pojavile težave in se tudi so, sva jih z gospo Liljano Žižek reševali po telefonu.

4. Zapisniki naših sej seveda obstajajo v posebnem registru pri gospe Liljani Žižek in so Vam, gospod Srečko Horvat in mogoče tudi drugi, ki nam ne zau-pajo, vedno na razpolago, gospa Liljana

Vam jih bo z veseljem pokazala.

5. Odraz zapisnika in sej je vsaka nova številka občinskega glasila. Naše seje so kratke (največ eno uro), dnevni red je vedno enak: 1. Pregled zapisnika zadnje seje –odmevi na zadnjo številko, 2. Članki za novo številko (Liljana jih sprejema, skupaj jih urediva po rubrikah in na seji ostale člane UO seznani-va z vsebino, o »problematičnih« se pogovorimo), 3. Pobude in vprašanja.

6. Vaše razmišljanje o »čudnih interesih«, kot ste povedali, pa so odraz Vašega duha. Postavlja se nam vprašanje, ali tako razpravljate in domnevate tudi o pomembnejših vprašanjih na sejah občinskega sveta in potem ni čudno, da je stanje takšno, kot je.

7. In še nazadnje: kako pa veste oz. ste prepričani, da so zapisniki sploh zapisani, če imamo čudne interese?

Gospod Srečko Horvat! Sedanjemu UO se mandat izteka, pred Vami je, upamo, »naša« predzadnja številka, potem pa boste imeli možnost zopet Vi. In jaz bom zadnja, da bom Vas in druge člane odbora sumničila o čudnih interesih, pred občani govorila o Vas neresnice ter zahtevala tisto, kar ni predpisano. Iskreno pa želim, da bi Vaše delo potekalo vsaj polovico v tako prijetnem vzdušju kot naše.

V četrtek, 1.7.2010, je potekala 37. seja Občinskega sveta Občine Beltinci. Na njej je kot gost nastopil tudi gospod DARJAN Kovačič, profesor športne vzgoje na OŠ Beltinci. Navajal je, da rad o svojem delu tudi kaj napiše, tudi v Malem Rijtarju, da pa mu objavljamo vedno manj. Besede gospoda Darjana Kovačiča ne držijo oz. so čista neresnica. Gospodu Kovačiču smo objavili članek v 21. številki, res da so bile težave z naslovom, ampak članek je bil objavljen. Za 22. številko pa je gospod Kovačič poslal 3 članke, ki pa niso bili objavljeni izključno in samo zato, ker so bili poslani po

roku, tako kot še ostalih 9 prepozno prispelih člankov, o čemer sem ga ustno obvestila. Rada bi se zahvalila za razumevanje avtorjem devetih prispevkov, ki ste s tako velikim razumevanjem sprejeli tako odločitev UO. Na primerih teh dveh gospodov lahko vidite, kako nam gledajo pod prste in sprevračajo gola dejstva. Naslednje dejstvo, zakaj nismo objavili prejetih člankov po roku je ta, da bi se izognili dejstvu, da se novo imenovanemu UO ne bi dogajale podobne stvari in bi se lahko »zamudniki« izgovarjali na preteklost; nenazadnje pa smo težave z zamudniki mnogokrat premagali z dobro voljo, pri zadnji številki pa to ni bilo mogoče zaradi bolezni lektorice, ki ni mogla pravočasno lektorirati 12 po roku prispelih prispevkov. Hvala za razumevanje!

Jelka BREZNIK • v imenu UO

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

uredniški odbor:

Renata ADŽIČ (odgovorna urednica),
Jelka BREZNIK, Zlatko RADUHA,
Ivan MESARIČ, Mira ŠÖMEN,
Zlatka HORVAT, Erna VÖRÖŠ,
Peter DUGAR, Robert KUZMA

Uredniški odbor ne odgovarja
za vsebino objavljenih člankov.

zbiranje materiala:

Liljana ŽIŽEK

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

Grafični studio Robert Kuzma s. p.
www.graficnistudio.net, 041 721 046

tisk:

Tiskarna S-tisk, d. o. o.

julij 2010

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Skrbna, marljiva setev – klena, bogata žetev!

Občinska proslava slovenskega praznika kulture – 7. februarja letos – je bila malce drugačna od ustaljenih programskih oblik. Po dogovoru med vodstvom občine in KUD Beltinci je slednje v skoraj triurnem programu predstavilo rezultate svojega 40-letnega delovanja. Kljub izredni dolžini prireditve za take namene pa je domala vsak izmed udeležencev v nabito polni dvorani beltinskega kulturnega doma po dogodku dal vedeti prirediteljem, da je bil prijetno, sveže in prav nič utrujajoče doživetje. Program so z odlomki iz repertoarja svoje aktualne kulturne dejavnosti izvedle delujoče sekcije KUD Beltinci in gostje: gledališka skupina Slikepa-prijlike, članska in veteranska folklorna skupina, kvartet Slavček, tamburaški ansambel in glasbene skupine (Marko banda, Mlada beltinska banda, ansambel Danila Lebarja, ki spremlja današnje folkloriste), slavnostni nagovor je prispeval župan Milan Kerman, predsednica KUD Beltinci Lizika Zadravec pa je na koncu podelila vsem pobudnikom za ustanovitev in prvim aktivistom društva, rojenega v daljnem letu 1969, izjemno lepo izdelane zahvalne listine, ki sta jih ustvarila dolgoletni član društva, likovnik Feri Poredoš in tiskar, domačin Srečko Kavaš, vnuk prvega vodje FS KUD Beltinci. Zahvale so prejeli tudi predstavniki ustanov in društev, ki so najzvesteje stali ob strani slavljenca v njegovi štiridesetletni delovni preteklosti: Občina Beltinci, Javni sklad za kulturne dejavnosti M. Sobota, Krajevna skupnost Beltinci, PGD Beltinci in OŠ Beltinci, katere delavci so bili preko svoje sindikalne organizacije pobudniki in najštevilnejši delavci v društvu, ki je vse do pridobitve ustreznega kulturnega prostora s svojimi prireditvami tudi redno in brezplačno gostovalo v šolskih prostorih.

Prireditve, izpeljano po zamisli, scenariju in povezovanju Milana Zrinskega, so popestrili likovniki KUD Beltin-

ci: Tinč Mertūk s priložnostno razstavo karikatur iz zgodovine KUD Beltinci, Izidor Zadravec z izvirno scensko zamislijo portretov ustanoviteljev KUD Beltinci, že omenjeni Feri Poredoš, predvsem pa računalničar Danilo Lebar in tehnični realizator Vili Rous, ki sta predstavo opremila z zanimivimi video-predstavitvami iz KUD-ove preteklosti. Vili Rous je med družabnim srečanjem po prireditvi zavrtel še polurni dokumentarni film iz tridesetletne zgodovine beltinske folklorne skupine, društvene največje redne prireditve – folklornega festivala in nekatere pozabljenih obrti in opravil naših prednikov, ki so ga uspeli zmontirati iz različnih prispevkov delavci RTV Slovenija. (Komentar dveh zakonskih parov iz M. Sobote, ki redno obiskujeta prireditve v Beltincih: »Kaj tako izvirnega lahko naredite le v Beltincih...«)

Izjemne zasluge za tako zanimivo, dokumentirano in bogato predstavitev dela ambasadorjev beltinske kulturne dejavnosti v minulih 40 letih pa ima prav gotovo prva predsednica tega društva, upokojena učiteljica MILICA ŠADL, ki je vodila društvo več kot polovico let njegovega obstoja, ga strokovno podpirala in vneto zbirala podatke o njem, ki jih je s filigransko natančnostjo in prefinjenim občutkom za lepo in pregledno oblikovanje lastnoročno zapisovala v KRONIKO KUD BELTINCI, unikatno knjigo v dveh izvodih po okoli 500 strani, ki sta ju izdelala knjigovez – domačin, že pokojni Ivan Kavaš in njegov sin Srečko in pomenita neprecenljiv dokumentarni zaklad ne le beltinske, ampak tudi širše slovenske kulturne preteklosti. Omenjeno delo je bilo posebej razstavljeno tudi na prireditvi, slikovni in podatkovni odlomki pa so le zrnca ti-stega, kar vsebuje. Poleg natančnega popisa nastopov KUD-ovih sekcij ali gostovanj drugih pri nas imajo v knjigi posebno mesto vsi minuli festivali,

imena vseh nastopajočih in delujočih v društvu za štiri desetletja nazaj, predstavitev zaslužnih članov in dobitnikov priznanj, pomembnejši dogodki, povezani z društvom, gostovanja pomembnih ljudi z družbene in estradne scene doma in na tujem, statistike, podatki o premoženju društva,... skratka – Kronika KUD Beltinci Milice Šadl je podatkovna baza, iz katere bodo črpali informacije še mnogi rodovi. Gotovo je tudi to njeno delo eden izmed razlogov, da je bila nekaj dni pred prireditvijo deležna najvišjega kulturnega priznanja JSKD Slovenije – srebrne plakete za življenjsko delo v kulturi, za kar ji še enkrat čestitamo in priznavamo, da smo ponosni na to priznanje tudi vsi njeni dolgoletni sodelavci! Slika 1: Milica Šadl s kroniko

Morda še malce statističnih podatkov. Osrednji poudarek dela društva je vse do danes na folklorni dejavnosti. Folkorna skupina deluje 72 let, beleži čez 1600 (zapisanih) nastopov, v njenih vrstah pa se je udeleževalo okoli 800 članov, všteti tudi osnovnošolsko in predšolsko mladino. V zadnjem času je aktivna tudi veteranska FS, v okviru plesnih skupin pa je vsa leta bilo izvedenih več prikazov običajev in strokovnih delavnic. Folklor je prejela za svoje delo poleg Maroltove plakete (posebej le-to tudi Kociper banda in Boris Žalig), Evropsko nagrado za ljudsko umetnost (1985), lansko leto pa še Red za zasluge predsednika republike dr. Danila Türka. Številni člani FS so prejeli tudi zlate, srebrne in bronaste Maroltove značke in občinska priznanja.

V skoraj tridesetih letih rednega delovanja pevskih skupin, ki ga danes predstavlja le še kvartet Slavček, je v Beltincih pelo pet različnih zborovskih zasedb, s katerimi sta največ uspehov med 218 (evidentiranimi, bilo jih je pa gotovo za polovico več) nastopi dosegla GUSTAV GONZA in JOŽE GRLEC ml. Oba sta bila dobitnika najvišjih priznanj s področja glasbe, Gallusove značke za dolgoletno dejavnost pa so redno prejeli tudi njuni pevci. Dramska

dejavnost je bila prva leta društva, ko je bila na razpolago še stara kinodvorana, zelo pestra, pozneje se je omejila na pripravljane proslave in krajših del. S pridobitvijo sodobne kulturne dvorane spet pridobiva nov veter v jadra. Vsa leta pa so na naših odrih gostovali gledališčniki iz drugih sredin, do najnovejših časov večino tega v organizaciji KUD Beltinci. Ob tej je vseskozi tekla tudi likovna in druga razstavna dejavnost, predvsem po pridobitvi ustreznih razstavnih prostorov v gradu. Tamburaši so lani slavili 85 (dokazanih) let svojega obstoja in beležijo čez 600 registriranih nastopov. V njihovih vrstah, ki jih zadnjih 50 let vodi Mirko Smej, se je izmenjala stotnja godbenikov, ki so, poleg vodje z najvišjim Maroltovim priznanjem, nosilci številnih značk za dolgoletno dejavnost. Od začetkov KUD Beltinci so bili redni godci v društvu Kocipri in Miška Baranja, od njih so se naučili te umetnosti cimbalist Andi Sobočan in fantje Marko bande, za njimi so prišli mlajši – Mlada, nato še Mala beltiška banda, Srakovi dečki...Kocipri so z Vladom Kreslinom ponesli našo glasbeno zapuščino po svetu, njihovi nasledniki – Marko banda – pa so v svojih dvajsetih letih zabeležili nekaj sto nastopov in posneli dve zgoščenki izvirne domače glasbe. V festivalskih glasbenih delavnicah in ob nabavi potrebnih instrumentov je glasbeno izobraževanje pomagalo reševati pereč problem pomanjkanja ustreznih izvajalcev naše ljudske glasbe za potrebe folklorne in samostojnih nastopov.

K vsemu naštetemu je treba gotovo dodati tudi zasluge številnih domačinov, podpornikov naših prireditev od zunaj, strokovnjakov, ki so nam ob akcijah zmeraj stali ob strani, uradov in ustanov, brez katerih ne bi mogli tako plodno opravljati našega poslanstva. In hudo narobe bi bilo, če bi pozabili ob tem jubileju tudi vsem tem poslati besedico zahvale, ki sama po sebi morda ne pomeni nič, pa vendarle veliko. HVALA torej – v upanju, da bomo uspešno delali naprej!

Gospa Milica Šadl pred svojim neprecenljivim delom.

Morebiti se še spomnimo, da smo prireditel ob obletnici društva začeli prav na dan 40-letnice, to je 9. oktobra 2009, z zasaditvijo treh dreves v parku v Beltincih (po eno za jubileje folklorne, tamburašev in KUD Beltinci), s čimer smo dodali dejavnostim društva še eno – skrb za okolje.

V vseh teh letih je društvo poskrbelo za ustreznost predstavitev del različnih literarnih in likovnih ustvarjalcev z našega območja (dr. Vilko Novak, Peter Šraj, dr. Jože Zadavec, Dušan Rešek, Števan Kūhar, Vlado Sagadin, Gustav Gonza, Franc Novak) in številnih drugih ustvarjalcev iz širšega slovenskega kulturnega prostora. Raziskati je dalo izvirno nošo našega kraja (dr. Marija Makarovič) in izdalo več publikacij ob jubilejih svojih skupin in festivalov. V starejših letih je vlagalo težavno priborjena denarna sredstva v prepotrebne objekte: odri, adaptacije stare dvorane in šolske jedilnice, v knjižnico. Poudariti pa je treba, da so člani delali prostovoljno in za »lastno dušo«, kot pravimo. Če tega ne bi bilo, bi bila današnja društvena kronika vsaj na treh četrtinah strani – prazna.

In če že nismo navedli v tem članku, ki ima pač določene omejitve, še kakšnih dosežkov in predvsem številnih pomembnih (tudi že preminulih) ljudi, zaslužnih za uspehe društva, naj bo v uteho dejstvo, da so vsi prav na-

tančno in z vsem spoštovanjem zapisani v Miličini Kroniki KUD Beltinci, od koder jih ne bo nihče izbrisal in kjer bomo našli vso veličino storjenega v polnih barvah.

Vabilo pozvačina – zaščitnega znaka našega društva – ob naših akcijah pa vsekakor velja še naprej: »Prije vsi, šteri ste od poplata vekši, pa od kolena menši...«

Milan ZRINSKI • mali rijtar

Razmišljanja

Šolsko leto za naše učence se končuje. Ko se ozrem nazaj po prehojeni poti letošnjega leta, se zavem, da kljub zavestno upočasnjenu tempu, še vedno drvim skozi življenje.

Jutro. Budilka je neusmiljena. Vedno prezgodaj zazvoni, saj je zjutraj tako lepo spati. Še preden vstanem, mi misli preletijo dan, ki me čaka. Seveda je na prvem mestu šola, moj razred in učenci, predmeti in učna snov, ki so na urniku, motivacija, razporeditev dela... Šele nato se skozi misli utrne druga tema – zajtrk. Brez njega ne grem nikamor. Brez dodane energije ne morem ne misliti in ne delati. Pogledam v hladilnik in se odločim za kaj lažjega, saj je ta dan malica v šoli krepkejša. Še vedno pazim, da obroke uravnoteženo razporejам čez ves dan. Na hitro pospravim za sabo kuhinjo in se uredim.

Med vožnjo do šole v mislih preletim prvo učno uro. Kmalu za mano pridejo v šolo tudi učenci. Z nasmejanim »dobro jutro« se pozdravimo in naša učilnica oživi. Jutranji klepet med učenci in mano je sproščen. Povedo mi novosti iz sveta športa in narave. Nato pripravimo vse za matematiko. Učna ura je kombinirana, kar pomeni, da poučujem 3. in 4. razred hkrati. Delo učitelja v taki uri je dosti bolj zahtevno, kot v samostojnem oddelku. Ves čas imaš v mislih dvojno učno snov, dvojne cilje in standarde, dvojne rešitve in učence dveh razredov, s katerimi moraš to vse uskladiti v tako celoto, da usvojijo zadane cilje. A nam uspe. Zadovoljni se dogovorimo še za domačo nalogo in tretješolci zapustijo razred. Četrtošolci se že veselijo naravoslovja in tehnike. Predmet imajo zelo radi, saj jim nudi veliko novih in zanimivih vsebin različnega naravoslovnega področja in seveda veliko izdelkov. Pri teh pa razvijajo načrtovanje, skiciranje, izdelovanje, preizkušanje in vrednotenje svojega dela. Naučijo se uporabljati orodje, različna gradiva in preproste postopke za obdelavo gradiv. Ko jih takole opazujem pri njihovem delu vidim, kako samostojni so postali v tem letu, ko smo se družili. Zadovoljna sem. To so potrdile tudi ocene v redovalnici. Po končanem delu za seboj vedno pospravijo razred, da je urejen, ko ga zapustijo. Ni jih potrebno več opozarjati na to. Tudi sami so zadovoljni s svojimi dosežki. To nam daje prijetno in ustvarjalno vzdušje med učnimi urami.

Malica je poglavje zase. Ker tako pridno delajo med urami, potrebujejo vsaj malo sprostitev v glavnem odmoru. Zato so takrat razigrani in včasih kar preveč glasni.

Po končanem pouku uredim dokumentacijo, pregledam nadomeščanja, se pogovorim s sodelavkami in sodelavci in šele nato odpeljem domov. Večkrat se ustavim na matični šoli v Bakovcih, da uredim zadeve ali obvestim našo ravnateljico Vando Sobočan o poteku dela na podružnici. Takrat skupaj načrtujeva, kaj vse še potrebujemo ali kaj mora-

Nasmejani obrazi pričajo o zadovoljstvu po dobro opravljenem delu in pričakovanju razigranih počitniških dni.

mo narediti. Prijetno je sodelovati z njo, saj prisluhne našim željam in potrebam in pomaga s strokovnim znanjem in sposobnostjo poiskati najboljšo rešitev.

Domov pridem še vedno zelo utrujena, zato je potreben počitek po kosilu obvezna sestavina mojega vsakdana. Pa ne samo počitek, tudi čas za rekreacijo, za sprehod, si vzamem vsak dan, če le ni vreme preveč slabo. Vse to mi da novo energijo, da lahko proti večeru pripravim vse potrebno za naslednji dan.

Večer je čas za razmislek o preživetem dnevu. Takrat ponavadi v mislih preletim dogodke dneva, meseca ali celo več. Razmišljam in iščem nove rešitve ter izboljšave. Ponavadi mi misli zatavajo preko vseh večjih dogodkov. Tako smo letos obnovili izolacijo na celi šoli, sedaj pa jo bodo še pobarvali z lepimi toplimi barvami. Občina Beltinci skrbi, da imamo dobre materialne pogoje za delo. KS Dokležovje nam pomaga pri nabavi didaktičnega materiala. Gospod Srečko Horvat pa poskrbi, da zanimivi dogodki in lepi trenutki ne zbledijo in da jih bodo lahko gledali še veliko generacij za nami.

Seveda bi bilo vse to premalo, če na šoli ne bi bilo dobro usposobljenega in motiviranega kadra. Da je bilo to leto uspešno, kažejo rezultati učencev ob koncu pouka. Čestitke in zahvala vsem, ki ste pripomogli, da je naša podružnica sodobna podružnica. Saj naši učen-

ci tu dobijo enakovreden program, ki ga po večini še nadgrajujemo, saj nam majhnost omogoča še kvalitetnejše delo z učenci. Zato imamo čas za svoje učence in se ne more zgoditi, da bi koga prezrli, ali se ne bi imeli časa z njim pogovoriti, mu prisluhniti. Kombinirani pouk pa še dodatno razvija sposobnosti samostojnega dela, pomoč drug drugemu, razvija socialne veščine, povezuje učence in učitelje med seboj v eno veliko družino, v kateri se vsi dobro počutimo. Pa še nekaj nam je letos uspelo. Na zadnji naravoslovni dan smo se odpeljali v Postojno. To je bila pobuda staršev. Še več, vsi skupaj smo šli. Starši, učenci, otroci, celo dve babici sta bili z nami. Tako družinsko raziskovanje nam je odprlo nove poglede na naše skupno delo. Še bolj nas je povežalo. Vzgoja in izobraževanje nista le obveznost šole ampak vseh, ki so vpeti v življenje naših otrok. Le tako jih lahko kvalitetno pripravimo na življenje. Četrtošolci sedaj zaključujejo eno obdobje. Dobro so pripravljeni na nove izzive dela in življenja na matični šoli v Bakovcih.

Če hočem še naprej uspešno delati, pa se je potrebno tudi naspiti. Zato po analizi dneva lahko mirno zaspim, saj vem, da me naslednji dan v šoli čakajo moji učenci in moji sodelavci.

Metka BEHEK • vodja POŠ Dokležovje

Sprejem doktorjev znanosti Občine Beltinci

Doktorji znanosti in zlata maturantka z županom.

V Občini Beltinci smo zelo ponosni na svoje rojake in občane, ki s svojim požrtvovalnim, predanim in strokovnim delom žanjejo uspehe v svojem poslovnem življenju.

V začetku leta 2010 smo v dvorani beltinskega gradu pozdravili in se zahvalili za doprinos k prepoznavnosti naše občine kar štirim doktorjem znanosti. Sprejema pri županu Občine Beltinci so se udeležili s svojimi družinami: dr. NATAŠA HIRCI, dr. JANEZ BALAŽIC, dr. BERNARD GORŠAK, dr. MITJA JANŽA.

Prisotni so zelo nazorno in obširno

predstavili vsebine svojih doktorskih disertacij ter vključenost in videnja v razvoj naše občine: dr. Nataša Hirci: UČINKOVITOST UPORABE SO-DOBNIH PREVAJALSKIH VIROV PRI PREVAJANJU V NEMATERNI JEZIK (doktorirala na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani 2007), dr. Janez Balažic: STENSKO SLIKARSTVO V DOBI LUKSEMBURŽANOV V ZAHODNEM PANONSKEM PROSTORU, dr. Bernard Goršak: BIBLIČNA ETIKA VARSTVA NARAVE KOT PRERAŠČANJE NASPROTIJ MED ANTROPOCENTRIZMOM

IN EKOCENTRIZMOM, dr. Mitja Janža: MODELIRANJE NAPAJANJA REGIONALNEGA VODONOSNIKA Z UPORABO METOD DALJINSKEGA ZAZNAVANJA (doktoriral na Naravoslovno tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani leta 2004). Vsem želimo obilo poslovnih uspehov, novih idej ter ustvarjalnosti na njihovih delovnih mestih.

V svoji sredini pa smo prav tako pozdravili in čestitali za izjemen uspeh ZLATI MATURANTKI Katji Sraka iz Beltinec. Postati zlati maturant je dosežek, ki je rezultat pridnega dela dijak in truda, ki ga vloži v času šolanja. Katja Sraka iz Beltinec je svoje srednješolsko izobraževanje z odliko končala na Gimnaziji Frana Miklošiča v Ljutomeru in dokazala, da je s trdno voljo in pridnostjo mogoče doseči vse, kar si človek želi. Na njeni nadaljnji študijski poti ji želimo veliko uspehov in uresničitev vseh zastavljenih ciljev.

»Ni pomembno tisto, kar narediš od časa do časa, svet lahko spremeniš s tistim, kar počneš iz dneva v dan.«
(Jenny Craig)

Lilijana ŽIŽEK • mali rijtar

Sprejem učencev, ki so zelo uspešno zaključili osnovnošolsko izobraževanje

Konec meseca junija 2010 je bilo v dvorani beltinskega gradu zopet izjemno slovesno. Zbrali smo se na sprejemu izjemnih devetošolcev, ki so zaključili svoje osnovnošolsko izobraževanje in se izkazali na učnem, jezikoslovnem, družboslovnem, naravoslovnem, matematičnem in športnem področju. Občina Beltinci je kot vsako leto - od ustanovitve naprej - pripravila sprejem za izjemne devetošolce na podlagi izbora pedagogov in učiteljev OŠ Beltinci in OŠ Bakovci.

Župan je devetošolce in prisotne goste pozdravil v čudovitem nagovoru, v katerem je poudaril pomembnost znanja in razgledanosti za nadaljnje življenje in izobraževanje slavljenec.

Zbrali smo se kar v lepem številu, kar je odraz tega, da iz naše srede prihajajo mladi, ki so polni pozitivnih upov, znanja, modrosti ter samostojnosti in so ponos naši občini.

Vse dobro jim želimo v bodoče, predvsem uspehov na njihovi nadaljnji

izobraževalni poti. Lepe želje pa so namenjene tudi vsem ostalim, ki so te dni zaključili izobraževanje na OŠ Beltinci in Bakovci in so naši občani in občanke. Želimo jim, da se odločijo za poklice, v katerih bodo srečni in zadovoljni.

Izjemni devetošolci OŠ Beltinci so v šolskem letu 2009/2010:

9.a razred – razredničarka MARIJA POREDOŠ

1. KLEMENTINA KISILAK, Ravenska c. 26, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju ter večletno uspešno delo na naravoslovno-matematičnem področju. Osvojena srebrna in zlata medalja pri atletiki.

2. KRISTIAN MARKOVIČ, Kocljevo naselje 12, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem področju, pri astronomiji, fiziki, matematiki in logiki na mednarodnem tekmovanju Genius Logicus. Osvojeno srebrno priznanje iz znanja astronomije, osvojeno zlato priznanje na mednarodnem tekmovanju Genius Logicus.
3. SAŠA ŠKAFAR, Melinci 103/a, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem, jezikoslovnem in naravoslovnem področju. Osvojeno srebrno priznanje iz znanja slovenščine.
4. DAVID TKALEC, Lipa 134, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju ter uspehi za delo na matematičnem področju.
5. DENIS VÖRÖŠ, Gregorčičeva ul. 15, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju. Osvojena srebrna medalja pri atletiki.
6. TOMAŽ ŽIŽEK, Gančani 146, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem področju in delo na naravoslovno-matematičnem področju.

9.b razred –

razredničarka DARIJA ROŠ

7. EVELINA OLAJ, Lipa 14, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem področju in delo na družboslovnem področju.
8. LEA SEČKAR, Gančani 223,

9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in naravoslovnem področju ter pri nemškem jeziku. Osvojeno srebrno in zlato priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni«.

9. URŠKA ŠINKEC, Sebeborci 70/b, 9221 Martjanci Izjemni dosežki na učnem in naravoslovnem področju. Osvojeno srebrno priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni«.
10. SANDRA TERPLAN, Gančani 88/c, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem področju, pri slovenskem in nemškem jeziku, fiziki ter za delo na matematičnem področju in aktivno sodelovanje pri projektu Pasch – Šole partnerji prihodnosti. Osvojeno srebrno in zlato priznanje iz znanja slovenščine, osvojeno srebrno priznanje iz znanja nemškega jezika, osvojeno srebrno priznanje iz znanja matematike.
11. TAJDA VÖRÖŠ, Ravenska c. 5, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem področju, pri astronomiji, geografiji, fiziki, matematiki, logiki in na mednarodnem tekmovanju Genius Logicu, večletno udeleževanje na plesnem in kulturnem področju. Osvojeno zlato priznanje na mednarodnem tekmovanju Genius Logicus, osvojeno srebrno priznanje iz znanja astronomije, osvojeno srebrno priznanje iz znanja geografije.

9.c razred –

razredničarka DARINKA OBRAN

12. INES KOZAR, Bratonci 142, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju ter pri biologiji. Osvojeno srebrno priznanje iz znanja biologije.
13. SARA PUCKO, Lipa 66/a, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju.
14. MAJA SMODIŠ, Panonska ul. 85, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju.
15. KATJA VRDJUKA, Partizanska ul. 17, 9231 Beltinci Izjemni dosežki na učnem in športnem področju ter večletno sodelovanje pri gledališkem klubu. Osvojene tri zlate medalje pri atletiki.

Izjemni devetošolci OŠ Bakovci v šolskem letu 2009/2010 so:

16. GREGA CIGUT, Narcisna ul. 16, Dokležovje Izjemni dosežki na učnem področju. Osvojeno: bronasto priznanje Vesele šole, bronasto Preglovo priznanje, bronasto priznanje Genius Logicus, bronasto priznanje na tekmovanju »Sladkorna bolezen«, srebrna nemška bralna značka, 1. mesto na regijskem srečanju mladih tehnikov, bronasto priznanje iz biologije in kemije ter zlata nemška bralna značka.
17. MAŠA SRAKA, Nova ul. 18, Dokležovje Izjemni dosežki na učnem področju. Osvojene: zlato priznanje iz nemške bralne značke, bronasto Vegovo priznanje, srebrna angleška bralna značka, srebrna nemška bralna značka, zlato državno priznanje iz nemškega jezika ter zlata nemška bralna značka.
18. SAŠA BALER, Dokležovje, Trate 23 Izjemni dosežki na učnem področju. Osvojene: bronasta nemška bralna značka, zlata nemška bralna značka, bronasto priznanje Genius Logicus, bronasto Cankarjevo priznanje ter osvojena bronasta bralna značka iz slovenskega jezika.

Bodoči dijaki s svojimi razredniki, ravnateljicami in županom.

Lilijana ŽIŽEK • mali rijtar

Policija opozarja - nasveti za varovanje premoženja

Čas dopustov je tudi čas, ki ga storilci kaznivih dejanj pogosteje izkoroščajo za izvrševanje vlomov v stanovanja, stanovanjske hiše, trgovine, gostinske lokale itd. Za preprečevanje teh kaznivih dejanj alhko največ naredijo občani sami s preprostimi preventivnimi ukrepi in pravočasnim obveščanjem policije.

Nasveti za varovanje premoženja:

- storilci kaznivih dejanj prihajajo do podatkov o vaši odsotnosti z doma na različne in prefinjene načinte in sicer tako, da opazujejo določene objekte, običajno tudi preverjajo prisotnost domačih preko stacionarnih telefonov ali s preverjanjem preko zvoncev, poslučujejo pa se tudi zvižac z različnimi poskusi prodaje predmetov;
- bodite pozorni na zadrževanje neznancev in nepoznatih prevoznih sredstev v neposredni okolici vaših domov (registrske številke vozil si poskušajte zapisati);
- večje vsote gotovine, kakor tudi večjih količin zlata, oziroma nakita, ni modro skrivati na različnih »skritih« mestih doma. Najbolj zanesljiv naslov za hrambo in varčevanje gotovine in vrednih predmetov so finančne ustanove;
- v času daljše odsotnosti od doma poskrbite, da bodo sorodniki ali sosede praznili vaše poštne nabiralnike, ne spuščajte rolet na oknih, nikakor ne puščajte obvestil, da ste na dopustu z datumom vaše vrnitve domov;
- alarmne naprave so pomemben element varnosti ne samo pred vlomilci, temveč tudi rped nasilneži in roparji, zato jih policija zelo priporoča;
- če opazite kakršno koli spremembo ali neupravičen poseg v vaš dom, sumljive neznane osebe ali prevozna sredstva v bližini vašega doma, obvestite policijo;
- nikoli ne poskušajte sami prijeti vlomilca ali roparja, ampak na kraj pokličite policijo.

Ne ponujajte priložnosti nepridipravom. Za varnost svoje lastnine lahko največ storite sami.

Jožef PRŠA • tiskovni predstavnik PU

Dvorana - ali pri šoli ali na stadionu?

Več kot desetletno čakanje na športno in večnamensko dvorano v Beltincih poraja dvome, saj gre za ključni športni objekt. Če so upravičeni pri programski in prostorski vsebini, pa o lokaciji dvoma ni: stati bi morala ob osnovni šoli. Možnosti dozidave telovadnice odpravi že strokovni pogled, nadomestna gradnja pa pregrobo poseže v atletske naprave, zato pride v poštev le novogradnja najmanjše še smiselne. Kompletiranje stadiona v športnem parku še ni zajelo možnosti umestitve dvorane, kar ni niti čudno, saj kot šolski manjko tja ne sodi. Četudi bo zgrajena z zasebnimi, občinskimi, državnimi ali EU sredstvi, je utemeljevanje 'nešolske' lokacije brezpredmetno. Še posebej, če se zavedamo, da šola potrebuje največji učno-vzgojni prostor - največjo učilnico.

VIDIK JAVNE POTREBE

Šport je družbeno nepogrešljiv, a po Zakonu o športu ni javna služba. Zato se je - pri zadovoljevanju 'gibalnih' po-

Sedanja »velika« telovadnica OŠ Beltinci z delom atletskega stadiona.

treb občanov - koristneje kot na športno tekmovalne vsebine opreti na obvezni pouk športne vzgoje, ki ob družini najodločilneje oblikuje zdrav življenjski stil. In prav zato ima šola (športna tekmovanja, srečanja vse šole) prednost pred športno-rekreacijskimi (društva) in večnamenskimi (kultura, lokalne tradicije, tržni, izredni dogodki) potrebami, četudi so regijske. S konsenzom politike se z dvorano daje višji standard kvalite-

ti vzgoje in učenja ter bivanja občanov. Prav stopenjsko doseganje cilja je treba imeti pred očmi, posebej še, ko se gradi z javnimi sredstvi. **PODČRTANO:** Realne prostorske potrebe so najizrazitejše za izvajanje obveznega državnega programa šolske športne vzgoje. Za izpolnitev pogojev se v šoli izkazuje manjko (Navodila za planiranje in načrtovanje OŠ v RS, MŠŠ) prostora - cca 800 m². Torej je primarni cilj dvo-

rane: doseganje šolskega 'standarda' z ambicijo zadostitve normalno pričakovanega športnega 'standarda'.

VIDIK ŠPORTNEGA STANDARDA

Športni - tudi infrastrukturni - 'standard' RS opredeljuje Nacionalni program športa (NPS), ki je nastal brez strokovnih podlag za objekte. Manjka (kot v zdravstvu) nacionalna mreža. Zato je za dvorane enako neuporaben kot za velikosti in umestitve smuških skakalnic. NPŠ je razumeti elastično, saj mu ne sledi politika (sofinanciranje) panožnih zvez, ne Fundacija za šport, ne proračun RS. Za pokrite vadbene površine 'priporoča' od 0,3 do 0,5 m² na občana. Ker gre pri doseganju 'cilja' za sposobnost lokalne skupnosti (in države), ga je modro dosegati z objekti, ki so dejanski manjko (izenačitev regijskega standarda), torej ne graditi jih 'na zalogo'. Na zaokroženih območjih je potrebno upoštevati še naravno dane in grajene vadbene prostore ter socialni faktor (športno izročilo). **PODČRTA-NO:** normalno pričakovanje 'športnega standarda' v občini Beltinci je rokometna dvorana s številom sedežnih mest

med potrebami šole in pričakovanji športa. Pri oblikovanju tekmovalnega prostora je dimenzijsko izhodišče - tudi vzporednih in pomožnih prostorov ter kapacitete sedežnih mest po homologacijskih pogojih zvez (KZS, OZS, RZS, NZS - futsal) za prvi nacionalni nivo. To omogoča organizacijo meddržavnih kvalifikacijskih tekmovanj (pokali) v t. i. malih športnih igrah.

VIDIK VEČNAMENSKOSTI

Za dvorano je bil izveden anketni vprašalnik, ki je potrdil 600 sedežnih mest za rokomet, z izpolnitvijo parterja z odrom in stoli - min. 1.200 oseb. Cilj dvorane je čim več prostora za obiskovalce 'komercialnih in ceremonialnih' prireditev. Zasnova pa mora ustvariti kar se da široko uporaben enovit prostor tudi za prireditve brez avditorija (razstave, sejmi).

OCENA LOKACIJE PRI TRIBUNI STADIONA

Programski vidik: Za uporabo šole neprimerna, zato ne more biti alternativa šolski lokaciji. Prostorski vidik: Šolarji dvorane v športnem parku ne bi mogli koristiti brez izhoda otrok iz šole, kar

se ocenjuje kot izrazita pomanjkljivost, sofinanciranje MŠŠ pa je tako izključeno. Gradbeno - tehnični vidik: Načrti za prostore pod tribunami ne omogočajo enostavne dozidave dvorane. V slučaju drugačnih načrtov bi - kljub 'prizidavi' - šlo za samostojni objekt, sinergija s preostankom prostora bi bila zgolj v etaži nogometnih garderob, kar pa ni racionalno ne za tribuno ne za dvorano. Lokacijo večnamenske športne dvorane Beltinci pri tribuni nogometnega stadiona zato odsvetujem.

IGRIŠČA, TEKALIŠČA

S pojavom dvorane se pri šoli lahko vzpostavijo boljši pogoji za izvajanje pouka športne vzgoje. To pomeni krajšo (300 ali 250 m) krožno štiristezno tekališče, šest prog na 60 m, skakališče v dalj ter dve namenski igrišči. Parkirna mesta (okoli 100) bodo zadostovala za redne obiske tekem v dvorani, za izredne dogodke pa bo parkiranje treba organizirati po bližnjih parkiriščih, kar je pričakovano in slovenska praksa.

Janez URBANC, univ. dipl. ing. arh. • športni tehnolog Begunje na Gorenjskem

Akcija »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«

Skupina članic DPM, ki je sodelovala v akciji (bilo je več skupin).
Najstarejša udeleženka Abina jih šteje 84. - Čestitamo!

»Ljudje lahko postanejo tisto, k čemur jih spodbudite, ne pa tisto, k čemur jih priganjate!« (S.A. Parker)

Akcija je bila prav gotovo koristna spodbuda za vse, ki smo jo izpeljali. Mislim, da smo bili ljudje ta dan izredno enotni (škoda, da ni tako tudi druge dni v letu).

Tudi v naši KS, v Dokležovju, je akcija zelo lepo uspela. Sodelovali so člani iz vseh društev in število je preseglo vsa pričakovanja. Torej - spodbuda je padla na plodna tla! Na akcijo smo se temeljito pripravili in se držali načrta. Seveda so bile prisotne tudi nekatere pomanjkljivosti (premalo vreč in roka-vic), vendar nam to ni vzelo poguma.

Pripeljali smo svoje dodatne vreče in rokavice ter složno šli v akcijo.

Kljub vetrovnemu vremenu smo se ob delu tudi zabavali, ko smo naleteli še na kakšen »uporaben« kos garderobe (kapa, hlače, kolo...) in stresali šale.

Žal v akciji niso sodelovali tisti, ki povzročajo največ težav in onesnažuje-

jo okolje. (Tudi na predvečer akcije se je zgodilo nekaj takih primerov, ko so bili odpadki odpeljani na divje odlagališče.)

Vse ekipe so pridno delale in sortirale odpadke, ki so jih s traktorji vozili na zbirna mesta. Ob zaključku akcije smo se zbrali in ugotovili, da je v slogi

moč, saj sta si pri delu podajali roko starost in mladost! Vsi smo bili zadovoljni in srečni, da smo tudi sami prispevali nekaj za ohranitev našega kraja, našega PLANETA.

Marija ZVER • mali rjitar

S kolesom ali peš na odprtje kolesarske steze Beltinci – Lipa

Občina Beltinci je skupaj z KS Beltinci, KS Lipa in ZTK Beltinci v nedeljo, 21.marca 2010, pripravila slovesnost – odprtje in blagoslovitev nove kolesarske steze Beltinci-Lipa. Občani, gostje in udeleženci so se zbrali ob odcepu ceste za Lipo nasproti Rousove kapele v Beltincih, kjer je bil program s slavnostnim prerezom traku ter blagoslovitev steze. Nato so se nekateri udeleženci sprehodili, večina pa je kolesarila po novi pridobitvi občine do krajevne skupnosti Lipa, kjer je bil sprejem v vaškem domu. S to prireditvijo je bil tako zaokrožen prijeten nedeljski popoldan.

Kolesarska steza Beltinci-Lipa s svojimi 2450 m dolžine, 2500 m širine ter pločnikom v premeru 630 m, bo kot urejena površina nudila užitek, sprostitve ter predvsem rekreacijo mnogim kolesarjem in pešcem. Vije se ob lokalni cesti in tako predstavlja ter povezuje ti dve vasi med seboj. Ko kolesariš po njej, se nadihaš svežega zraka, oko se ti

Člani društva Dimek pri »preizkušanju« kolesarske steze proti Lipi.

spojije ob pogledu na čudovito ravnico, travnike, gozdovi ter polja, ki se razprostirajo tako daleč, kot seže pogled. Sama steza pa je tudi varna za malčke, mladino in starejše.

Želja po tej stezi je tlela v občanih, predvsem krajanah KS Lipa, že dolgo vrsto let. Sedaj, ko smo jo dobili, smo

srečni, saj bomo lahko mirno kolesarili ali pešačili k znancem, sorodnikom v KS Lipa in tudi naprej v Gomilice, Turnišče ali pa po drugi strani do občine Odranci, kjer je prav takoi zgrajena lepa kolesarska steza.

Lilijana ŽIŽEK • mali rjitar

Novička skupnosti občin Slovenije

V slovenskem prostoru že dolgo deluje Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

- Iz jamstvenega sklada lahko uveljavljajo pravice delavci, ki jim je delavno razmerje prenehalo iz razloga insolventnosti delodajalca (stečaj, prisilna poravnava) in iz-

brisa podjetja iz sodnega registra. Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko 080 11 21.

- Iz preživninskega sklada lahko uveljavljajo pravico do nadomestila preživnine zakoniti zastopniki za otroke, ki jim je določena preživnina, vendar je preživninski zavezanci ne plačujejo. Sklad v pri-

meru izpolnjevanja vseh pogojev izplačuje mesečno nadomestilo preživnine, vendar najdlje do dopolnjenega 18. leta otroka. Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko 080 14 14. Več informacij lahko dobite na naši internetni strani www.jps-rs.si.

Sekretariat Skupnosti občin Slovenije

Očistimo Slovenijo v enem dnevu

Kot že vemo je bil sobotni dan namenjen čiščenju našega okolja. Tudi na osnovni šoli Bakovci smo se zbrali vsi učenci, da bi očistili Bakovce, saj se zavedamo, kako pomembno vlogo ima okolje za vse ljudi, ki v njem prebivajo. Mlajše učence so spremljali njihovi starši. Učenci predmetne stopnje pa smo v šolo prišli ob 8.15. Potem so se pričele različne delavnice, v katere smo se učenci prijavili. Nižji razredi so delali s svojimi razredničarkami, učenci višje stopnje pa smo delali s svojimi mentorji. Potem smo delavnice predstavili staršem. Učenci dramskega krožka, pa so zaigrali igrico Lahko noč, hudoba. Po kulturnem programu v telovadnici je sledila malica.

Nato smo dobili vrečke, v katere smo pozneje nabirali smeti. Vsaka vrečka je bila za določene odpadke, katere smo nato ločeno odlagali. Ko smo

Pohvala mladim v upanju, da boste tako delo nadaljevali.

očistili okolico šole, smo nadaljevali s čistilno akcijo še po vasi. Po opravljenem delu smo se napotili proti šoli in nato vsak na svoj dom.

Sobotni dan je bil zanimiv zaradi

tega, ker ni potekal kot vsi ostali. Posebej lepo pa je bilo to, da smo očistili okolje, v katerem živimo.

Iris KERMAN • 7a OŠ BAKOVCI

Internetni nakup vin: moje-vino.si

Spletna trgovina moje-vino.si nudi kupcem direkten stik z vinarji, brez posrednikov. Omogoča doseganje optimalnih cen, dostop do celotne ponudbe domačije, možnost osebnega kontakta in ugodnost nakupa iz naslanjača.

V današnjem času postaja nakupovanje preko spleta vse bolj aktualno, saj ima pred klasičnim nakupovanjem veliko prednosti. Prek interneta se lahko najde ugodnejše cene kot v klasičnih prodajalnah in učinkovitost nakupovalnega procesa je bistveno boljša. Med pomembne prednosti spletnega nakupovanja sodijo tudi veliki časovni prihranki, saj kupci nimajo težav niti z iskanjem parkirnega prostora niti z drenjanjem po polnih trgovinah in čakanjem v dolgih vrstah pred blagajnamami. Poleg navedenih prednosti in dejstva, da kupci prek interneta hitreje najdejo želene izdelke, da lažje pri-

merjajo cene, da imajo dostop do neomejenega števila artiklov in spletnih trgovin, ki so samo nekaj klikov daleč stran, se seveda ne gre čuditi, da je spletnih kupcev iz dneva v dan več.

Spletna trgovina www.moje.vino.si nudi poleg infrastrukture spletne trgovine tudi celovit informacijski sistem, namenjen kontaktu s pridelovalci. Prijazna je za nakupovanje, nudi izčrpne opise vin in vinarjev ter poleg direktnega naročanja omogoča tudi funkcije hitrega sporočanja, preusmeritve na zunanje elektronske naslove in pregled podrobnih napotkov za fizični obisk vsakega vinarja.

Dostavo kupljenih artiklov na dom izvaja znan logistični servis INTEREUROPA d.d., ki ima večletne izkušnje s transportom stekleničenega blaga kupcem po vsej Sloveniji in izven nje. Seveda se pa lahko kupec z vinarjem

dogovori tudi za osebni prevzem.

V spletni trgovini je dostopnih na stotine vin različnih vinarjev. Navigacijo med njimi omogoča pregleden uporabniški vmesnik, kateri sortira vina glede na geografsko poreklo, vrsto vina, kakovostno kategorijo, čas trgatve, sladkorno stopnjo, barvo vina,

cenovni razred, način pridelave in dodatni kriterij (arhivska vina, vinski destilati...). Vina se lahko dodatno išče po sorti grozdja, nazivu vina, imenu vinarja in mnogih drugih ključnih besedah. Seznam vin se tako zoži in izbere optimalno ponudbo. Zelo hitra in enostavna je tudi ponovitev nakupa priljubljenega vina. V profilu uporab-

nika se na seznamu že dobavljenih vin označi želeno ter navede količino za ponovni nakup. Tako lahko nakupovalni postopek traja le nekaj deset sekund. Med nakupovalnim postopkom in po njem je kupec oddaljen od vinarja le za klik. V svojem profilu lahko na seznamu dobav ali sporočil izbere ime vinarja ter mu z dvema klikoma pošlje

sporočilo ali povpraševanje.

Predstavljena storitev nadgrajuje običajno nakupovalno izkušnjo. Kupcu omogoča zanesljiv, direkten in pristen stik z vinarjem, olajša mu izbiro artiklov in nudi organizacijo dostave kupljenega blaga na dom.

M.I. • mali rijtar

Informiranje in svetovanje za učenje in izobraževanje odraslih

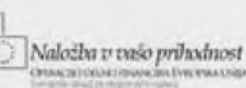
Vsi mi, ki živimo v pokrajini levo in desno od Mure, veliko več znamo in zmoremo, imamo več veščin in sposobnosti ter delovnih, učnih in življenjskih izkušenj, kot si mislimo. Mogoče nam manjka samo malo več samozavesti, poguma, vztrajnosti in pomoči, da bi svoje že pridobljeno znanje, delovne in učne izkušnje dopolnili in nadgradili, si pridobili ustrezna potrdila ali želeno kvalifikacijo oziroma poklic in si tako pridobili nova znanja, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju, pri delu in v prostem času. Z željo, da vam pomagamo pri uresničitvi vaših učnih želja in ciljev, vsem odraslim v Svetovalnem središču Murska Sobota nudimo brezplačne in zaupne informacije

o tečajih, usposabljanjih in izpopolnjevanjih za delo, poklic in prosti čas, o možnostih za nadaljevanje nedokončanega izobraževanja in prekvalifikacijah, možnostih izobraževanja na osnovnih, srednjih, višjih in visokih šolah, o vpisnih pogojih, trajanju izobraževanja, preverjanjih znanja in ne nazadnje tudi o učnih pomočeh, sofinanciranju izobraževanja in možnostih za samostojno učenje. Nudimo vam tudi svetovanje pri odločanju za izbiro primernega izobraževanja, pri premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem in načrtovanju in spremljanju izobraževanja in učenja. Prav tako pa vam bomo pomagali pri iskanju finančnih virov za (so)financiranje.

In ne pozabite, da se vsako potovanje začne z majhnim korakom. Prvi korak je lahko tudi ta, da odprete vrata Svetovalnega središča in se oglasite pri nas v prostorih nasproti avtobusne postaje pri Ljudski univerzi Murska Sobota na Slomškovi 33 ali pokličete po telefonu 02 536 15 76 ali 031 637 243 ali nam pišete po elektronski pošti svetovalno.sredisce@lums.si. Dejavnost svetovalnega središča je predstavljena na spletnih straneh <http://www.lums.si/> in <http://www.cvzu-pomurje.si/cvzu/> Urnik gostovanja na sedežu Občine Beltinci je objavljen na video straneh interneta Kanala 3. Svetovalno središče deluje v okviru Centra vseživljenjskega učenja Pomurje. Dejavnost financira Ministrstvo za šolstvo in šport in Evropski socialni sklad.

Alojz Sraka • svetovalec

Uspešno izveden seminar za EVITA e-mentorje na Malti

Projekt EVITA se izvaja od oktobra 2008 do septembra 2011 v sklopu programa INTERREG IVC. Glavni cilj projekta je sodelovanje, izmenjava, transfer in širjenje »dobrih praks« regionalnih političnih ukrepov, ki so jih iz-

vedle izkušene regionalne oblasti in ki jih je priznala EU za področje podpore MSP s poudarkom na sprejetju IT in usposabljanju MSP za e-poslovanje in digitalno ekonomijo. EVITA ima proračun v znesku 1,7 milijona evrov, od

katerih je 1,4 milijona evrov sofinanciranih iz Interreg IVC programa. Na University of Malta je, v okviru projekta EVITA, potekal marca letos t.i. »E-TUTOR seminar«. Seminarja smo se poleg partnerjev iz Grčije, Španije, Švedske, Francije, Bolgarije, Latvije in Malte udeležili tudi predstavniki Razvojne agencije Sinergija, ki je slovenski partner v projektu. Na E-tutor oziroma EVITA E-mentor seminarju, ki

se je odvijal na Malti, smo se usposabljali strokovni sodelavci, predstavniki partnerjev iz osmih evropskih držav, ki sodelujejo v projektu ob podpori potrebne IKT opreme. Vsi, ki smo se seminarja udeležili, smo pridobili certifikat, ki potrjuje, da smo usposobljeni EVITA tutorji / EVITA mentorji. 3 dnevni seminar je bil osredotočen na uporabo EVITA e-learning oziroma e-učeče platforme ter na tehnike in prakse e-poslovanja, digitalnega marketinga in možnost optimizacije različnih iskalnikov, orodja Web 2.0, spletne analitike ter sorodne teme. Z Jamesom Cilia iz Univerze na Malti, strokovnjakom za e-učenje, smo razpravljali o orodjih, ki so na razpolago za e-učenje, gospa Montserrat Pennaroya iz CEO of GEA (Internetno projektno svetovanje) pa je predstavila načine, kako privabiti čim več obiskovalcev na svoje spletne strani ter načine, kako te obiskovalce spremeniti v kupce. Zavedamo se pomena tega, da naredimo znanje dostopnejše vsem, ne glede na oddaljenost. Pri projektu EVITA regionalni oblikovalci politik (regional policy-makers) učijo lokalne akterje, kako biti še bolj učinkovit, seveda ob

podpori MSP-jev in izmenjavi izkušenj. Tako majhni podjetniki izboljšujejo svojo konkurenčnost z upoštevanjem izvedenih tečajev, ki bodo brezplačno na voljo prek open-source e-learning platforme, skladno z konceptom projekta. Krepitev socialne, ekonomske in gospodarske kohezije, s tem da naredimo IKT produkte in storitve dostopnejše v manj razvitih regijah, je postala politična in gospodarska prioriteta tudi v Sloveniji. Zato je nujno potrebno, da se uspešne zakonske prakse prepoznajo kot »dobre prakse« in prenesejo iz regij, ki so jih že uspešno implementirale v svojem okolju še v regije, ki so šele v fazi oblikovanja ustreznih zakonskih podlag in ukrepov, z namenom izboljšanja njihovih gospodarskih izhodišč in podjetniške konkurenčnosti, skozi bistveno izboljšano dostopnost do ekonomije znanja. EVITA E-mentorji (EVITA E-tutors) smo tako usposobljeni, da MSP-jem v svoji regiji pripravimo, zagotovimo in ponudimo lokalizirana usposabljanja, hkrati pa bomo delovali tudi kot katalizatorji (pospeševalci) ugotovljenih dobrih praks. Projektna spletna stran, ki jo vzpostavljamo, bo hkrati

pomembna delovno informativna pomoč vsem zainteresiranim iz ciljne skupine MSP ter vsem ostalim, hkrati pa tudi spletno skladišče oziroma arhiv, ki bo zagotavljal dostop do dokumentov, povezanih s projektom EVITA. Vodilni partner v projektu EVITA: • Greek Research and Education Network (GRNET), Atene, Grčija. Ostali partnerji v projektu: • Consortium for Commercial Promotion of Catalonia (COPCA), Barcelona, Španija, • Chambre de Commerce et d'Industrie Marseille Provence (CCIMP), Marseille, Francija, • Fondazzjoni Temi Zammit (FTZ), Ir-Razzett tal-Hursun, Msida, Malta, • Supercomputing center of Galicia (CESGA), Santiago de Compostela, Španija, • State agency for IT and communications (SAITC), Sofija, Bolgarija, • Southern Aegean Region (SAR), Ermoupolis, Grčija, • Sinergija Development Agency (SDA), Moravske Toplice, Slovenija, • Latvian Technological Centre (LTC), Riga, Latvija, • Swedish Agency for Economic Regional Growth (NUTEK), Stockholm, Švedska.

Jožica TOPLAK • mali rijtar

VEM točka RA Sinergija

Izvajanje osnovnih svetovalnih storitev, povezanih z zagonom, poslovanjem in razvojem podjetij ter osnovno svetovanje potencialnim podjetnikom. »Brezplačno izvajanje postopkov za samostojne podjetnike in gospodar-

ske družbe (registracija s.p., ustanovitve d.o.o., izpis iz poslovnega registra, prijava davčnih podatkov, prijava oseb v osebna zdravstvena zavarovanja, prijava prostega delovnega mesta..itd.). » Informiranje ter posredovanje ra-

znih informacijskih paketov z vsebinskim poudarkom na aktualnih razpisih (za vključitev v mrežo prejemnikov informacijskih paketov pošljite e-mail na: podjetnisko-svetovanje@ra-sinergija.si). Za več informacij pokličite: tel. (02) 538-13-50, kontakt: Jožica Toplak in Jasmin Kukec ali se osebno zgledite pri nas na Razvojni agenciji Sinergija v Martjancih 36 ali pišite na e-naslov: podjetnisko-svetovanje@ra-sinergija.si

Joint agency
Republic of Slovenia
for project
implementation
in foreign investments

Projekt PRO. MOTION

Razvojna agencija Sinergija je partner pri projektu PRO.MOTION, katerega namen je spodbuditi energetske trajnostno mobilnost in zmanjšati CO₂ ter s tem prispevati k prijetnejšemu bivanju v svojem okolju. V sklopu projekta smo pripravili spletno stran, www.peljime.si, ki vsebuje informacije o kolesarjenju, o možnostih organiziranega prevoza ter o javnem prevozu. Na spletni strani si lahko ogledate: - sistem skupnega prevoza (v službo, šolo, po nakupih,...) - kjer lahko poiščete ali ponudite prevoz iščem prevoz, ponujam prevoz - uporabne povezave in informacije o načinih trajnostne mobilnosti, - prednosti uporabe javnega transporta, - možnost izračuna stroškov avtomobila in izračun CO₂-ja. Vabimo vas, da si ogledate spletno stran www.peljime.si, se kot uporabnik na

njej registrirate ter se čim več odločate za kolesarjenje, pešačenje ter uporabo javnega prevoza. Prav tako vas vabimo, da si organizirate prevoz, saj imate na spletni strani opcije: iščem prevoz ali ponujam prevoz in na ta način prispevate k spremenjenim mobilnim navadam in prijetnejšemu bivanju v vašem okolju ter zmanjševanju onesnaženosti. Napovedujemo: NOVO! INFO točka na avtobusni postaji v Murski Soboti! Avtobusni promet Murska Sobota, ki je tudi projektni partner, je na avtobusni postaji v Murski Soboti postavil INFO točko, ki vsebuje informacije o možnostih energetskega varčevanja. Vsak uporabnik si lahko na tej točki ogleda, koliko energije in denarja lahko prihrani, če uporabi za določeno pot javni prevoz namesto avtomobila. Na INFO točki so objavljeni

tudi aktualni razporedi avtobusov. Podobno INFO točko z aktualnimi vozni redi bomo postavili tudi na avtobusni postaji v Beltincih. Skupaj s projektnim partnerjem AP MS in MO Murska Sobota bomo 22. septembra 2010, v sklopu tedna mobilnosti 2010, organizirali NACIONALNO KONFERENCO na temo trajnostne mobilnosti in bivanja: GIBANJE - NAČIN ŽIVLJENJA. Na nacionalni konferenci bo promocija trajnostne mobilnosti, s poudarkom na MO Murska Sobota in Občini Beltinci. Doseči želimo širšo nacionalno in mednarodno javnost in vas seznaniti s projektom PRO.MOTION. Lepo vabljeni!!!! Več informacij o projektu PRO.MOTION je na spletni strani www.ra-sinergija.si in na spletni strani projekta: <http://www.iee-promotion.si>.

pro.motion

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

AVTOBUSNI PROMET
Murska Sobota d.d.

Intelligent Energy

Europe

Biološke odpadke moramo oddati v kompostiranje

V naslednjih vrsticah želimo informirati nosilce gostinske dejavnosti in povzročitelje odpadkov v gospodinjstvih z obveznostmi, ki nam jih določa nova Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (UL RS št. 39/10, 17.05.2010).

Oddaja kuhinjskih odpadkov iz gostinstva samo pooblaščenemu zbiralcu

Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora ne glede na kraj razdelitve obrokov zagotoviti, da se vsi kuhinjski odpadki, ki nastanejo pri pripravi hrane in ostanki, ki nastanejo po zaužitju obrokov na kraju njihove razdelitve, zbirajo ločeno od drugih odpadkov

in pred oddajo pooblaščenemu zbiralcu začasno shranjujejo v za to namenjenem zabojniku ali posodi v skladu s predpisi, ki urejajo higieno živil.

Posoda za zbiranje kuhinjskih odpadkov iz gostinstva

Kuhinjske odpadke je PREPOVEDANO MEŠATI z drugimi odpadki (npr. z mešanimi komunalnimi odpadki in drugimi ločeno zbranimi

frakcijami, vključno z zelenim vrtnim odpadom), če je zaradi mešanja onemogočena njihova predelava v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. Prav tako jih je PREPOVEDANO rezati, drobiti ali MLETI ter redčiti z namenom, da se z odpadno vodo odvajajo v javno kanalizacijo, greznice, nepretočne greznice ali neposredno v vode.

Izvajalec GJS bo poskrbel za organiziran odvoz bioloških odpadkov

Lokalna skupnost mora v okviru GJS pred uvedbo organiziranega ločenega zbiranja in prevoza kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpadka od gospodinjstev sprejeti ustrezno pravno osnovo, ki bo določala na-

Zabojnik za zbiranje bioloških odpadkov

čin izvajanja te storitve. Izvajalec GJS mora prednostno spodbujati povzročitelje odpadkov iz gospodinjstva k hišnemu kompostiranju, če pa povzročitelji te možnosti nimajo ali pa ne želijo hišno kompostirati kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada, mora izvajalec GJS poskrbeti za njihov organiziran odvoz v posebnem zabojniku, ločeno od mešanih komunalnih odpadkov in ločeno zbranih frakcij na način, določen s predpisi lokalne skupnosti. Izvajalec GJS mora zagotoviti ločeno zbiranje in prevzemanje kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega

odpada pri povzročiteljih odpadkov iz gospodinjstva najpozneje do 30. junija 2011.

Tudi povzročitelji bioloških odpadkov iz gospodinjstev imajo zakonske obveznosti

Povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva mora hišno kompostirati kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad v hišnem kompostniku. Tisti, ki ne kompostira kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada sam, mora te odpadke prepuščati izvajalcu javne službe proti plačilu v posebnem zabojniku na način, določen s predpisi lokalne skupnosti. Povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva mora lastne kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad do hišnega kompostiranja ali prepustitve izvajalcu GJS hraniti ločeno, tako da se ne mešajo z drugimi odpadki in jih je možno hišno kompostirati ali predelati v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. **MEŠANJE KUHINJSKIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTVA IN ZELENEGA VRTNEGA ODPADA Z DRUGIMI KOMUNALNIMI ODPADKI JE PREPOVEDANO!** In kaj sploh sodi med odpadke, primerne za kompostiranje?

1. Zeleni vrtni odpad, zlasti:

- odpadno vejevje,
- trava,
- listje,
- stara zemlja lončnic,
- rože,
- plevel,
- gnilo sadje,
- stelja malih rastlinojedih živali,
- lesni pepel.

2. Kuhinjski odpadki, zlasti:

- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst,
- jajčne lupine,
- kavna usedlina,
- filter vrečke,
- pokvarjeni prehrabeni izdelki brez embalaže,
- kuhani ostanki hrane, ki niso v tekočem stanju,
- papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke.

Naredimo skupaj majhne začetne korake za velik skok v za življenja vredno okolju prijazno prihodnost.

Vaša

**Saubermacher
&
Komunala**

Prvič na izletu

LU Ljudska
Univerza
Murska
Sobota

TVU
2010
15 LET
1996-2010

2010
evropsko leto
boja proti
revščini in
socialni izključenosti

REPUBLIKA SLOVENIJA

REPUBLIKA

MINISTRSTVO ZA
ŠOLSTVO IN ŠPORT

MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNO
VARSTVO

Andragoški center Republike Slovenije

Sporočilo za medije Ljudska univerza Murska Sobota si že 50 let prizadeva za izobraževanje odraslih. Posebno pozornost namenja ranljivim in marginalnim skupinam, med katere spadajo tudi Romi. Na podlagi tega je LUMS pred leti vpeljal program Soci-

alizacija in integracija Romov, kjer so aktivni štirje sodelavci Klavdija Forjan, Petra Tkalec Ferenčak, Drago Domljan in Mladenka Šarkezi. V okviru programa Romom nudijo pomoč in motivacijo pri učenju. Klavdija Forjan in Petra Tkalec Ferenčak dodatno

obiskujeta romska naselja na področju celotne pomurske regije in se aktivno ter sproti seznanjata s težavami romske populacije. Po pogovoru z ženskami iz naselij Beltinci in Dokležovje, s pomočjo katerih sta izvedli tudi anketno raziskavo, sta ugotovili, da nekatere romske ženske še nikoli niso obiskale drugih krajev. Tako se je porodila ideja, da se romskim ženskam omogoči izlet v druga, bolj razvita romska naselja pod sloganom »Pot, ki nas pelje naprej!«. Romske ženske in njihovi

može iz Beltinec in Dokležovja so bili nad predlogom navdušeni, saj je bilo to za njih nekaj novega, posebnega. Pot jih je peljala na Goričko. Ogledali so si romsko naselje v vasi Pertoča, ki je znano kot eno najbolj urejenih romskih naselij v Sloveniji. Namen je bil Romom iz Beltinec in Dokležovja predstaviti način življenja goriških Romov, ki so znani po tem, da se aktivneje in uspešneje vključujejo v socialno in družbeno življenje. Domačini v Pertoči so goste zelo lepo sprejeli in jim razkazali naselje. Seznanili so se z njihovim okoljem, načinom življenja, razmišljanja in drugačnim pogledom na svet v celoti. Gostje iz Beltinec in Dokležovja so od tam odšli polni pozitivnih vtisov in napolnjeni z novim optimizmom. Ugotovili so, da bi se nekaj videnega dalo prenesti v njihovo domače okolje oziroma, da si lahko tudi sami nekoč podobno uredijo življenje. Bilo je prvič, da se je za romske ženske oziroma za Rome sploh organiziral izlet. Izveden je bil ob finančni pomoči Občine Beltinci. Izvedli so ga v dopoldanskih urah, ko so bili otroci v šolah in vrtcih in ko imajo ženske največ prostega časa. Klavdija Forjan in Petra Tkalec Ferenčak sta prepričani, da lahko Ljudska univerza Murska Sobota skupaj z Občino Beltinci in Romi samimi bistveno pripomore k socialni rehabilitaciji in izboljšanju življenj-

Izlet na Pertočo - udeleženci izleta.

skih pogojev slednjih. Dodajata, da sta zelo hvaležni županu Občine Beltinci, g. Milanu Kermanu, za sodelovanje in moralno ter finančno podporo, zahvaljujeta pa se tudi direktorici LUMS, Vesni Laissani in Cvetki Temlin za pedagoško pomoč in sodelovanje. Izlet je bil organiziran v okviru Tedna vseživljenjskega učenja 2010, ki letos poteka pod krovno temo Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti. Ljudska univerza Murska Sobota, ki je javni zavod na področju izobraževanja z močno poudarjeno socialno konotacijo, pomaga Romom, ker se slednji pogosto težje vključujejo v sistem izobraževanja, posledično pa se zaradi neizobraženosti tudi težje za-

poslujejo. Živijo v slabih bivalnih razmerah, ki jim onemogočajo normalne pogoje za življenje, soočajo pa se tudi z zdravstvenimi težavami. Vse to in še več vpliva na njihovo socialno izključenost od večinskega prebivalstva. Že dolgo se nahajajo v začarem krogu, iz katerega je težko izstopiti. Želimo si, da je to prvi korak na poti do uresničitve skupno zadanega cilja – premagati ovire in s skupnimi močmi hoditi po poti, ki nas vodi naprej!

Dodatne informacije: Ljudska Univerza Murska Sobota, Slomškova ul. 33, 9000 Murska Sobota, tel.: 02/536 15 60, e-mail: tajnistvo@lums.si

Petra Tkalec Ferenčak • mali rijtar

Pes čuvaj - naš varuh in prijatelj

Da so psi, psički, kužki pravi zdravilci, prijatelji, varuhi in prinašalci pozitivizma ter sproščenosti, je znano že stoletja. Kot so tudi znani pozitivni učinki druženja človeka z živalmi že tisočletja. Sproščena igra, odmik od vsakdanjih skrbi in dragocena prijateljska vez, ki se stke med človekom in živaljo, je tako edinstvena, da so jo pod drobnogled vzeli tudi znanstveniki in s študijami potrdili pozitiven vpliv živali na počutje in zdravje ljudi. (vir: www.pozitivke.net).

Na podlagi Pravilnika o zaščiti hišnih živali (Ur. list RS št. 75/2005) je Zveza društev proti mučenju živali Slovenije pripravila čudovit letak, ki skrbnika psa čuvaja opozarja, da mora storiti vse potrebno, da zagotovi dobro počutje psa, ki je v njegovi oskrbi in preprečiti vzroke, ki lahko povzročijo bolečine, poškodbe, bolezni ali motnje v obnašanju živali. Skrbnik psa mora obvezno zagotoviti ustrezno namestitve in oskrbo psa. To je:

1. BIVALNI PROSTOR

Če pes čuvaj biva zunaj, mora imeti ustrezno uto iz suhega lesa in na način, ki omogoča enostavno čiščenje in razkuževanje. Ustrezni bivalni prostor psu zagotavlja zaščito pred padavinami, vetrom, mrazom, snegom in sončno pripeko ter mu hkrati omogoča potrebno gibanje. Psa ni dovoljeno nastaniti /zapreti/ v prostor brez naravnih svetlobe, kjer ne vidi okolice ali v prostor brez zadostnega zračenja. Če je zunanja temperatura nižja od 0°C, mora imeti pes obvezno na voljo primerno izoliran bivalni prostor. V bi-

valnem prostoru pa ne sme biti snovi ali predmetov, s katerimi bi se lahko poškodoval ali bi le-te ogrožale njegovo zdravje. Skrbnik mora bivalni prostor obvezno čistiti in razkuževati.

2. HRANA

Pes mora imeti obvezno in nepretrgoma 24 ur dnevno na voljo čisto pitno vodo. Potrebno ga je hraniti vsaj enkrat na dan s toplo zdravo hrano - kuhinjski odpadki niso hrana za pse.

3.PRIVEZ

Če je pes privezan, mora biti veriga (če teče po tleh) dolga najmanj 5 metrov, računajoč od priveza do psa. Ovratnica mora biti široka, usnjena, ne zategnjena in brez bodic, ustreznejša je čez pleča/oprsje.

4.ZDRAVJE IN POČUTJE

Psa je potrebno vsako leto cepiti proti steklini in pasji kugi. Redno mu je potrebno odstranjevati zajedalce: bolhe, klope, gliste in trakuljo. Ob poletni vročini je potrebno umakniti psa s pripekajočega sonca in mu omogočiti počitek v senci. V primeru obo-

levnosti psu takoj obvezno nudimo veterinarsko pomoč, oskrbo. V primeru neozdravljive bolezni, hude organske poškodbe ali visoke starosti psu obvezno omogočimo humano usmrnitev in to le pri veterinarju (evtanazija).

POSEBNO NAVODILO!

Običajna površina (tloris pasje ute je 6-8 m², izdelana je iz suhih desk z dvojnimi stenami in vmesnim stiroporom, ima naj vsaj dva notranja dela: vetrnik in ležišče, vse v takih izmerah, da se pes lahko zlekne. Streha ute naj bo iz pocinkane pločevine ali iz običajnih strešnikov (salonit izključen). Uta naj bo od tal dvignjena najmanj 5-10 cm zaradi talne vlage in pretoka zraka. Pred pasjo uto je potrebno namestiti večjo leseno suho gladko desko brez žebeljev. Nastelje naj bo suho seno ali slama; lahko tudi tekstil iz naravnih materialov (sintetika je izključena). Vhod v uto naj bo obrnjen proti jugu in zastrt s kosom težjega blaga ali drugim nepremočljivim materialom. Pes v uti je tudi zavarovan pred zlikavci, ki ga lahko kamenjajo, dražijo, itd. Pri temperaturi zraka pod -10 oC priporočamo psa preko noči namesti-

ti v hlev ali stanovanjsko hišo. Psu je potrebno vsaj dvakrat na leto s krtačo odstraniti staro dlako. Pse, mlajše od 10 mesecev, ni priporočljivo nameščati za čuvaje. V izogib mladičev, priporočajo kastracijo ali sterilizacijo, kar naj predhodno opravi le izkušen veterinar. Psom škodujejo zmrznjene jedi, kosti perutnine, umetno črevo od salam itd.

Če bomo pravilno skrbeli za svoje pse, bodo dobri čuvaji in neverjetni prijatelji, kakršnih si človek lahko le želi. Pes si dobro zapomni, kako skrbimo zanj, kako mu vračamo ljubezen in kaj čutimo do njega.

V izogib plačevanja visokih kazni in tudi prestajanja kazni v zaporu zaradi mučenja živali na podlagi že prej omenjenega pravilnika ter Kazenskega zakonika RS, pa raje poskrbimo za svojega ljubljence in mu nudimo ustrezno namestitev in oskrbo, kajti tudi nam ne bi bilo prijetno in udobno, če bi kdo drug z nami ravnal nečloveško in nehumano. »Imejmo jih radi - naše kučke!«

Povzeto po letaku :

Zveze društev proti mučenju živali Slovenije

Opravljen dela in aktivnosti GZ Beltinci

Spoštovane občanke in občani! V GZ Beltinci si vseskozi prizadevamo za dobro sodelovanje med gasilci, kakor tudi z občankami in občani, kajti zavedamo se, da le to lahko pripomore k dobri preventivi in visoki požarni varnosti ter čim boljše izvedenim intervencijam, kar je prav gotovo osnova dela v gasilski organizaciji.

Dobro pa sodelujemo tudi z različnimi delovnimi organizacijami in javnimi ustanovami, društvi in klubi iz naše občine kakor tudi z občino Odranci, kar je dokaz raznovrstnih aktivnosti na področju zaščite in reševanja ter družbenega in bolj kvalitetnega življenja na področju, v katerem živimo. Zelo dobro sodelovanje je med GZ Beltinci in Odranci in seveda med obema župa-

noma, kot tudi z občinskimi svetniki in svetnicami.

Izobraževanja, vaje, tekmovanja ter dobra oprema za reševanje in zaščito gasilca je tisto, za kar si v GZ Beltinci najbolj prizadevamo, saj se zavedamo, da so ti dejavniki tisti, ki pripomorejo, poleg človeških sposobnosti, reševati življenja in premoženja, ko poplavlja reka, ko veter podira drevesa, ko požar uničuje premoženja, ko se zgodijo prometne nesreče... Prostovoljni gasilec je vedno pripravljen pomagati in priskočiti na pomoč.

Velik poudarek dajemo na področju zdravja prostovoljnih gasilcev, zato smo začeli aktivno pošiljati člane gasilskih društev na specialistične zdravniške preglede gasilcev operativcev, kaj-

ti skrb za varnost in zdravje ljudi ter že omenjena specialna zaščitna gasilska oprema je na prvem mestu za tiste, ki delajo pri tako zahtevni humani dejavnosti. Vse to je povezano z velikimi finančnimi sredstvi, katerim pa se država preko zakonodaje spretno izmika in prelaga skoraj celotno financiranje na lokalne skupnosti – občine. Za to gre tukaj še enkrat upravičena velika zahvala Občini Beltinci in Odranci in seveda obema županoma, ki sta odgovorna za požarno varnost, kajti s finančnimi sredstvi in moralno pomočjo gasilcem pripomoreta k temu, da imajo lahko vsi občani in občanke občutek varnosti in miren spanec.

V letu 2010 je gasilstvo v naši občini prav gotovo zaznamovalo tudi veliko Državno gasilsko mladinsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta, katerega je organiziralo PGD Lipovci skupaj z

GZ Beltinci, Občino Beltinci, Krajevno skupnost Lipovci, gasilskim regijskim poveljstvom ter GZ Slovenije. Domači gasilci, kakor tudi krajanji in krajanke Lipovci, so pridno delali in postorili vse potrebno, da je tekmovanje potekalo v optimalnih pogojih na dobro pripravljem tekmovališču, za kaj je prav gotovo zaslužen domači poveljnik PGD Lipovci Boštjan Tivadar s svojimi sotovariši. Vsem skupaj velik hvala.

Tudi v Gančanih smo skupaj s člani in članicami PGD Gančani ter Krajevno skupnostjo letos organizirali veliko tekmovanje GZ Beltinci, na katerem je tekmovalo največ tekmovalnih gasilskih enot, odkar je ustanovljena GZ Beltinci. Naj povem, da so tekmovanja hkrati tudi usposabljanja in krepitev pri zahtevnem delu v gasilski organizaciji.

Pred nami so še raznovrstne aktivnosti v mesecu požarne varnosti, srečanje gasilskih veteranov, usposabljanja ter organizacija raznovrstnih tečajev doma, kakor tudi v izobraževalnem centru na Igu in seveda tudi Tabor mladih gasilcev, ki bo v Lipi. Pridružile se mu bodo sosednje GZ s svojimi mla-

Visoki gostje ob zaključku državnega tekmovanja gasilcev v Lipovcih.

dimi gasilkami in gasilci, saj smatram, da s temi druženji in tekmovanji ter velikim vloženim trudom poveljnikov, mentorjev in mentorice pripomoremo, da v mladih zbudimo čut za primerno preventivno varnost in požarno kulturo. V GZ Beltinci imamo registriran tudi servis ter prodajo gasilnih aparatov, za katerega naj povem, da se ga nekateri občani in občanke zelo malo poslužujejo. Apeliram na vse, ki še nimate v svojih gospodinjstvih in v svo-

jih jeklenih konjičkih gasilnikov, da si jih kupite, saj pravilna uporaba gasilnika največ pripomore k hitremu in uspešnemu gašenju začetnih požarov. Spoštovani občani in občanke, hvala Vam, da na takšen ali drugačen način podpirate in razumete največjo prostovoljno humano organizacijo.

Z Gasilskim pozdravom V SLUŽBI LJUDSTVA NA POMOČ!

Andrej Vöröš • predsednik GZ Beltinci

Nova zgoščenka ljudskih pevk iz Lipovci

Korenine ljudskega petja segajo daleč do naših dedkov in babic. To potrjujejo porumenele fotografije pevk in pa tudi pevcev, ki so peli skupaj. Nekeč so si ljudje trdo kmečko življenje olajšali s petjem. Kmečka opravila, zlasti skupinska, si ni bilo mogoče zamisliti brez petja. Spomnimo se dolgih zimskih večerov, ko smo čejšali perje, lūpali kukarce in bučno seme. Ljudska pesem nas torej spremlja, je del naše zemlje, našega življenja, del slovenske kulturne dediščine. Del te kulturne dediščine smo želele ohraniti tudi ljudske pevke iz Lipovci.

Z organiziranim delovanjem smo začele okrog leta 1964, še prej pa smo pele skupaj z lipovskimi fanti in moškimi.

Prizadevne, pojoče Lipovčanke.

V zadnjem desetletju nam je razvoj tehnike omogočil, da smo mno-

ge ljudske pesmi posnele na kasete in zgoščenke in jih tako obvarovale pred

pozabo. Tako smo leta 2000 posnele kaseti in zgoščenki z naslovoma »Naša pesem« in »Božično-novoletne pesmi«. Leta 2002 smo praznovala 40-letnico aktivnega delovanja in na slovesnosti predstavile naš tretji izdelek z naslovom »Naših 40 let«. Leta 2004 smo posnele zgoščenko in kaseto z naslovom »S pesmijo med spomine«, v letošnjem maju pa smo posnele nov izdelek, ki je nastal na pobudo Radia Ognjišče. Gre za zgoščenko verskega značaja z naslovom »Pozdravljena, Marija ti«; posnele smo namreč ljudske pesmi o Mariji.

Obdobje zadnjih desetih let je bilo torej zelo aktivno, saj smo poleg snemanja zgoščenk in kaset veliko nastopale po raznih krajih: v Bučevcih, Mali Ne-

delji, Vanča vasi, Poljčanah, Vuhredu, Beznovcih, Mariboru, Ljubljani, Ljutomeru, Radencih, Kapli na Koroškem, v Šmartnem na Pohorju, pri Gradu na Goričkem... Navezale smo stike z drugimi skupinami ljudskih pevcev in pevk in dobile veliko pevskih prijateljev. Najraje pa še vedno nastopamo na prireditvah v domači krajevni skupnosti, zapojemo na pogrebih, različnih obletnicah, porokah in pri mašah v domači kapeli. Udeležujemo se revij ljudskega petja na občinski in regionalni ravni.

Mnogi nastopi od nas zahtevajo kar precej vaj in odrekovanja, saj si želimo, da bi vsako pesem lepo zapele. Ljudske pevke se trudimo, da bi vedno dobro zapele. Čeprav redko, nam vča-

sih tudi spodsne in takrat smo žalostne. Pesem nas družijo, lepo nam je, saj smo prijateljice. Prepričane smo, da vas s pesmijo razveseljujemo in osrečujemo.

Lipovske ljudske pevke smo: Katica Ūlen, Regina Pivar, Vera Bezjak, Liljana Novakovič, Katica Mesarič, Kristina Forjan, Anika Sraka, Marija Špari, Katica Mlinarič in Rozika Tivadar.

Upamo, da ljudska pesem v Lipovcih ne bo zamrla, to pa je odvisno tudi od novih pevk, ki jih z veseljem vabimo, da se nam pridružijo, saj se me staramo in vprašanje je, kako dolgo nam bo zdravje še služilo.

Vera BEZJAK • mali rijtar

Delavnice ročnih del

Turistično društvo »BROD« Melinci je v začetku leta organiziralo delavnice ročnih del, katerih namen je bil predvsem druženje v dolgih zimskih večerih. Trikrat na teden smo se zbrale članice turističnega društva in ostale žene in dekleta ter se učile raznih ročnih del, kot so; kvačkanje, vezenje, izdelovanje vizitk in rož iz krep papirja ter barvanje pirhov. Izdelovale smo predvsem velikonočne motive. Učile so nas žene, ki se v prostem času ukvarjajo s temi deli. Vse izdelke smo razstavile na velikonočni razstavi, ki smo jo pripravile na cvetno nedeljo. Na razstavili so se nam s svojimi izvirnimi izdelki pridru-

Izdelki, ki so jih naredile spretno »melinčke« roke.

žili tudi otroci iz vrtca in osnovne šole Melinci.

Mira MESARIČ • mali rijtar

Marki na državni reviji

Folklorna skupina, ki deluje pod okriljem KD Marko in jo vodi Primož Sraka, se vsako leto udeleži tudi revij, ki jih organizira JSKD. Tudi letošnje leto smo pripravili splet pod naslovom »Tej dečki, uni so puni norousti«, katerega avtor je Primož Sraka, avtorja glasbene priredbe pa

sta Rok Sraka in Alen Pivar. Sodelovali smo na srečanju odraslih folklornih skupin, ki je bilo 25. aprila v kulturnem domu v Beltincih. Na njej smo bili izbrani za regijsko revijo odraslih folklornih skupin Pomurja in Maribora z okolico, ki je bila 21. maja v Gornji Radgoni pod naslo-

vom »Le pridi, le pridi...«. Poleg naše skupine so sodelovale še: FS Lešček KD Slavko Osterc iz Veržaja, FS KD Miško Kranjec iz Velike Polane, FS Muravidek, KUD Jože Stupnik iz Svečine, FS KUD Franc Ileč Loka – Rošnja, FS FD Lovrenc na Pohorju in AFS KUD Študent Maribor. Na

naše veliko presenečanje pa smo žirijo tako navdušili, da smo bili izbrani na državno revijo. Tudi letošnje državno srečanje odraslih folklornih skupin bo potekalo v dveh delih in sicer:

1. del: v Beltincih 25. 7. 2010
2. del: v dvorani Union v Mariboru, 9. 10. 2010

Na beltinski festival so se uvrstile naslednje skupine: Folklorna skupina FD Minerali, Rogaška Slatina Folklorna skupina KD Mandrač, Koper Folklorna skupina Duplo, Pišce Folklorna skupina KUD Jurij Vodovnik, Skomarje Folklorna skupina ŽKUD Tine Rožanc - veterani, Ljubljana Folklorna skupina KPD Stoperce Folklorna skupina Dragatuš Folklorna skupina Razor, Tolmin

Na srečanje v Maribor so se uvrstile skupine: Folklorna skupina KD Marko Beltinci, Srbska folklorna skupina KD Brdo, Kranj Akademska

Zadovoljni folklorniki po uspešnem nastopu.

folklorna skupina Študent, Maribor Akademska folklorna skupina Ožara, Kranj Akademska folklorna skupina France Marolt Folklorna skupina KUD Triglav, Slovenski Javornik - Jesenice Folklorna skupina ŽKUD Tine Rožanc, Ljubljana Folklorna skupina Vinko Korže, Cirkovce Fol-

klorna skupina Ponikve, KD Dobropolje Veseli smo, da se bomo lahko predstavili v tako elitni skupini, kar je veliko priznanje za našo mlado skupino in velika vzpodbuda za delo v naprej.

Rok SRAKA • mali rijtar

Velikonočne delavnice

Velika noč je čas, ki nas druži v ljubezni in dobroti. Tako smo se tudi letos odločili člani Društva prijateljev mladine Beltinci, da malo mlajšim še bolj približamo ta praznik na čisto poseben način. Pod vodstvom članic društva, Martine Zajc in Nine Pucko, je v prostorih župnijskega doma Beltinci potekalo 5 delavnic, v katerih so otroci lahko pokazali svoje spretnosti in se naučili še kaj novega. Izdelovali so velikonočnega zajčka, nagajive čebelice, nasmejane rožice in košarice za svoje velikonočno jajce.

Člani društva se zavedamo, da čas prehitro beži in da včasih moramo čemu posvetiti več pozornosti. Zato nas veseli, da se vsako leto več mlajših med nami odloči za sodelovanje na tovrstnih delavnicah in da tako dobijo prazniki, kot je velika noč, poseben

Deklice so se zavzeto lotile dela.

pridih ljubezni in dobrote. Hvala vsem sodelujočim in naslednje leto nasvidenje na velikonočnih delavnicah!

*Tadeja SRŠA
Člani Društva prijateljev mladine Beltinci*

Kaj, kdaj, kje preživeti počitnice?

Počitnice so tu in že pridno kujemo načrte, kako najbolj koristno in zabavno preživeti ta dva meseca brez šolskih obveznosti. Člani Društva prijateljev mladine Beltinci smo polni idej in zato imamo pestro ponudbo dejavnosti, ki jih bomo do septembra izvajali.

V juliju in avgustu se bodo odvijale prireditve »Dobimo se na nogometu in odbojki«, delavnice in druženje ob različnih športnih zvrsteh »Hura, prosti čas«, že tradicionalni nogometni in odbojkarski turnir DPM, potopisna predavanja o Kambodži, Laosu, Tajski

ter razstava slik in znamk.

Največji projekt v poletnih mesecih pa je izlet v Gardaland, ki vsem mladim in mladim po srcu ponuja nepozabno doživetje v enem izmed največjih zabaviščnih parkov v Evropi. Prijave se že zbirajo in sicer v trgovini Moj dom v Beltincih pri Tadeji. Izlet v Gardaland bomo organizirali 21.8.2010. Več o izletu in drugih dejavnostih društva na spletni strani Društva prijateljev mladine Beltinci (<http://dpmbeltinci.weebly.com/domov.html>) ter na dpm08.beltinci@gmail.com.

Naj bodo letošnje počitnice nepozabne!

Tadeja Srša

Člani Društva prijateljev mladine Beltinci

Marki v Trenti

Prijateljstvo stvano v razmajani sobici študentskega naselja v Rožni dolini, ki se je nadaljevalo skozi trideset let je botrovalo, da smo se člani KD Marko Beltinci odzvali povabilu in pripravili prekmurški večer v Domu Trenta v sklopu Triglavskega narodnega parka. Kot pravi Prekmurci smo se na dvodnevno gostovanje odpravili oskrbljeni z pravim domačim bogračem, ki nam ga je v naprej pripravil Kuharov Števek, varianta, da bi ga kuhali tam je zaradi napovedanega slabega vremena odpadla. S sabo smo vzeli tudi primerno količino najboljše kapljice iz Denšove kleti, ter seveda »prekmurški rizling« - šmarnico, ker vemo, da v Trenti grozdje pač ne rase. Naša prva postaja je bila romarska božja pot na Brezjah. Brez božjega blagoslova pač ne moreš čez vzpetine in številne ovinkke Vršiča. Po krajšem ogledu Kranjske gore nas je čakal prehod na primorsko stran preko Vršiča, še prej pa smo trdno prevezali termos posodo, saj se nam je zdelo, da ne tesni najbolj, navsezadnje, bi morali našo najbolj nacionalno jed iskati kar po prtljažniku avtobusa. Začele so se serpentine Vršiča, s katerimi se je naš šofer Janez uspe-

šno spopadel. Danes je prelaz Vršič (1611m) najvišji slovenski cestni prelaz, ki v spomladanskih, poletnih in jesenskih mesecih povezuje gorenjsko in Trento. Prelaz je tudi turistična točka, ki jo vsako leto obišče veliko turistov iz Slovenije in tujine in je tudi odlično izhodišče za vzpone na okoliške gore. Ko zapade sneg prelaz zaradi nevarnosti plazov praviloma zaprejo, dostop z avtomobilom je možen le do Koče na Gozdu. V zimskih mesecih, kljub temu da je cesta zaprta, prelaz ne sameva saj je zelo obiskana točka turnih smučarjev, sankarjev in pohodnikov. Ob cesti na Vršič na višini okoli 1200 m stoji Ruska kapelica postavljena v spomin na preminule ruske ujetnike, ki so v nečloveških razmerah ceste zgradili v vsega 5 mesecih za potrebe soške fronte 1915. leta. Višje, ko smo se vzpenjali več je bilo snega in pa vmes cvetočega teloha. Med potjo smo lahko opazovali tudi igro narave, obraz Ajdovske deklice, vendar so naši fantje ugotovili, da so obrazi naših deklic lepši. Kmalu smo lahko opazovali naravno okno v steni Prisanka. Temni oblaki so nam zakrivali sicer čudovit razgled z vrha Vršiča, zato se nismo ustavljali. Sledil je spust na primorsko stran v dolino Trente do izvira Soče. Tu nas je pričakal naš gostitelj Edvin Kravanja, ki je

zaposlen v TNP kot nadzornik in vodnik.

Kljub rahlemu pršenju smo se povzpeli do izvira Soče, ki je najbolj poln vode ravno v tem času. Prisluhnili smo razlagi o naravnih znamenitostih Trente. Nekaj posebnega je že sama dolina. Globoko je vrezana. Tu je največja razlika med najvišjim in najnižjim delom v Sloveniji: od vrha Triglava pa do gladine Soče. Dolino so najprej poglobili ledeniki, nato pa še dopolnila Soča, ki je zaradi ugrezanja Bovške kotline pridobila na strmcu, kar ji je dalo dovolj moči, da je razmeroma hitro predolbla apnenčaste pregrade. Nastale so ozke in globoke soteske - korita. Najlepša so pri vasi Soča in Kršovcu, seveda pa jih ne manjka na pritokih (npr. Mlinarica, kamor je v spodnje dele urejen dostop) in, kot pove že ime samo - na Koritnici. Ker vodostaj Soče izredno niha, od poznopoletne suše pa do zgodnjega poletja, ko se topi sneg v gorah, da ne omenjamo še večjih neurij, lahko Soča v koritih naraste tudi za več metrov. Zato je doživetje Soče nekaj posebnega, ko jo doživljamo pri njenem kraškem izviru, z majavih brvi, s skalnih pomolov na robu ali ob spustih s splavom oz. kajakom. Neukročen tok in značilna mlečna smaragdna barva vode dajeta občutek pristnosti,

naravnosti. V vsem alpskem loku je tako ohranjenih le še pet rek! Izjemna odgovornost naše generacije! Trento so obiskovali naravoslovci že več kot 300 let. Eden izmed njih je bil tudi Julius Kugy, ki je ob tem odkril lepoto Julijskih Alp in ponesel njihovo slavo v svet. Ob spremstvu domačinov je splezal na številne vršace in s svojimi literičnimi knjigami postavil literarni spomenik Trentarjem in Julijcem. Tu ima tudi lep spomenik zraven edinstvenega botaničnega vrta, Alpinetuma Julijana, (ustanovljen leta 1926).

Rastlinskih zanimivosti je v Trenti veliko. Zaradi toplega vpliva, ki prihaja po Soči navzgor, se tu srečujejo alpske in submediteranske rastline.

O razgibani zgodovini prehodne doline med Gorenjsko in Tolminsko pričajo tudi sledovi, ki jih je pustila prva svetovna vojna, to so zlasti vojaška pokopališča v Soči in Trenti. Zanimivi sta tudi skromni cerkvi v obeh zaselkih, zlasti zaradi poslikav slikarja Toneta Kralja.

Sledil je ogled potoka Mlinarice. Potok Mlinarica je 1300 m dolg levi pritok Soče in izvira izpod območja imenovanega Mlinarica na nadmorski višini približno 1850 m pod Malim Razorjem (2202m), vendar je struga hudourniška z nestalnim pretokom vode. Močnejši povrni del je na nadmorski višini 1150 m, kjer potok teče v slapu v temačna in globoka korita s previsnimi stenami. Korita so zelo tesna in so dostopna samo izkušenim in primerno opremljenim alpinistom. V svojem spodnjem toku proti Soči teče skozi sotesko skozi katerega je do vhoda v temačna korita urejen dostop za turiste.

Trenta je dolina, kjer se je uresničila pripovedka o Zlatorogu. Na več načinov. Poznavalci ljudskega slovstva so vse bolj prepričani, da osnovna zgodba ne izhaja iz ljudskega izročila, ampak jo je dokončno oblikoval naravoslovec C. Deschmann, a vseeno se je leta 1868 ubesedila z objavo v časniku Laibacher Zeitung. Nadnaravni beligams z zlatimi rogovi, ki lahko obna-

vlja svoje moči v naravi, in pohlepna človeška narava sta prepletena v motiv, ki ga najdemo v številnih pripovedkah po vsem svetu, spoznamo pa tudi v Svetem pismu. Pomembno svarilo in opozorilo na temeljni izvir človekovih problemov; žal ga že tisočletja ne jemljemo resno in ga raje potisnemo iz realnosti pod preprogo pravljčnosti.

A v Trenti se še vedno lahko srečamo z Zlatorogovim kraljestvom; z gorami, vodami, rastlinami, živalstvom in s človekom. Srečujemo se tudi s temno platjo zgodbe, z lovcom, ki bi se rad polastil zaklada, pa četudi za ceno svojega življenja.

Nastanili smo se v Domu Trenta v lepih apartmajih in se počasi začeli pripravljati na večerni nastop. Dom Trenta je središče kulturnega in drugega družabnega življenja v dolini, kjer se odvijajo različni dogodki (koncerti, gledališke in lutkovne predstave, razstave, itd.). V muzeju, ki je v sklopu Doma so predstavljene naravne posebnosti edinega narodnega parka v Sloveniji, prikazana je zgodovinska, etnološka in kulturna dediščina Trente. Občasno obiskovalce pričakajo tudi priložnostne razstave. Posebnost muzeja je video instalacija Skrivnosti Soče.

Sledil je nastop v katerem so mladi folklorniki iz Beltrinec v besedi, šegah, navadah, pesmi in plesu predstavili bogato kulturno dediščino pokrajine z drugega konca naše domovine. V dvorani so obiskovalci lahko začutili otožnost prekmurske ravnice, začaran šum reke Mure, pravo nasprotje Soče in pa odprtost prekmurske duše. Ovacij ni bilo ne konca ne kraja, še posebej ko so se predstavili mladi podokničarji. Domačini jih kar niso hoteli spustiti z odra.

Kot zanimivost naj povem, da so bili obiskovalci od čisto vsake hiše v Trenti in pa tudi nekaj turistov je bilo med njimi. Po večerji, med katero smo mi poskušali njihovo joto, oni pa naš bogač so se razvneli naši muzikanti, ki so čez dan delovali nekoliko utrujeno od celonočnega igranja rekrutom. Zgleda, da je noč zanje pravi čas. Vese-

lje s plesom in petjem se je nadaljevalo pozno v noč in se končalo z podokničco dekletom.

Zbudili smo se v čudovito sončno jutro in pred nami je zasijal mogočni Triglav, kot bi prišel iz sonca. Kar nismo mogli verjeti, da je tako blizu, seveda samo s pogledom. Na drugo stran pa se nam je odprla čudovita Soška dolina. Zajtrk je minil ob obujanju vtisov prejšnjega večera, nato pa smo si ogledali že prej omenjen čudovit muzej. Moram priznati, da sem si omenjeni muzej že dvakrat ogledal, vendar je bil ta ogled nekaj posebnega. Edwin se je potrudil in nam vse strokovno obrazložil in to je čisto nekaj drugega kot če si sam ogleduješ stvari. Res muzej vreden ogleda in škoda, da tudi pri nas nimamo kaj takega ker imamo tudi tako bogato zgodovino in etnološko in kulturno dediščino.

Trenta je prijetna za obisk, pa trda za življenje. Podnebne in naravne razmere niso prav prijazne za preživetje. Tu so se naseljevali ljudje, ki niso imeli mnogo izbire, pa tudi preživeti niso mogli brez dodatnega zaslužka. Lahko je bilo to fužinarstvo, krivolov, tihotapstvo, drobnica, v zadnjem času pa daje nove možnosti za zaposlitev dejstvo, da leži Trenta v Triglavskem narodnem parku, park pa pritegne v te kraje tudi vedno več obiskovalcev in s tem posredno odpira možnosti, da mladi ostanejo v domačem kraju. Po slovesu smo pot nadaljevali po dolini Soče, ob pesmi ter harmoniki občudovali brzice ter zelenkasto barvo vode. Prometa v tem lernem času ni veliko, največ turistov je tu v juliju in avgustu, kar pa je za preživetje samo od te panoge premalo.. Peljali smo se skozi vas Sočo do Bovca pred kateri smo se obrnili proti Logu pod Mangrtom in dalje proti prelazu Predil. Ob poti občudujemo vršace, ki se kopajo v pomladnem soncu. Mimo zgodovinske gore Rombona, kjer so potekali najhujši boji, številna pokopališča iz 1. svetovne vojne pa pričajo o tem nesmiselnem početju človeka, ki pa ga ni konce ne kraja še

Marki pred vrnitvijo na prekmurske ravnice.

naprej. Iz zgodovine se očitno nič na naučimo. Številni Prekmurci so se tukaj borili, seveda kot avstroogrski vojaki, med njimi tudi moj dedek, ki nam je otrokom znal tako živo pripovedovati o trpljenju na soški fronti. Še dobro, da domačini znajo te zgodovinske pričevalce tako lepo ohranjati.

Pripeljemo se do Trdnjave Kluže, ki je oddaljena od Bovca 4 km v smeri proti prelazu Predel. V drugi polovici 15. stoletja je bila nad globokim koritom reke Koritnice zgrajena lesena utrdba, ki naj bi preprečevala turške plenilne pohode na Koroško. Georg Philipp von Gera, bovški glavar v letih 1613 - 1643, je leta 1613 postavil kamnito trdnjavo in v bližini odkril studenec, kar je posadki omogočilo vzdržati tudi daljša obleganja. V steno ob trdnjavi je dal vzdati kamnoseško iz-

redno dodelano kamnito ploščo s svojim grbom in letnico pozidave.

Preko prelaza je že v času Rimljanov in v srednjem veku potekala pomembna trgovska pot. Kilometer pred prelazom Predel stoji ob cesti trdnjava Predel, ki so jo Avstrijci začeli graditi leta 1808, v naslednjem letu pa je odigrala pomembno vlogo pri obrambi prodiranja Napoleonovih čet na ozemlje današnje Slovenije.

Danes je trdnjava v ruševinah, ob njej pa je spomenik iz obdelanega kamna z litoželeznim likom umirajočega leva. Spomenik je bil postavljen v spomin na tridnevno bitko maja 1809 med Napoleonovimi vojaki in avstrijskimi branilci (Slunjski graničarski polk), ki so se pod vodstvom stotnika Johanna Hermanna von Hermannsdorfa borili do konca. Francozi so trdnjavo osvojili

in požgali, redke preživele avstrijske vojake pa zajeli. Vojaki, ki so v boju padli, so pokopani v skupni grobnici ob trdnjavi pod cesto. Leta 1848 so po naročilu cesarja Ferdinanda I. ob cesti postavili spomenik v obliki piramide, tri leta kasneje pa je bila predenj nameščena še plastika leva na butari drv. Vas Log pod Mangartom je po uničujočem plazu lepo urejena, trasa plazu je še lepo vidna. Zapeljemo se čez novi most, ki se vije nad Mangartskim potokom, po katerem je pred devetimi leti zdrsel plaz. Skoraj 130 metrov dolg most je z razponom loka 86 metrov eden največjih v Julijcih, lok pa sega več kot 60 metrov nad strugo Mangartskega potoka. Naprej je najbolj strma vas v Sloveniji, tudi po imenu, Strmec. Takoj za njo je odcep za Mangart verjetno gora z najlepšim razgledom. Cesta na Mangart oz. Mangartska cesta je naša najvišja gorska cesta, saj se po njej vzpnemo/zapeljemo do višine 2072 metrov, in je dolga 12,2 kilometra in v celoti asfaltirana. Cesto so gradili dve leti, z javnimi deli, v tridesetih letih prejšnjega stoletja.

Smo že v Italiji, razpoloženje je še vedno prešerno. Ko pridemo nazaj v Slovenijo si na hitro ogledamo Planico z prenovljeno skakalnico. Mimo izvira Save Dolinke na Zelencih in že smo v Kranjski Gori. Krog je sklenjen. Prežeti s čudovitimi vtisi se vračamo proti domu. Ni časa za postanke, hitimo, so že razne obveznosti, tako pač je v življenju.

Stanko SRAKA • mali rijtar

Naš majoš

Vsak praznik, vsak dogodek ima svoj čar. Za Gančance pa je poseben praznik 30. april, ko 18-letniki postavljajo "majoš". Spominjam se otroštva, ko sem s starši obiskala to prireditev. Takrat je potekala ob kapeli sredi vasi. Ostala mi je bleda slika, kot bi danes gledala črno-belo fotografijo v megli, saj sem takrat štela šele dobra tri

leta. Dogodki, ki so mi ostali v spominu so: mnogo ljudi, kapela, velika hiša in skupina ljudi okrog okrašenega drevesa. Vem, da sem nenehno spraševala, zakaj smo tu, kaj delajo, zakaj je samo eno drevo pisano. Odgovori so bili preprosti, kot vprašanja – to je MAJOŠ. Jutri se začne mesec maj... Trakovi na majošu so se mi zdeli ne-

kaj posebnega, meni nedosegljivega, čarobnega. Še zdaj mi v ušesih zveni mamin glas, ko me je prišla za roko: »Ne smemo blizu, da ne pade na nas.« V spominu mi je ostalo okrašeno drevo s trakovi in rožami, trobente, ki so igrale, suh, visok mož z veliko trobento. Seveda takrat nisem vedela, da trobente sploh obstajajo. Nato pa še od-

hod domov in mnogo nerazumljivega v pogovorih odraslih. Ta prizor se je ponavljal iz leta v leto, vendar je moj spomin hranil vedno več spoznanj tega dogodka. Skratka, slika se je zbistrila.

Barvna slika se je pojavila, ko sem začela obiskovati OŠ. Takrat se je majoš postavljaj na današnjem starem igrišču, zaradi električnih žic. Bili smo na športnem dnevu ali krajšem izletu v Turnišču na igrišču. Seveda smo šli peš. Pot tja se nam je zdela krajša, domov pa so bili naši koraki vedno težji in počasnejši. Predno smo šli domov, sta nam tovarišici Iva in Milica rekli: »Zdaj pa pogledajte naš majoš! Zdaj je majhen, ko bomo videli celega, tudi steblo, bomo doma.« To je bila dobra motivacija za nas vse, da smo lažje hodili. Med potjo smo večkrat skupaj ugotavljali velikost majoša in kar naenkrat smo bili ob šoli brez večjih težav. Bili smo doma ob našem majošu. Zaradi njega ne bi mogli zgrešiti poti do doma. Bil je samo naš in edini.

Tako je še danes, ko je star enaindeverdeset let. Seveda je postajal iz leta v leto bogatejši, zdaj že s pogostitvami obiskovalcev, ki jih pripravljajo starši letnikov. Pri pripravi je že nekaj let prisotno naše TD. Dodali smo še prvomajске razstave, vsako leto z drugačno vsebino, namenjeno obiskovalcem

»Žmetno je« a že velikokrat na me uspelo, pa bo tudi tokrat.

tega dogodka. Vsako leto le-ti pridejo od blizu in daleč. Ob tej priložnosti se srečajo znanci, sovaščani, ki so si gnezda spletli drugje. Morda se ne bi niti srečali, če ne bi bilo tega dogodka. Tako pa vezi ostajajo, ne gredo v pozabo, prav zaradi našega majoša. Kot sem omenila, so se mi v otroštvu zdeli pisani trakovi nekaj nedosegljivega, sem zdaj v zrelih letih vesela, da sem v okviru TD soustvarjalka pri izdelavi trakov in rož, pomagam pa tudi Hedviki pri izdelavi kron.

Naš majoš je ostal edinstven v postopku in zgledu, čeprav ga zdaj postavljajo že marsikje. Tako je ob 90. letni-

ci zaslužen oboje ves postopek na dokumentarnem filmu režiserja Amira Muratoviča. Majoš je doživljal tudi padce, ko so nam ponagajali neznanci, ga prežagali, zakopali jamo, enkrat pa so ga celo zažgali. Tudi letos mu ni bilo prizaneseno. V noči postavitve ga je nekdo nažagal, ne misleč na hude posledice, ki bi lahko nastale, če poškodbe ne bi pravočasno opazili in jo popravili. Majoš mi je bil edinstven v otroštvu, ko za druge še nisem vedela. Enako je tudi zdaj, ker je naš ponos in ker je najlepši.

Matilda PUCKO • TD »Sodar«

Kdo bo »sopi lopi«?

Pomlad je prekrila polja, travnike in livade. Vsako leto se začne vse znova in narava se kiti s svojimi prečudovitimi barvami. Vsaka barva zaživi po svoje. V siju sonca se nam zdi, kot bi vse rože, grmički... tekmovali med sabo v vsej svoji veličini. Lepoti pomladi se pridružijo ptički, skriti v mladem zelenju, kot zbor pevcev z najlepšimi melodijami.

Da, to je naša lepa narava. In prav sredi te prečudovite stvaritve je TD »Sodar« iz Gančan letos že tretjič obeležilo binkošti, praznik, ki so ga že od

Obujanje ljudskega izročila in druženje Gančancev.

nekdaj posebej obeležili.

Ob stoletni hruški so se zbrali člani TD in ostali, doslej v največjem številu. Zbirali so se od tretje do četrte ure jutraj. Vsi bi radi prisluhnili jutranjemu prebujanju ptic. In tudi »sopi – lopi« je prišel, odslužil kazen za zamujanje in se pridružil ostalim.

Ob zakurjenem ognju in ob pajanju kruha se je daleč slišalo pokanje z biči "korobači", saj je vsak hotel narediti svoj pok. Tako so obudili navade naših prednikov. V takem druženju čas še prehitro mine. Zadovoljni, s srci, napolnjenimi z bogastvom druženja in lepoto narave, so se v mladem jutru

odpravili domov z eno mislijo: »Druugo leto spet nasvidenje, ob istem času na istem mestu, v dobri družbi ptičje-ga petja, bogatih cvetov, ki so prav v tej okolici najlepši, saj jih vsako leto tudi občudujemo na naši pohodni poti.«

TD »Sodar« Gančani

41. Tabor slovenskih pevskih zborov »Pojo naj ljudje«

»So pesmi okrogle, pripravne za pet!«

Letošnje srečanje pevcev v Šentvidu pri Stični je bilo nekaj posebnega – za domačine, gostitelje in nastopajoče. Za prizadevne organizatorje je bilo srečanje izziv, saj so že dalj časa vedeli za slabe vremenske napovedi, toda vsi so se kljub temu dobro in temeljito pripravili. V Šentvidu smo pevci v teh letih doživeli marsikaj zanimivega in bili deležni celo toče, celodnevnega deževja pa še ni bilo. Tudi dežniki nas niso zavarovali pred močo, ki pa nam ni preprečila nastopov. Tako je letos prvič potekala generalka z dirigentom Igorjem Švabo v telovadnici, ki pa je bila premajhna za številne nastopajoče. Tako so vaje potekale v skupinah.

Najprej ženski zbori, potem moški in nato mešani zbori. Tako je skupna vaja z vsemi zbori in orkestrom odpadla. Srčno smo upali, da bo do nastopa prenehalo deževati, žal pa se to ni zgodilo. Prav zaradi tega je bila prireditev nekoliko okrnjena (brez orkestra in folklorne skupine). Sreča, da so bile letošnje pesmi vesele in hudomušne in so premagale še tako slabo vreme. Tako smo znova dokazali, da pevcev ne more nič zaustaviti! Vse nastopajoče je tudi letos pozdravil predsednik tabora slovenskih pevskih zborov Jernej Lampret in med drugim povedal: »Pesem ne pojenja, ima svoj začetek in svoj konec. Naša prireditev Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični ima zagotovo svoj začetek, že dolgo tradicijo, nikakor pa

Tudi slabše vreme ni vplivalo na prijetno razpoloženje pevk.

ne sme imeti svojega konca. Zborovsko petje je tako ukoreninjeno v slovenski prostor, da zbližuje preteklost in prihodnost v vsebini kulturne dejavnosti.« Slavnostni govornik je bil prof. Mirko Ramovš (nam dobro poznan). V svojem nagovoru je poudaril vrednote in pomen petja (zborovskega in ljudskega). Opozoril je na vlogo petja v vsakdanjem življenju, pri ohranjanju narodovega obstoja in njegove identitete. S petjem skrbimo za lastni jezik, saj je beseda kot miselna posoda vsake pesmi. Bolj bi se morali zavedati našega odnosa do svojega jezika, ki je preveč mačehovski. Nastop na taboru je vsako leto pravo doživetje za vse nas, saj se nekateri vračajo v Šentvid že 40 let. Tudi za nas Dokležance je bilo letos nekaj posebnega, saj smo za 10-letno sodelovanje prejeli priznanje. Pevke Jesensko listje in njihov dirigent Leon Kuzma so ga dobile in

s tem je bilo poplačano marsikatero odrekanje prostega časa. Čestitamo! Prisrčna zahvala pa velja tudi kolektivu OŠ Ferda Vesela, ki nas vsako leto sprejme pod svoje okrilje in preseneti z razstavami in pridobitvami v okolici šole. V teh letih so šolo temeljito prenovili in je sedaj prava lepota. Tudi doprnski kip, ki so ga postavili pred šolo, nas je opozoril, da je domačin Jože Kastelic, arheolog in klasični filozof, cenjen doma in drugod.

Prav je, da so ponosni na svoje ljudi, ki so ponesli slavo o Šentvidu po širšem svetu. Hvala tudi gostoljubnim domačinom, saj v prireditvi sodelujejo vsa društva v kraju in vsak izmed njih se potrudi, da dobijo obiskovalci prijeten vtis. Naj bo tudi vnaprej tako! Zato, POJO NAJ LJUDJE, tudi prihodnje leto na 42. TABORU!

Marija ZVER • mali rijtar

Slovestnost ob 119-letnici rojstva Ivana Jeriča, narodnega buditelja, kanonika, Maistrovega borca in generalnega vikarja za Prekmurje

»Ta luč ni od včeraj In ni samo moja. Ta luč ne gori od danes do jutri, Gori in sveti iz davne preteklosti v davno prihodnost!« (Tone Kuntner)

V Dokležovju je bilo 4. junija zelo slovesno, saj smo se spomnili rojstva našega domačina, znanega in pomembnega človeka, ki je naredil veliko dobrega za naše Prekmurce in domovino.

Pripravili smo bogat kulturni program, v katerem so sodelovali člani KUD-a iz Beltinec – tamburaška skupina in mladi folklorniki.

Učenca glasbene šole (domačina) Niko in Anže sta popestrila večer z glasbenimi vložki, učenci OŠ Bakovci-podružnica Dokležovje pa so pripravili pester in zanimiv programček.

Zapele so naše pevke Jesensko listje in domači moški zbor KUD-a. Člani recitatorske skupine DPM so predstavili pesmi Toneta Kuntnerja, saj je bila rdeča nit prireditve DOMOVINA, zato smo recitali njegove pesmi iz pe-sniške zbirke O DOMOVINI.

Slavnostni govornik je bil župan Občine Beltinci, g. Milan Kerman, ki

Mladi iz Dokležovja so nastopili v čast rojaku.

je poudaril pomen in vlogo Ivana Jeriča, prekmurskega Čedermaca, ter jo povezal z današnjimi razmerami v državi. Zbrane je pozdravil in nagovoril tudi predsednik KS Dokležovje, g. Boris Brunec, ki se je zavezal, da bo spominska soba Ivana Jeriča drugo leto, ob njegovi 120. letnici rojstva, tudi uradno odprta in predana svojemu namenu.

V tem letu je potrebno pripraviti vse potrebno v dogovoru s strokovnjaki iz Pomurskega muzeja v Murski So-

boti. Veseli smo, da se bo to zgodilo ob njegovem okroglem jubileju.

Pred svečanostjo je delegacija položila venec pred kip Ivana Jeriča.

»O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje! Kakor je rekel, tako je se zgodilo. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca.« (Ivan Cankar)

Marija ZVER • mali rjitar

Katka in Rozika

Prijateljica moja. Nikdar ne pričakuješ preveč od mene. Vesela, si, kadar uspem, toda tudi neuspeh nič ne de. Pomagaš mi, kolikor moreš – toda najbolj pomembno je, da si ob meni. (W.J.Smith)

Spoznali sta se v poznih letih, ko je obe začela pestiti bolezen. Prav zaradi teh okoliščin sta našli novi dom v Beltincih, v Domu Janka Škrabana. Skupaj si delita sobo, se pogovarjata, smejeta in veselita.

Čeprav je Katka nekoliko starejša, je vedno optimistična, dobre volje in radostno zre v novi dan. Rada ima ljudi, rože, živali in prav zaradi tega je bil odhod v novo okolje precej boleč. Kljub temu se je hitro vživela in navezala stike z osebjem in stanovalci. Ker Katka med drugim tudi rada in lepo poje, so jo v domu vključili v pevski zbor. Kljub letom še ni pozabila pesmi, ki jih je prepevala v mladosti. Vse to ji pomaga, da premaguje vsakdanje težave, ki jih v letih ni malo.

Neločljivi prijateljici.

Rozika je prišla v dom nekoliko pozneje in Katka jo je z veseljem sprejela za svojo sostanovalko. Hitro sta se ujeli in postali nerazdružljivi. Rozika je velikokrat žalostna zaradi svojih otrok, ki so v tujini. Takrat jo Katka tolaži in vzpodbuja ter ji zapoje kakšno veselo pesem, ki ji tako prežene žalost za kratek čas. Ko ji je zelo hudo, jo posadi na voziček in jo odpelje v jedilnico, kjer

skupaj čakata na kosilo. Katka je pravi psiholog, saj takoj ve, kaj mora narediti, da se bo Roziki prikradel nasmeh na obraz.

Obe sta zelo veseli obiskov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev. Tako Katka kot Rozika ena brez druge ne bi mogli stanovati v domu, saj le skupaj tvorita celoto. Druga drugo dopolnjujeta in bogatita in prav zaradi tega je

življenje v tej pozni starosti toliko lepše in bogatejše. V pravem in iskrenem prijateljstvu se skriva resnična ljubezen do sočloveka. Potrebna je le beseda ali dotik roke, da nekomu polepšamo dan, ga razveselimo in mu damo vedeti, da ima nekoga, ki mu bo v najtežjih trenutkih vedno stal ob strani.

Marija Zver • DPM Dokležovje

Vestičke iz delovanja KUD-a Beltinci

Polovica leta je za nami in že je ponovno pred nami čas Mednarodnega folklornega festivala Beltinci in sicer jubilejnega - štiridesetega po vrsti.

Priprave nanj so stekle že takoj po končanem lanskem festivalu, čeprav lahko rečemo, da se največ dela opravi pred festivalom.

Ogromno dela je bilo vloženega v urejanje arhivskega gradiva za zadnjih 10 let, saj so se fotografije in drugi pomembni dokumenti odlagali v mape, sedaj pa so dokončno urejeni in bodo predstavljeni na priložnostni razstavi ob jubilejnem Mednarodnem folklornem festivalu Beltinci.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila Dragici Kolarič in Mirku Smeju za opravljeno delo.

Posebno zahvalo za vsestransko sodelovanje v našem KUD-u si zasluži tudi naš nepogrešljivi Milan Zrinski,

saj je njegov scenarij praznovanja 40. obletnice delovanja KUD-a Beltinci požel neštete pohvale.

Aktivni smo v vseh sekcijah, saj smo tudi že z našimi najmlajšimi folklorniki opravili prve nastope. Upam, da se bo delo z najmlajšimi nadaljevalo, saj so polni energije in želje po ohranjanju naše plesne dediščine. Lepo je videti mlade ljudi, kako imajo radi svojo vaditeljico Dragico Kolarič.

Naša gledališka skupina se je udeležila Območne revije gledaliških skupin in se uvrstila v nadaljni krog tekmovanja, upamo, da tudi na državno raven.

Folklorna skupina KUD-a se bo udeležila zaključnega dneva FOLK-ARTA V Mariboru na Festivalu Lent. Nastopajo tudi ob različnih priložnostih po domovini in v tujini. Bili smo

na Festivalu slovanskih narodov v Budimpešti na Madžarskem.

Veteranska folklorna skupina je sodelovala na Reviji veteranskih folklornih skupin v Bistrici ob Dravi in na Reviji odraslih folklornih skupin v Beltincih.

Tamburaši so sodelovali na srečanju Pod brajdami v Mariboru, bili so na območni reviji v Beltincih, sodelovali na 60-letnici Planinskega društva Matica M. Sobota in še na mnogih drugih nastopih.

Ob tej priliki se zahvaljujem tudi gospe Milici Šadl za vso pomoč in nasvete.

Ob tej priložnosti pa Vas vse, drage občanke in občani naše občine, vljudo vabim na naš in upam, da tudi Vaš folklorni festival.

Lizika ZADRAVEC • mali rijtar

KO ZZB NOB Beltinci

Naša organizacija je letos na proslavi v Ljubljani obeležila 65. obletnico konca druge svetovne vojne. Tja smo se odpravili z avtobusom skupaj z Območnim združenjem iz M. Sobote in Tišine. Kljub slabemu vremenu je bila proslava veličastna, prav tako je bilo izredno do-

bro poskrbljeno za vse obiskovalce glede prehrane, saj je bila Slovenska ulica cela spremenjena v priložnostno »gostišče«.

Prav tako je naša organizacija 8. marca opravila letni sestanek članstva, jeseni pa bomo izvedli pohod po poti Demsove čete in proslavo

ob 17. oktobru, ko obeležujemo dan smrti narodnega heroja Štefana Kovača - Marka.

V jesenskem času se bomo udeležili pohoda Po poti spominov na Vanečo, ki ga organizira puconsko združenje ZZB NOB.

Lizika ZADRAVEC • mali rijtar

Dramska sekcija KUD Beltinci na gostovanju pri rojaki v Ingolstadt

Dramska skupina Slikepaprijlike KUD Beltinci je v okviru kulturnega praznika, 13. in 14. februarja 2010, gostovala pri slovenskih rojaki v Ingolstadt. Tamkajšnje kulturno društvo Lastovka jih je povabilo na vsakoletno praznovanje slovenskega kulturnega praznika.

Ob prihodu v Ingolstadt nas je pričakala rojakinja Helena Fabian s soprogom Francem, ki sta kot večina slovenskih rojakov zaposlena v tovarni Audi. Popeljala sta nas skozi muzej in salon Audijevih vozil. Zvečer smo na svečanosti ob slovenskem kulturnem prazniku nastopili s skečem Milana Zrinskega Na lüpanji semena, ki je bil pripravljen ob praznovanju kulturnega praznika in 40-letnice delovanja KUD Beltinci.

Po pozdravnem nagovoru predsednice KD Lastovka je najprej nastopil nemški moški pevski zbor iz Ingolstadta, za njimi KUD-ova dramska sekcija s skečem, Beno Horvat in Milan Zrinski sta brala poezijo Nacija Kranjca – Paj-

Gledališčniki ob prihodu v Ingolstadt.

lina, na koncu pa je folklorna skupina KUD Lastovka iz Ingolstadta prikazala plese in noše iz Bele Krajine. Ob zaključku programa se je Milan Zrinski organizatorjem in še posebej Heleni Fabian z izbranimi besedami zahvalil za vabilo in prisrčen sprejem ter jim podaril slovensko pesmarico z željo,

naj ne pozabijo materinega jezika.

V glavnem so vsi ti naši rojaki, ki so ta večer pripravili, že rojeni v Nemčiji, tam so obiskovali vrtec in šole, zato smo toliko bolj veseli, da niso pozabili slovenske besede.

Srečko KAVAŠ • mali rijtar

Poročilo o delu TD Lipovci v letu 2009

Letni delovni program, ki smo ga načrtovali in sprejeli za leto 2009, smo v turističnem društvu uresničili. Opravili smo globalne aktivnosti, kot smo jih načrtovali z letnim programom. Še več, izvedli smo tudi veliko določenih akcij, ki niso bile načrtovane v začetku leta, saj pri sprejemanju letnega programa dela ni mogoče predvidevati tistih akcij, ki so se pojavile in tudi bile izvedene v preteklem koledarskem letu.

Uresničili smo naslednje programske in dodatne aktivnosti :

1. V božično – novoletnih praznikih 2008/2009 je naša posebna komisija prvič iskala domačijo z najlepšo božično – novoletno zunanjo osvetlitvijo. Na prireditvi, 4. januarja 2009, smo slovesno rezglasili rezultate in podelili priznanja

lastnikom petih domačij (družini Stanško, h.št.73, družini Mesarič, h.št. 6, družini Pozderez, h.št. 258, družini Sraka, h.št.108 in družini Žizek, h. št. 40).

2. Izvedli smo 1. takoimenovani Pavlov pohod na 16 km dolgi relaciji Lipovci – Hotiza. V skupini je bilo 18 pohodnikov. Obiskali smo tudi Halasov križ. V cerkvi nas je pri maši pozdravil hotiški župnik, po maši pa tudi škof Marjan Turnšek. Po dogovoru s člani KUD in TD Hotiza bo ta pohod postal tradicionalni, tako da bo vsako drugo leto v nasprotni smeri in v januarju 2010 so pohodniki iz Hotize že prišli v Lipovce.

3. Tradicionalna 14. pustna prireditev s povorko po ulicah KS Lipovci je bila 21. februarja (sobota). Bila je uspešna, z množično udeležbo skupinskih in

posameznih mask in ob spremljavi muzike. Prisotnih je bilo 100 mask, tudi iz drugih krajev. Po povorki je bilo rajanje v vaškem domu, kjer smo nagradili najlepše odrasle maske ter vse male oziroma otroške maske.

4. 23. februarja je bilo v organizaciji ZZV in TD Lipovci snemanje filma na temo »Živimo zdravo«. Prikazana je bila telovadba, kuhanje, ...Snemanja se je udeležilo 70 ljudi, tudi iz drugih krajev. Zapele so tudi ljudske pevke iz Beltincev in Lipovcev.

5. Nekaj članov TD se je ob Dnevu zemlje udeležilo skupne čistilne pomladanske akcije v krajevni skupnosti. Prisotnih je bilo 15 članov TD Lipovci. Generalno smo okopali in očistili vse prometne otočke v KS, kakor tudi okolico vaškega doma.

6. Od meseca novembra 2008 do marca 2009 je TD enkrat tedensko or-

ganiziralo telovadbo v vašem domu. Vsakokrat je bilo prisotnih od 12 do 20 žensk.

7. 5. aprila je bil pohod članov in članic na Otok ljubezni v Ižakovce. Udeležilo se ga je 10 članov in 6 kolesarjev.

8. V novonastajajočem parku PINKAVA smo spomladi (od 14. aprila dalje) dosajevali še nekaj okrasnih grmičkov (ki so se posušili) in pa enoletnice ter nekaj zdravilnih zelišč. Gozdno drevje, ki ga je uničila srnjad ali pa se je posušilo, bomo nadomestili spomladi 2010. Travo v parku Pinkava smo kosili skozi celo leto, vsak mesec po potrebi, pa tudi zalivali smo jo, ko je bilo najbolj potrebno. Pri tem so bili stalno prisotni 4 člani TD.

9. 15. aprila smo začeli urejati zeliščni vrt TD: kopali in pripravili smo gredice ter posejali zdravilna zelišča. Delale so 3 članice. Delo se je nadaljevalo 24. aprila (2 članici) s sajenjem fižola, 6. maja (2 članici) z rezanjem zdravilnih zelišč za čaje, 26. junija (8 članic) z okopavanjem vrta, 24. julija (4 članice). Delo na vrtu se nadaljuje 28. julija (4 članice), 4. avgusta (4 članice), 19. in 21. avgusta (10 članic), 20. in 21. septembra (2 krat 4 članice), tudi v mesecu oktobru za pospravljanje letine (3 krat po 2 članici). Delo na vrtu je potekalo tudi med omenjenimi akcijami oziroma datumi.

10. 27. aprila smo kolesarili na relaciji Lipovci – Bukovniško jezero in Bukovnica – Filovci – Bogojina – Lipovci. Skupna dolžina: 30 km in udeleženih 17 članov društva.

11. 29. aprila smo na njivi pri parku Pinkava sadili buče (prisotnih je bilo 10 članov društva).

12. 25. maja smo jih ročno okopavali s predhodnim ročnim škrobanjem trave, dognojevali in v mesecu juniju ponovno okopavali (prisotnih je bilo 8 članov). Pobirali smo jih septembra pred bučnim praznikom (prisotnih je bilo 12 članov).

13. Poučno strokovno ekskurzijo smo opravili 9. maja v Poljčane. Pričakali so nas prijatelji iz KUD Poljčane, s katerimi že leta sodelujemo na prireditvah. Ogledali smo si zgodovinske znamenitosti Žičke kartuzije in se seznanili z infor-

macijami iz življenja in dela njenih nekdanjih prebivalcev. Povzpeli smo se na znameniti Boč, nekateri celo na sam vrh in razgledni stolp, ter končali druženje z našimi prijatelji iz Poljčan. Prisotnih je bilo 27 članov in članic našega društva.

14. 26. maja smo postavili rože na turistične table v Lipovcih, ki smo jih že prej zasadili.

15. 30. maja se je ekipa TD Lipovci udeležila kuhanja bograča na Bogračijadi v MS in med 27. ekipami zasedla 1. mesto in zmagoviti pokal. Druga dvočlanska ekipa, tudi s članoma našega turističnega društva, pa je zasedla 2. mesto.

16. 20. junija je ekipa dveh članic našega društva sodelovala z lipovsko gibnico na razstavi rekmurske gibnice v Moravskih Toplicah. Zasedla je 2. mesto in srebrno priznanje.

17. 24. julija so članice TD pekle gibnice za Folklorni festival v Beltincih. Delalo je 6 članic.

18. 25. julija smo na FF predstavljali domačo KS (petje lipovskih ljudskih pevk, pletenje košar, izdelki lipovske »zlatarne«, izdelovanje rož iz papirja, bograč, ...) Na prizorišču nas je obiskal tudi predsednik Slovenije dr. Danilo Türk s soprogo. Njej smo podarili »zlato« veržico, obema pa »zlata« prstana in peteršiljevo vino za srce. Na FF nas je delalo 22 članov.

19. 13. julija so članice TD pekle gibnice za državno proslavo v Beltincih – 360 kosov. Delale so 4 članice.

20. 14. julija, na dan državne proslave priključitve Prekmurja k matični državi, so pri strežbi gibanic sodelovale 3 članice.

21. 1. avgusta se je ekipa TD udeležila kuhanja vampov na prvi »Vampijadi« v Odrancih in prejela priznanje.

22. 15. in 16. avgusta sta bili delavnici za izdelovanje spominkov za 7. praznik buč, na kateri smo izdelovali spominke v obliki buč in obeskov. Delalo je 2 krat po 5 članic.

23. 29. avgusta se je ekipa članov TD udeležila Bogračijade v Lendavi, kjer je bilo udeleženih 86 ekip in zato prava zmešnjava.

24. V mesecu avgustu smo za TD in potrebe praznika buč nabavili 21 loncev (16 litrskih) s stojali.

25. 30. avgusta smo se na povabilo pobratenega TD Vuhred udeležili in sodelovali z našo ekipo na njihovih športnih igrah v Vuhredu, kjer smo navezali stike tudi z drugimi turističnimi društvi. Prisotnih nas je bilo 8 članov in članic TD Lipovci.

26. V začetku septembra smo dali na novo postaviti turistično tablo pri parku Pinkava, ki so jo objestneži pred letom razbili, vse ostale pa smo dali na novo prepleksati.

27. Neposredne priprave na mednarodni 7. praznik buč – pozdrav jeseni s prevozom kurišč in potrebnega materiala, postavljanjem občinskega šotora, aranžiranjem in podobno je bilo v mesecu septembru vse do začetka praznika. Sodelovalo je 35 članov.

28. 5. septembra se je ekipa našega društva udeležila Svetovnega festivala praženega krompirja v Radečah in požela simpatije množice obiskovalcev.

29. 6. septembra se je tričlanska ekipa TD Lipovci udeležila 1. Langašijade v Lipi in osvojila 1. mesto. Aktivno so delale 3 članice + 1 član v komisiji + 1 član v snemalni ekipi.

30. Tradicionalni mednarodni 7. Praznik buč – pozdrav jeseni je bil tridnevni, od 11. do 13. septembra, in je potekal po zastavljenem programu. Prisotnih je bilo 5 držav (Francija, Hrvaška, Madžarska, Poljska in Slovenja), v kuhanju bučnega golaža pa se je pomerilo kar 17 ekip iz vseh naštetih držav. Soorganizator praznika je bil ZZV iz M. Sobote s programom »Živimo zdravo«, na osnovi katerega sodelujemo tudi na drugih področjih. Med programom na zadnji dan praznika je TD Lipovci prejelo priznanje z bronastim znakom TZS iz rok predsednika TZS Dominika S. Černjaka, priznanje za uspešno delo od PTZ iz rok podpredsednika Valentina Odarja in priznanje KS Lipovci iz rok predsednika Franca Cigana. Ker je mednarodni 7. Praznik buč – pozdrav jeseni sovpadal s 15. letnico uspešnega delovanja TD Li-

povci, smo podelili društvena priznanja zaslužnim članom društva, posamična in družinska. Vse tri dni praznika je sodelovalo 100 članov TD. Več o vsebini 7. mednarodnega praznika je zapisano v 20. številki občinskega glasila Mali rijtar – oktober 2009. Ocenjena vrednost prireditve, računajoč prostovoljno opravljeno delo, je cca 9000,00 eur.

31. Komisijsko smo izbrali in javno objavili ter zadnji dan praznika, 13. septembra, podelili priznanje za »Naj domačijo« 2009 v Lipovcih. To je bila domačija Toplak - Vegič, h. št. 259.

32. 14., 15. in 16. septembra je bilo pospravljanje šotora, prizorišča in ostalega. Sodelovalo je 30 članov.

33. 17. septembra smo kolesarili na relaciji Lipovci – Cven (sprejelo in pogostilo nas je TD Cven, kjer smo si ogledali njihov društveni dom) Lipovci. Ogledali smo si tudi čebelarški muzej na Krapju. Kolesarilo nas je 12 članov.

34. 4. oktobra smo sodelovali na kulinarični razstavi v Puconcih in istega dne z ekipo v kuhanju dōdōlov na DōDōLJADI. Naša ekipa si je prislužila za kuhanje srebrno kijanco s priznanjem in prejela priznanje za razstavljene kulinarične izdelke. Število udeležencev: 3.

35. 18. oktobra smo organizirali ključni piknik po FF in po mednarodnem 7. Prazniku buč...za vse, ki so z delom sodelovali v pripravi in izvedbi obeh prireditev.

36. V mesecu oktobru smo v parku

Pinkava dodatno postavili še dve klopi za sedenje in koš za odpadke. Sodelovali smo z javnimi delavci pri postavljanju klopi okrog Vučje jame in pri njeni ureditvi za turistične namene.

37. 14. novembra se je članica TD udeležila Republiškega tekmovanja kuharjev amaterjev na gostinski šoli v Celju. Kuhala je golaž s čičeriko in osvojila 2. mesto s praktično nagrado in priznanjem. Pri kuhanju je asistiral še ena članica našega društva.

38. 14. novembra se je predsednik TD udeležil posveta predsednikov društev, ki ga je sklicala TZS v Velenju.

39. 15. novembra so članice TD – pevke bile v Bučočovci in so nastopile v programu njihove prireditve »Dragi sosed, dober den«. Poleg zapetih pesmi je 3 članska ekipa pripravila še šaljivi nastop.

40. 25. novembra je na Pomurskem turističnem forumu oziroma 17. srečanju turističnih delavcev Pomurja članica TD Lipovci (Vera Bezjak) prejela priznanje za prispevek k razvoju turizma v Pomurju.

41. 11. decembra smo gostili skupino 14 ljudi iz Telekomu na njihovi zaključni prireditvi. TD oziroma naše članice so pripravile gibanico, čaj, ipd. Druga skupina ljudi iz Telekomu bo prišla v januarju 2010.

42. Že drugič smo v TD izvedli komisijski izbor najlepše božično-novoletne osvetljene domačije v Lipovcih 2009/2010. Zaključna prireditev in raz-

glasitev rezultatov bo 10. januarja 2010.

43. V decembru smo organizirali zimsko telovadbo za ženske pod vodstvom vaditeljice iz ZZV MS (enkrat tedensko v vašem domu).

44. Sodelujemo z ZZV iz M. Sobote na področju programa »Živimo zdravo«.

45. Sodelujemo s pobratenim TD Vuhred in drugimi TD, z ZTK Beltinci, s Pomursko turistično zvezo in društvi v domači KS ter z Občino Beltinci.

46. Na različne načine promoviramo delo in akcije TD Lipovci tako v Sloveniji kot tudi mednarodno.

OPOMBA: Kljub veliko opravljenega dela v letu 2009 nam iz letnega programa 2009 ni upelo dokončati edino 2. turističnega prospekta, ker smo čakali na dokončanje »tematske lipovske pohodne poti«, ki bi jo želeli vključiti v omenjeni prospekt. To se bo po zagotovilih zgodilo v 2010. Pri vseh navedenih aktivnostih in njihovih pripravah, ki jih vseh ni mogoče navesti, je bilo v l. 2009 opravljenih najmanj 2500 ur društvenega (prostovoljnega) dela. Če 1 delovno uro v povprečju ovrednotimo samo s 6 Eur, je vrednost opravljenega dela 15.000,00 eur, kar je delež oziroma prispevek članov Turističnega društva Lipovci pri promociji in razvoju domače krajevne skupnosti, Občine Beltinci in Slovenije, pa tudi na mednarodni ravni. Lipovci, dne 31. decembra 2009.

Janko BEZJAK • preds. TD Lipovci

Zelo star pregovor pravi: »Sveti Valentin ima ključ od korenin.« Ja, Valentin odklepa korenine, da bi postale žive, živahnejše in bolj svobodne, da bi črpale energijo za novo rast, ki se začne spomladi. Njegov god je 14. februarja, torej v predpomladanskem mesecu, ki pa v naravi že naznanja pomlad in novo gibanje. Valentinovo je po starem pripovedovanju tudi dan, ko se ptički ženijo. Po novem se pa ponekod ptički ženijo na Grigorijsko.

V program TD Lipovci smo vključili novo in prvo tovrstno dejavnost v ob-

Prvi valentinov pohod z baklami

čini Beltinci, to je Valentinov pohod z baklami. Valentinovo je tudi dan zaljubljenec in dan, ko ne bi smelo biti grdih besed med ljudmi (pa tudi vse druge dni ne). V našem TD smo 14. februar namenili druženju vseh ljudi dobre volje, ne samo zaljubljenim parom. Istočasno smo opravili rekreacijo in javno promocijo naše novo urejene, cca 6 ha velike vodne površine Vučje jame v turistične namene.

Na vse hišne številke v Lipovcih smo poslali vabilo in skrajšano inačico tudi na kabelsko TV, da bo zbirno mesto v nedeljo, 14. februarja 2010, ob 16.45 uri na ŠRC in da vsak prinese s seboj baklo. Kaj kmalu je nastal lov za baklami po trgovinah. Posledica tega je bila, da so nekateri ostali brez nje. Ob napovedani uri je prišlo več kot sto ljudi, med njimi tudi najmlajši, seveda v spremstvu svojih star-

šev ali dedkov in babic. Po uvodnih besedah smo prižgali bakle in se podali v gosjem redu na pot okoli Vučje jame. Najmlajši udeleženci so iskali in uspeli najti v grmičkah ob poti gnezdeca ptičkov z oštevilčenimi listki za ptičjo nagrado na koncu pohoda.

Kolona pohodnikov z baklami se je ustavila vsakokrat, ko so med potjo zapele lipovske ljudske pevke in tudi, ko so zapeli člani moškega lipovskega zbora. Pohodnike je s harmoniko spremljal tudi ljudski godec Šalika iz Izakovec. Poleg gorečih bakel, pesmi pevk in pevcev ter zvokov harmonike, pa rdeče-oranžna svetloba svetlobnih patron, je pričarala romantično vzdušje in podoba naše prireditve tudi bela snežna odeja. Odsev gorečih bakel na vodni površini je bil le v manjšem delu, kajti vodna gladina je bila v večini zamrznjena. Kljub temu pa sta dva laboda vztrajala na jezeru in nas zvedavo ter boječe opazovala. Ob izteku obhoda Vučje jame so moški in ženske v soju bakel

Valentinov pohod okrog Vučje jame.

ponovno zapeli, zapela pa je tudi harmonika in ljudski pevec.

Prijetno druženje ob prigrizku in tekoči zadevi smo nadaljevali na športnem centru, kjer smo ga tudi začeli. Vsi najmlajši, ki so na pohodu našli ptičja gnezdeca, so dobili darilo »ptičjega presenečenja«. Simbolično darilce smo hoteli pokloniti tudi Valentini in Valentinu, toda udeležencev s tem

imenom ni bilo. Škoda, da sta ti imeni tako redki. Po znanih podatkih imamo v Lipovcih samo dve Valentini.

Na osnovi dobre udeležbe in ugodnih izjav zadovoljstva udeležencev bo ta prireditev v TD Lipovci postala tradicionalna. Saj smo turizem ljudje!

Janko BEZJAK • predsednik TD

Vesele maškare v Lipovcih 2010

Turistično društvo Lipovci se ni izneverilo tradiciji, ki jo vsako leto obnavljamo ob pustnem času. Vesela in šegava pustna prireditev je bila v letu 2010 na pustno soboto, dne 13. februarja, in sicer že petnajstič zapored. Na ta način skrbimo, da ljudski običaji živijo in se ohranjajo, pa tudi razveseljujejo ljudi, ki se ob takih priložnostih odresejo vsakdanjih, mnogokrat resnejših in v današnji politični in ekonomski situaciji celo stresnih skrbi. Zelo razveseljivo pa je, da na pustni prireditvi sodeluje vedno več otroških mask, skupaj z mamico ali očkom ali pa z obema.

Maškare so začele prihajati na zbirno mesto pred vaški dom ob 14.30 uri iz vseh predelov krajevne skupnosti. Bile so zelo domiselne, bodisi posamične ali skupinske. Za nekatere smo priročno delavnico maskiranja in ličenja organizirali kar v vaškem domu. V

Maske pozirajo pred začetkom povelke.

množici je bilo opaziti zanimive skupinske maske palčkov, pingvinov, doktorjev in medicinskih sester, čarovnic in veliko število posamičnih mask, kot so kraljična s princem, Pika Nogavička, mehikanec in druge. Zelo simpatič-

na je bila skupina najmlajših maškar iz vrtca Lipovci, ki so prikazovali »gostijo«, seveda pod budnim očesom maškar-vzgojiteljic.

Prvi del prireditve ob 15. uri je bil pohod oziroma povorka vseh mask po

ustaljenih ulicah krajevne skupnosti. Seveda je bilo pred pohodom obvezno poziranje maškar pred vaškim domom za skupinsko fotografijo. Na čelu povorke so bili obvezno lipovski pozvačini, tokrat eden otroški in dva odrasla. Slednja dva sta skrbela tudi za varnost maškar med pohodom po ulicah. Seveda sta za veselo vzdušje mask in njihovo zvočno gibanje skrbela tudi dva muzikaša. Med samo povorko se je priključilo še nekaj mask, tako da nas je bilo skupaj več kot 120.

Kljub lepemu zimskemu vremenu so »civilni« krajan, z redkimi izjemami, opazovali naše maske večinoma skozi okna. Zahvala za postrežbo vseh mask na pohodu s pustnimi dobrotami in pijačo pa velja vsekakor slaščičarji Pikapolonica, domačiji Mlinarič, trgovini Jeneš, baru Na trati in domačiji Franca Maučeca.

Drugi del naše pustne prireditve se je odvijal po vrnitvi povorke v vašem domu. TD je za vse maskare, ki so se vrstile s precej dolge prehojene poti,

priskrbelo malico in pijačo. Sledilo je pravo pustno rajanje, med katerim je komisija med mnogimi lepimi izbrala najlepše odrasle maske ter jih simbolično nagradila. Nagradico za sodelovanje pa so dobile tudi vse otroške maske. Slednjih je vsako leto več.

Po starih šegah pustne maske preganjajo zimo in kličejo v deželo pomlad. Ali nam je letos uspelo? Zagotovo v Lipovcih in maskam povsod drugje.

Janko Bezjak • preds. TD Lipovci

Leto 2009 je bilo delovno

Meseca februarja smo v TD opravili občni zbor, kjer smo pregledali aktivnosti skozi celo leto. Nekatere opravljene naloge so imela večjo težo, drugo so bila drobna opravila, vendar pa kakršnakoli aktivnost zahteva veliko prostega časa in celega človeka. Preglejmo na kratko po mesecih, kaj se je v društvu dogajalo.

JANUAR

31. 1. 2009 smo opravili redni letni občni zbor, na katerem smo pregledali opravljeno delo v letu 2008. To je bil 10. redni letni občni zbor in s tem 10. obletnica društva, ki smo jo na občnem zboru tudi obeležili. Ob tej priložnosti smo razglasili in podelili priznanja za »naj domačijo«, ki jo je prejela družina Jerebic (Lipa 77) in »naj kmetijo«, za katero je priznanje prejela družina Žalig (Lipa 97).

FEBRUAR

Sodelovali smo na pohodu, ki ga je organiziralo PGD ob Prešernovem prazniku. Pot nas je vodila po kolesarski stezi iz Lipe v Odrance in skozi Belince nazaj domov. 22. 2. 2009 smo organizirali zdaj že tradicionalno maškarado. Pustnih mask je bilo okrog 30, malo manj kot vsako leto, morda tudi zato, ker je bilo precej mrzlo. Ma-

škar so se med potjo okrepčale s sendviči, toplim čajem in kuhanim vinom, s pijačo jih je počastila tudi okrepčevalnica Venezia (Bojan Zver). Med samim pohodom je komisija opazovala sodelujoče maskare in ob vrnitvi v dom smo naj... maskare nagradili. Vse smo pogostili še s krofi, otroke pa dodatno razveselili še s čokolado. Po starem običaju so vaščani našim maskaram tudi kaj darovali v šparavček. Za ta dar se jim tudi zahvaljujemo.

MAREC

V tem pomladnem mesecu praznujemo dan žena in materinski dan. Po svojih močeh pomagamo pri izvedbi tega praznovanja. Ob tej priložnosti pripravimo tudi razstavo ročnih del, ki jih naše članice pod vestnim vodstvom mentorice ge. Anice Crnkovič celo zimo pridno vezejo, pletejo, kvačkajo, pa še kakšna tehnika bi se našla.

APRIL

18. 4. 2009 smo se, tako kot vsako leto, udeležili očiščevalne akcije, ki je potekala v občinskem merilu. Očistili smo vas in njeno okolico. Moški so poskrbeli tudi za gramoznico Pejsiki, kjer so odstranili smeti in odmrlo ter polomljeno drevje, ki je ob gramozni-

ci in v njej že začelo razpadati. Ženske smo poskrbele za okrasne gredice v vasi, še posebej za hrib z napisom pri vhodu v našo vas. Uredile smo grmičke, odstranile plevel, popravile lubje, na drugi strani pa na novo zasadile rože, ki so bile vzgojene na domačem vrtu. Prispevala jih je ga. Cvetka Kociper, za kar se ji tudi zahvaljujemo. Konec meseca, to je 30. 4., smo zaključili s predprazničnim kresovanjem in postavljanjem mlaja, kjer predvsem moški del društva priskoči na pomoč nabornikom.

MAJ

V mesecu maju po navadi sonce že začne kazati svojo pravo moč, zato nas prijazno vreme zvabi v naravo tudi s kolesi. Tako smo se 1. 5. odpravili na kolesarjenje do Bukovniškega jezera, Strehovcev, kjer sta nas pričakala domačina Barbara in Franc Režonja in nam pomagala pri premagovanju žeje, preko Filovcev, kjer smo v vinotoču opravili malico, nato pa se skozi Renkovce in Turnišče odpeljali domov. Kolesarjenja se je udeležilo 25 članov.

JUNI

Na koncu maja smo s strani OZRK M. Sobota dobili ponudbo za cvrtje langaša na XV. izbirnem regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa

v Pomurju, ki je bilo 6. 6. 2009 v so-boškem parku. Postavili smo stojnico, na kateri smo pripravljali langaš, s katerim smo pogostili tekmovalce, goste in mimoidoče. Za vse tekmovalce smo pripravili tudi krapce. Za sodelovanje smo od Uprave za zaščito in reševanje in OZRK dobili tudi zahvalo. V tem mesecu smo se začeli pripravljati na folklorni festival v Beltincih.

JULIJ

4. julija smo sodelovali pri različnih opravilih na 21. tradicionalni Krumplovi noči. Skozi celo pomlad je komisija že opazovala domačije in kmetije v vasi, v tem mesecu pa je to počela še intenzivneje, saj se narava zdaj že razbohoti v vsej svoji lepoti. Tudi občinska komisija je vrgla oko na našo vas. 18. 7. smo se TD, NK in KORK pod okriljem KS odpravili na skupni izlet k izviru reke Mure. Na žalost nam vreme ni služilo, saj je ta dan in še nekaj prejšnjih lilo kot iz škafa, po hribih pa so se valili nevarni hudourniki, zato so nam domačini odsvetovali pot k izviru. Hitro smo poiskali rezervno varianto in si ogledali Minimundus oz. »svet v malem« v Celovcu. Naslednjo soboto, 25. 7., ko je na folklornem festivalu dan rezerviran za predstavitev običajev krajevnih skupnosti, smo se v parku predstavili s svojo hišo in kulinariko. Posebnega programa nismo predstavljali, ker je bil dogovor, da se to leto predstavijo Gančani s postavitvijo majuša, ker je to dogodek, ki ga ni mogoče predstaviti v petnajstih minutah. Med obiskovalci je bil tudi predsednik države g. Danilo Türk z ženo. Poskusila sta langaš in si ogledala, kako ga pripravljamo. Obema je bil všeč, še posebej zato, ker je bil česnov.

AVGUST

V tem mesecu poteka Dan rekreacije Občine Beltinci. 8. 8. smo sprejeli in pogostili pohodnike, rolarje in kolesarje. 14. 8. smo bili povabljeni na državno proslavo ob priključitvi Prek-

Langašijada 2009.

murja k Sloveniji, po proslavi pa smo z langašem pogostili obiskovalce, nastopajoče in člane državnega vodstva. Mesec avgust smo zaključili športno, saj smo se 22. 8. udeležili vaških iger v Bratoncih.

SEPTEMBER

V zadnjih dveh letih je začetek meseca septembra precej delaven, saj smo prvo nedeljo izvedli našo 2. langašijado. Udeležile so se je tri domače ekipe in ekipa iz Lipovec. Ekipa iz Puconec se prireditve ni udeležila. Zanimivo je bilo spremljati delo ekip, ki so pripravile dober langaš, zato je imela komisija težko delo. Nič težko pa ni bilo spraviti langaša v promet, saj se je včasih komaj sproti cvrl. Na koncu ga je kar zmanjkalo, kljub temu, da smo se bali, da ne bomo imeli obiskovalcev, ker je v Turnišču potekala odmevna prireditev Naj domačija. Prvo soboto v tem mesecu je potekal tudi IX. svetovni festival praženega krompirja, katerega se vedno udeleži tudi naša ekipa. Letos je to bilo v Radečah. Septembra nas je razveselila tudi novica, da je naša sovaščanka in članica društva, Nataša Bukovec, postala »medena kraljica«. V Beltincih pri čebelarskem domu je bil zanjo pripravljen sprejem, kjer je sodelovalo tudi naše društvo. 13. 9. smo se udeležili

Praznika buč v Lipovcih, kjer smo se pomerili v kuhanju juhe iz buč.

OKTOBER

Zadnja aktivnost v zvezi s pripravo jedi je bila 4. 10. v Puconcih na »Dö-dolijadi«. V tem mesecu smo ženske pred ohladitvijo še enkrat poskrbele za naš pozdravni hribčekna začetku naše vasi. Odstranile smo vse odcvetele rastline in naredile nov nasad, predvsem trajnic, ki so jih tudi tokrat prispevale članice društva.

NOVEMBER, DECEMBER

To sta meseca, ko se aktivnosti malo umirijo. V tem času uredimo in pospravimo kuharske pripomočke. Zimski čas je tudi čas za ročna dela, zato imamo v tem času krožek ročnih del pod vodstvom ge. Anice Crnkovič. Izbiramo različne tehnike, take, ki jih že poznamo, učimo pa se tudi novih stvari. Za vse opravljeno delo se vsem, ki so kakorkoli pomagali in priskočili na pomoč, iskreno zahvaljujem, hkrati pa ugotavljam, da leto, v katerega smo že pošteno zakorakali, ne bo nič manj aktivno. Vabim vse, da se nam pri naših aktivnostih pridružijo.

Melita OLAJ • predsednica TD Lipa

Humanost, prostovoljnost in solidarnost nas povezujejo

Leto 2009 je bilo pretresljivo leto, na žalost tudi leto, polno grenkih presenečenj. Komaj se je končala žalostna zgodba delavcev enega naših največjih predelovalnih podjetij, Mesne industrije Pomurka, že se je začela tragična zgodba tekstilcev. Delavci pomurskega tekstilnega giganta Mura so se začeli zavedati, da se njihovo delovno obdobje v Muri, vsaj za večino, končuje. Slovo je bilo boleče, saj je večina vso svojo delovno dobo posvetila temu podjetju in kar je najhujše, ponekod sta bila iz ene družine ram zaposlena oba – mož in žena ali pa še kdo, tako da je negotovost postala še večja, za sabo pa je puščala veliko socialno praznino. Na ti dve podjetji je bilo vezanih veliko pomurskih družin, tudi družin iz naše občine in iz naše vasi. V odboru KORK Lipa smo z grenkobo spremljali zapiranje teh dveh podjetij. Povezali smo se z OZRK M. Sobota in jih povprašali za nasvet, kaj storiti, kako se bo reševal ta problem, predvsem pa, kako čim prej in čim učinkoviteje pomagati tem ljudem. Povedano nam je bilo, da se bo OZRK povezal s socialnimi službami, katere bodo odpuščeni delavci obiskali z določenimi obrazci in da bo to najbolj učinkovita ter pravična delitev prehrabnih paketov. Na lokalni ravni, v odboru KORK Lipa, smo bili s tako odločitvijo zadovoljni, saj smo dobili zagotovilo, da bo za te ljudi strokovno, hitro in temeljito poskrbljeno. Sicer mala uteha, ampak vsaj nekaj, da se re v takem težkem trenutku vsaj nekdo spomni, stopi na tvojo stran, da se lažje premagajo prvi psihični in socialni problemi, ki so najhujši in puščajo velike posledice v človeku.

Da pa ne bi omenjal samo temne plati v življenju in delu naše organizacije, bi vam predstavil tudi drugo delo. V KORK Lipa smo dejavni skozi vse leto, saj poleg prostovoljnega, socialnega ter humanitarnega dela skrbimo tudi za zadovoljstvo naših članov, naših krajanov. Največje in tudi najbolj

Na izletu v Minimundusu.

obiskano je srečanje članov v poznih jesenskih mesecih, po navadi po drugem letni prostovoljni krvodajalski akciji v mesecu novembru. Tu se želimo predvsem zahvaliti vsem krvodajalcem iz vasi, ki čez leto pridno darujejo svojo dragoceno tekočino, s katero rešijo prenekatere življenje. Na srečanje povabimo tudi ostale člane organizacije, kajti namenjeno je tudi razpravi, v kateri dobimo nove iztočnice in spodbude za nadaljnje delo. Na pobudo KS Lipa smo v lanskem mesecu juliju pripravili skupni izlet. Že nekaj let je tlela želja, da bi se društva in organizacije iz vasi združile in dogovorile za tak izlet. To pobudo smo v naši organizaciji podprli, saj se nam zdi smiselna iz večjih razlogov. Eden je ta, da se s tem pogloblja in potrjuje sodelovanje med društvi in organizacijami, drugi pa, da se je potrebno v teh težkih časih tudi ekonomično obnašati, saj se s tem stroški za društva in udeležence zmanjšajo.

Tako smo se torej v sredini julija odpravili k izviru reke Mure v Avstrijo. Idejo nam je ponudila reka sama, saj teče skozi našo pokrajino. Pričakovanja so bila velika, na žalost pa nam je kar pošteno zagodlo vreme. Močni nalivi in plazovi so nam preprečili, da bi videli, kje izvira naša reka Mura. Zara-

di varnostnih razlogov smo se umaknili iz njene doline ter izvedli »plan B«. Ogledali smo si Minimundus v Celovcu. Tako smo reki Muri še vedno dolžni obisk njenega izvira. Obljubili smo, da se še vrnemo, upam, da takrat uspešno.

Za naše krajanje pripravljamo tudi koristna predavanja, ki so lepo obiskana. Tako smo lani z domačinom, psihologom dr. Jožetom Magdičem pripravili predavanje na temo PRIJAZNA ČUSTVA NAS REŠUJEJO, letos februarja pa smo preko OZRK M. Sobota izvedli poučni predavnanji NEVARNOST KLOPNEGA MENINGITISA in VARNI NA CESTI. Po vsakem takem predavanju organiziramo tudi merjenje krvnega tlaka in holesterola v krvi, katerega izvedejo domači zdravstveni delavci.

V odboru tudi poskrbimo, da se na Dan zdravja, v mesecu aprilu, s kolesi udeležimo prireditve na Otoku ljubezni v Ižakovcih. V mesecu juniju, na Dan krvodajalcev, pa smo bili lani že drugo leto prisotni v Veržeu. Tja in domov je s strani OZRK M. Sobota organiziran avtobusni prevoz. Oba dogodka sta doživetje zase.

Vsi člani tudi skrbimo, da sta naša vas in okolica lepo urejeni. Vsako leto se udeležujemo organizirane očiščeval-

ne akcije. Tudi letos aprila se pripravljamo na tako akcijo, ki pa bo imela še večjo težo, saj bo potekala vseslovenska akcija »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«. S tem bomo pokazali, da nam ni vseeno za okolje, v katerem živimo.

Toliko na kratko o delu naše organizacije. Želim tudi poudariti, da zelo

dobro sodelujemo z OZRK M. Sobota, Občino Beltinci in KS Lipa, brez katerih ne bi mogli načrtovati ter izpeljati marsikaterih naših nalog in obveznosti. Pomagajo nam tudi razni donatorji, ki še imajo čut za humanitarnost.

Vsem, ki kakorkoli pripomorete k dobremu imenu KORK Lipa, bi se v

imenu KORK Lipa in v svojem imenu pristrčno zahvalil. Vsem krvodajalcem želim še veliko zdravja in jih pozivam, da se še naprej pridno odzivajo na krvodajalske akcije, mlade pa vabim, da se nam čim prej pridružijo.

Štefan OLAJ • predsednik KORK Lipa

Bili smo na 21. državnem tekmovanju Mladina in gore

Mladi v našem okolju so prikrašani na mnoge načine. Možnosti, ki jih imajo njihovi vrstniki v osrednjem in ostalih bolj razvitih delih Slovenije, so za naše otroke velikokrat nedosegljive sanje. Ena od takih dejavnosti je tudi planinstvo. Najbrž so tudi zato na obrazih mladih planincev toliko večji nasmeški, ko se uspemo odpraviti v gore. Planinstvo je vsekakor ena od najlepših dejavnosti. V planinskem društvu Matica Murska Sobota že vrsto let skrbimo za delo z mladimi. Ena od vsebin je tudi sodelovanje na tekmovanju Mladina in gore, ki poteka že dobri dve desetletji. Tekmovanje zahteva od sodelujočih ogromno planinskega znanja iz tem planinske šole. Tudi letos so se ga udeležili mladi prekmurški planinci. Na regijskih tekmovanjih je sodelovalo kar 81 ekip iz cele Slo-

venije. V vsaki ekipi so po štirje mladi planinci. Na državno tekmovanje se je uvrstilo 27 ekip. Planinsko društvo Matica Murska Sobota so na državnem tekmovanju, ki je bilo 16.1.2010 v Trzinu, predstavljale 4 ekipe, ena društvena ekipa, sestavljena iz učencev OŠ Beltinci in OŠ III Murska Sobota, ena ekipa OŠ Puconci in dve ekipi OŠ Bogojina.

Pokazalo se je, da je v znanje in veselje mladih prekmurških planincev vloženega veliko dela in energije. K temu ogromno prispevajo neumorni mentorji po osnovnih šolah, ki so bili na tekmovanju z učenci. Državno tekmovanje poteka tako, da so na vrsti najprej pisne naloge, nato se šest najboljših ekip pomeri še v finalu po kvizovskem načelu. Vse ekipe odgovarjajo naenkrat po določenem času priprave

na odgovor. Napetost je morala biti kar precejšnja, saj ni lahko odgovarjati na vprašanja pred 150 članskim avditorijem. Zmagala je ekipa OŠ Slivnica pri Celju, ki bo prihodnje leto organizator državnega tekmovanja.

Prekmurske ekipe so v 21. letni zgodovini tega tekmovanja dosegle največji uspeh. Ekipa OŠ Puconci je osvojila 25. mesto, druga ekipa OŠ Bogojina je osvojila 8. mesto, društvena ekipa PD Matica Murska Sobota 5. mesto in prva ekipa OŠ Bogojina 4. mesto med vsemi mladimi planinci v državi. Nobeno drugo planinsko društvo se ne more primerjati s takšnim skupnim izkupičkom, pa tudi tako velikega števila ekip iz enega društva še ni bilo na državnem tekmovanju. Gre za resnično izjemen uspeh, ki bo nedvomno vzpodbuda za nadaljnje delo in veselje v gorah, ki so nam - tako in drugače - najdlje. Pa tudi tukaj na koncu velja: Pomembno je le, da se imamo lepo! Naša mentorica na OŠ Beltinci, Brigita Čeh, je že skoraj desetletje vodja tega tekmovanja. Letos je dobila iz rok predsednika Planinske zveze Slovenije Franca Ekarja posebno priznanje PZS za izjemen prispevek k planinskemu delu na področju dela z mladimi.

V društvu si prizadevamo, da bi čim več mladim najprej nudili dobro planinsko znanje, ki je predhodnica prijetni in varni hoji v gore. Izredno veseli pa bi bili, če bi imeli po šolah še več takih mentorjev, kot je Brigita.

Mladi tekmovalci s predsednikom.

Jože RUŽIČ • mali rijtar

2. izpiti BBh v kinološkem društvu Smrček Beltinci

V nedeljo, 25.4.2010 ob 9. uri, je bil začetek dveh izpitov po programu BBh, kar pomeni izpit za psa spremljevalca s preizkusom obnašanja v urbanem okolju in strokovnim izpitom za vodnika. V lanskem letu so izpit opravljali predvsem labradorci, letos pa je bila sestava veliko bolj pisana, od male čivave do velikega landseerja in raznobarvne palete vmes, vendar so labradorci vseeno prevladovali. Izpit so uspešno opravili Andrej Marušič s Pepijem, Darja Kolman z Lunom, Ivan Baranja z Dixo, Marko Makovec s Kiro, Mojca Škafar s Tačko, Robi Marič z Ronijem, Tamara Mesarič z Ajšo, Vujica Jovič z Bubijem in Živa Magič s Spikom.

Izpit je organiziran pod okriljem Kinološke zveze Slovenije z licenciranim sodnikom. Sestavljen je iz treh delov: strokovni izpit za vodnika, kjer vodnik odgovarja na splošna kinološka vprašanja, od vprašanj o sestavi in organizaciji Kinološke zveze, do števila zob pri psu in koliko korakov se mora vodnik oddaljiti od psa pri sedenju v gibanju. Nato sledi prikaz poslušnosti psa,

predvsem pa sodelovanje med psom in vodnikom na poligonu. Nekateri psi in vodniki so opravili ta del bolj zbrano in drugi bolj navihano, vendar so vsi pokazali, da znajo narediti tisto, kar se od njih zahteva. Vse tiste sedi, pa prostore pa gibanje hitreje, pa gibanje počasneje, pa skozi skupino, pa brez povodca, pa s povodcem. Pa mu ne pustimo, da malo vohlja naokoli, pa mu ne pustimo, da vseppek markira, pa da ne skače po mimoidočih, pa da mirno sedi, ko se rokujemo s sodnikom, pa da razume ukaze brez ponavljanja. Ampak vse to so osnove, ki kažejo na dobro vzgojenega psa. Lepo urejen in vzgojen pes je v ponos svojemu vodniku in ni moteč za okolico. Kajti življenje s psom se je od preteklosti do danes precej spremenilo, na žalost še ne v glavih vseh. Radi jih imamo in radi smo z njimi, živimo z njimi v mestu ali na vasi, peljemo jih na sprehod, s sabo na kavo, na kakšno prireditve in med ljudi. Ker psi živijo med ljudmi in z ljudmi, morajo biti tudi oni zgledni vaščani oz. meščani, ne pa, da s prstom kažejo za nami. Tretji

del izpita je urbano okolje, kjer mora pes pokazati ravnodušnost do stvari v okolju, kot so kolesar, tekač, avtomobil, mačka, voziček ali majhen otrok. Obenem pa mora vodnik pokazati, da je ob kakšnem nenavadnem dogodku sposoben svojega psa obvladati.

Ko vodnik in pes uspešno opravita vse tri dele izpita, je le-ta opravljen in naši izpitniki si oddahnejo. Čestitali smo njim in njihovim psom, saj sta vodnik in pes ekipa, v kateri mora biti medsebojna ljubezen, zaupanje in pripravljenost na sodelovanje. Kajti samo pes, ki bo imel svojega vodnika rad in ga bo spoštoval, bo z veseljem opravljal postavljene naloge in bo zrasel v prijazen in ubogljivega psa. Isto velja tudi za vodnika: le tisti, ki bo imel svojega psa brezpogojno rad, si bo vzel čas, da se bosta učila skupaj, da se bosta igrala in crkljala ter tako krepila vez med sabo. Zato ob tej priložnosti, ko imamo pred sabo drugo generacijo izpitnikov, ki so delali s psi, eni več drugi manj, vsem bodočim lastnikom psov polagamo na srce: pes zahteva pozornost, zahteva učinkovito delo in vsaj 2 uri časa na dan in to ne 1 dan, 2 tedna. ...ampak naslednjih 10 ali več let. Kajti življenje s psom nam veliko da le, če ga imamo radi in če ga vzgojimo v dobrega prijatelja.

2. izpiti po programu BBh v KD Smrček Beltinci. Izpitniki od leve: Jovič z Bubijem, Robi z Ronijem, Tamara z Ajšo, Andrej s Pepijem, predsednik Martin Pintarič, podpredsednik Danilo Murat, kinološki sodnik Štefan Kolman, Živa s Spikom, Ivan z Dixo, Mojca s Tačko, Darja z Lunom in Marko s Kiro. Izpitniki v polkrogu okrog sodnika po prihodu iz urbanega okolja. Čestitke vsem izpitnikom in njihovim psom za uspešno opravljen izpit, obenem pa jim želimo veliko srečnih trenutkov.

Izpitniki s svojimi ljubljenci, predsednikom, podpredsednikom in kinološkim sodnikom.

KD Smrček Beltinci

TD Būjraš skrbi za lepši izgled vasi

Urejeno z namenom, da bi obiskovalci odnesli še prijetnejše vtise.

Prišli so topli in sončni dnevi, to pa je tudi čas, ko se nam narava kaže v vsem svojem sijaju in pisanosti. V tem duhu smo tudi v Ižakovcih poskrbeli za lepši izgled same vasi. V mesecu maju smo uredili cvetlično gredo pri

trgovini in pri pozdravnih tablah, ki peljejo v vas, zasadili smo cvetlična korita. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki ste nam pomagali, posebej cvetličarni Valentina iz Beltrinec. V turističnem društvu Būjraš Ižakovci smo

izvedli tudi različne aktivnosti: v mesecu marcu smo organizirali spomladanski pohod – od Otoka ljubezni do gostišča Trnek. Mnogo članov TD Būjraš pa se je z velikim veseljem odzvalo tudi na vseslovensko čistilno akcijo »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«, saj se dobro zavedamo, da je skrb za okolje in ozaveščanje mladih izjemnega pomena. Ob vsem tem pa se že intenzivno pripravljamo na prihajajoče tradicionalne, letos že 19. Būjraške dneve, ki bodo potekali od 5. do 8. avgusta 2010. Vsi skupaj vedno znova ugotovljamo, da je dovolj dela, če ga želimo opraviti oziroma sodelovati pri kakšni aktivnosti. V društvu smo veseli, da lahko s svojim delovanjem pripomoremo k večji kvaliteti življenja vseh nas, ki živimo v tej čudoviti obmorski vasi. Lep būjraški pozdrav,

Franc HORVAT • predsednik društva

Tradicionalno pokanje za vūzen

Dečki, čigar pokanje je najglasnejše.

Bilo je leta 1998, ko smo se fantje iz »Prc ulice« napotili v še staro železnino po nekaj grudic karbida. Proda-

jalec se nas je usmilil in nam ga dal pol kilograma. Vsi veseli smo odvihrali domov in že praznili lončke s Sadoli-

nom-seveda naskrivaj - jim preluknjali dno ter jih napolnili s karbidom. Tako se je vse začelo. Leto za letom smo dodali kaj novega in čez nekaj let smo že pričeli streljati s petlitrskimi »mlečarkami«. Vsako leto smo pokukali k sosedovim Pavlovim, saj so oni pokali z velikimi »mlečarkami« in »grabami« in nas navdušili, da smo poizkusili tudi mi. Na začetku smo pokali z 1 »mlečarko« in 3 »grabami«. Ko so sosedovi Pavlovi prenehali s tradicionalnim pokanjem, smo to tradicijo prevzeli mi. Vsako leto smo dodali kakšno »grabo« in »mlečarko« in tako pokali nekaj let. Zadnja leta smo se bolj navdušili za pokanje z »mlečarkami« in sedaj pokamo s 4 »mlečarkami«, 1 veliko plinsko bombo in veliko cevjo. Naše pokanje postaja iz leta v leto bolj tradicional-

no in vse bolj obiskano z radovedneži iz širše okolice Beltinec, saj si pri nas lahko vsak obiskovalec »spaja« kruh, speče klobaso, lahko pa poje tudi nekaj na žlico - letos je bil to bograč. Seveda pa brez dobre kapljice »mlečarke« ne pokajo. Letošnjo ekipo »minerjev«

so sestavljali: Boštjan Koter, Nejc Tušak in Damir Verbančič, za dober bograč sta poskrbela kuharja Tadej Koter in Denis Verbančič ter vajenec Mitja Hartman. Za vse ostale podrobnosti so skrbeli Tone Tušak, Klemen Sušec, Matjaž Sušec in Marko Novak. Za bolj-

šo izvedbo pa nam pomagajo donatorji. Radi bi, da bi naše druženje postalo bolj prepoznavno in obiskano. Pridružite se nam naslednje leto v »Prč ulici« (Krožna ulica, Beltinci).

Denis V., Tadej K., Boštjan K.

Likovna kolonija Izak Lipovci 2010

Likovna kolonija Izak Lipovci je postala polnoletna, letos je bila namreč že osemnajstič po vrsti, kar smo med drugim proslavili tudi s torto.

S svojo udeležbo so lipovsko kolonijo obogatili naslednji umetniki: Vlasta Arzenšek Gottstein (Köln, Nemčija), Rivka Kave (Izrael), Peter Vernik (Maribor), Veljko Toman (Rakitna), Aleš Sedmak (Koper), Enver Kaljanac (Velenje), Alenka Viceljo (Portorož), Zmagor Kovač (Kamnica), Nejc Slapar (Kranj), Mirna Pavlovec (Žabnica) in Franc Golob (Šempas).

Odpri smo jo z otvoritvijo razstave del iz lanskoletne prijateljske likovne kolonije Izlake-Zagorje. Prvi večer pa je potekal ob druženju in spoznavanju z umetniki, ki so nas počastili s svojo udeležbo v koloniji. Prispeli so iz vseh koncev Slovenije, pa tudi iz Nemčije in celo Izraela. Naslednji večer nam je znani vinar Milan Hlebec iz Koga pripravil degustacijo svojih poznanih vin ter nas podučil o načinih in skrivnostih pridelave, kletarjenja in pitja vin. Sreda je bil dan, ko smo organizatorji udeležence po kolo-vozi, poteh, njivah in travnikih peš pospremili v Jelenšček, kjer je sledil krajši piknik. V četrtek smo umetnikom omogočili ogled čudovitega mozaika oz. vitraža v cerkvi v Pertoči, večer jim je najprej obogatil še Moški pevski zbor Lipovci, kasneje pa so jim Rok, Miha in Alen večer popestrili še z nekaj domače, klasične in zabavne glasbe. V petek zvečer smo v vaškem domu odprli razstavo fotografij, pri-
spelih na objavljen fotografski nate-

čaj. Na ogled je bilo nekaj čudovitih fotografij na temo Lipovci in Lipovčarji, še več pa je bilo starih fotografij, za katere smo krajane zaprosili ob natečaju. Preko njih so krajani obujali spomine ne preteklost v Lipovcih, prepoznavali osebe s fotografij, umetniki pa so spoznali delček bogate zgodovine Lipovcev. V nadaljevanju večera je vsestranski umetnik Nejc, tudi udeleženec kolonije, na harmoniki izvedel nekaj priredb kancon, šansonov in klasik ter kasneje »na bis« še eno svojo skladbo. Sledil je še umetniško zgodovinski performans tročlanske moške skupine Divje babe iz Cerknega, obogaten z zvoki, iztisninami iz številnih starodavnih pihal in drugih glasbil. Potem, ko nam je organizatorjem in umetnikom že na poti do Jelenščka razkril nekaj skrivnosti o užitnih divjih rastlinah, je Dario Cortese v soboto tudi za zunanje zainteresirane izvedel zanimivo delavnico. Na poljih, jasn in v gozdičkih so spoznali in nabrali številne divje rastline in plevelce, za katere so vsi mislili, da so samo nadloga kmetom. Kasneje so iz njih pripravili okusen obrok in ga tudi pojedli.

Vmes so si nekateri umetniki samoiniciativno ogledali še rotundo v Selu, Plečnikovo cerkev v Bogojini, razstavo starih koles v Beltincih, mlin na Otoku ljubezni. Umetnica iz Izraela, ki jo je spremljal mož, je en dan naredila izlet po Sloveniji in si pod Lukovim vodstvom ogledala veliko lepoto naše dežele. Nekateri so se celo okopali v Vučji jami, drugi v bližnjih

termah. Vsi so se spoznali s številnimi domačini in kar je tudi glavni namen kolonije, ustvarili številna čudovita umetniška dela. Ta dela so v soboto postavili na ogled na priložnostni razstavi »na gümli« domačije Hoheger, kjer je bil vseskozi tudi center dogajanja, srečevanja, druženja, prehranjevanja. Za kulturni vložek ob otvoritvi so poskrbeli Podokničarji Alfa samci, kasneje za zabavo ansambel Prekmurški dečki, ob bolj intimnem vzdušju na koncu pa je s svojo violino Slavko Šilič, bosanski Američan iz Sovjaka v Slovenskih goricah, s številnimi priredbami klasičnih, ljudskih in drugih skladb poskrbel še za več zadovoljstva med prisotnimi.

V nedeljo, za nekatere umetnike že v soboto, je sledilo še s čustvi podprto slovo, obljube za nadaljnje medsebojne kontakte, obiske, strokovno in poslovno sodelovanje.

O intenzivnem tednu lipovske kolonije na krajši način ni mogoče povedati. Pa še to je zdaleč premalo. Zato o svojih občutkih, o ljudeh, ki kolonijo pripravljajo, o naših krajih in naši državi naj več povejo izjave nekaterih umetnikov - udeležencev kolonije.

Aleš Sedmak, Koper: Lipovci, vas sredi Prekmurja, je kot otok sredi morja. Preveč enostavno bi bilo, če bi zamenjal modro barvo morja za barvo morja žita, koruze, ovs... Prekmurje žari v svoji svetlobi in barvi, ki se odraža tudi v ljudeh. Začutil sem globoko povezanost tukajšnjih prebivalcev z zemljo in na drugi strani odprt po-

Umetniki so spoznavali okolico Lipovec.

gled, ki seže zelo daleč. In upam, da se ta globina in širok pogled odraža tudi v moji sliki. Z veseljem prihajam v Lipovce in prepričan sem, da bom to izkušnjo nosil s seboj tudi v prihodnje.

Franc Golob, Šempas: Za človeka z roba kraških planot je srečanje z ravnicco vedno velik izziv. Posebej to velja za vizualno občutljive ljudi, kot smo slikarji. Vse je drugačno: jezik, svetloba, barve, intenzivnost čustvovanj in razmišljanj. Prekmurska krajina me spominja na prekmursko gibanico... Za izhodišče sem si izbral makovo polje, ki zgodaj zjutraj ponuja magične glavičice v modrikasti barvi s kronico. Sredi tedna pa mi je gospod Tivadar odkril rotundo v Selu. Tako sta nastala dva ciklusa. Bil je ustvarjalno poln teden, poln novih spoznanj, predvsem pa izjemnega vzdušja. Kot se za pravo gibanico spodobi.

Alenka Vicelj, Portorož: Ko človek prvič pride v Lipovce, se ne more načuditi prijaznosti in prisrčnosti organizatorjev in vseh, s katerimi pride v stik. Kot kiparka sem se dolgo izogibala likovnih kolonij, ker je v tehnikah, v katerih ustvarjam, težko ustvariti dela v tako kratkem času. Zdaj pa sem našla način, kako ustvariti dela v drugih materialih, ki ne potrebujejo pečenja pri visokih temperaturah. Odločila sem se izdelati miniaturne reliefe, ki se lah-

ko uporabijo kot arhitekturni element oz. dopolnitev in dekoracija arhitekture. Z organizatorji smo se takoj dogovorili za dva majhna reliefa za novo mrliško vežico. Atmosfera na koloniji je odlična, lepo je komunicirati z drugimi umetniki. Hrana je domača, neverjetno okusna. Če me bodo organizatorji povabili, bom z veseljem prišla ponovno v te kraje.

Rivka Kave, Izrael: Zame je bila kolonija nekaj popolnoma novega, saj nisem vedela, kaj naj pričakujem. Nisem pričakovala, da bom prišla nekam, kjer me bodo tako lepo sprejeli in stregli in kjer bom lahko zjutraj vstala in bom lahko samo slikala, ne da bi mi bilo treba skrbeti za karkoli drugega. V Izraelu je vse precej stresno, tukaj pa je atmosfera umirjena. Podeželski stil, poslušanje kokoši, koz, slikanje v naravi, v gozdu,... je bilo zame posebno doživetje. Srečala sem nove ljudi, kolege, sklenila nova prijateljstva. Gostoljubnost ljudi v Sloveniji je neverjetna. V Sloveniji sem bila prvič. Prvič sem videla toliko gozdov skupaj, tako bogastvo, kakršnega v Izraelu ne poznamo. Vse je precej drugačno kot v Izraelu, splošna atmosfera, celo »luč« v umetniškem smislu. (po izjavi prevedla A. Vicelj)

Zmago Kovač, Kamnica pri Mariboru: Vedno znova me navdihuje pre-

prosta srčnost Lipovčarov in neopisljiva prostranost Prekmurja.

Vlasta Arzenšek Gottstein, Köln, Nemčija: Počutila sem se dobro in zelo prijetno. Kako ne? Pri tako gostoljubnih in prijaznih ljudeh. V kuhinji so se vsi zelo potrudili in nas razvajali, kar me bo stalo več kot kilo!! Vsem najlepša hvala!

Mirna Pavlovec, Žabnica: Ni težko napisati nekaj dobrega in lepega o tem likovnem srečanju v Lipovcih. Težko je sestaviti besede tako, da ne zvenijo banalno in vsakdanje, da ne napišem izrabljeno. Pa vseeno! Dobro sem se imela, lepo je bilo poskrbljeno za vse: od vsakdanjih človeških, vremenskih in duhovnih potreb. Kaj pa še hočem za teden dni življenja?

Veljko Toman, Rakitna: Že lansko leto sem zaslutil, ko so me povabili v lipovsko kolonijo, da se ne bo dobro končalo. In res, vse je bilo tako, kot bi prišel med stare prijatelje, ki se poznamo že vrsto let. Ko sem bil letos ponovno povabljen v Izakovo kolonijo, sem vedel, da se bo to domače vzdušje nadaljevalo. In res je bilo tako. Organizatorji so se potrudili, da je nam, slikarjem, bilo čim bolj udobno, da smo se počutili prijetno, predvsem pa domače. Pregovor pravi, da gre ljubezen skozi želodec in v Jožino kuhinjo sem se tudi jaz zaljubil. Rezultat te ljubezni je mojih deset slik, ki sem jih naslikal v tem tednu. O počutju, delovni vne- mi in družabnem življenju boste več in lepše izvedeli od mojih kolegov, ki tudi ne varčujejo s pohvalami. Na koncu tega sestavka bi rad povedal še to: Jakobova ograja, ob kateri sem ustvarjal, mi je dala misliti, kako z malo domišljije, šlamparije in kmečke filozofije ustvariš projekt (praktične narave), ki je vspodbudil tudi mene, da sem naslikal diptri (dve sliki) z naslovom »Jakobova ograja«. Kako malo je treba za našo srečo! Tako pravi tudi Julka, moja stalna spremljevalka ob nastajanju lipovskega ciklusa slik.

JoP • mali rijtar

Od vrtca se je poslovila generacija 2004

Pravijo, da je vsako slovo težko. Tako je tudi v vrtcu, ko se otroci poslavljajo in odhajajo v čisto pravo šolo. Prav gotovo so pred njimi res zadnje brezskrbne počitnice. Skupaj smo v vrtcu preživeli in doživeli veliko trenutkov, verjamem, da je bilo tistih lepih res veliko več, kot pa manj prijetnih in morda tudi solznih. Skupaj smo doživeli tudi naše zadnje srečanje, ki nam bo prav tako ostalo vsem skupaj v prijetnem spominu. Kako nam je bilo pestro, pa pove naslednja pesem Majevega očka: Roman Pečnik Vrtcu v slovo Ko pleničke sem še imel, v vrtec hoditi sem začel. Najprej bilo mi je hudo, kmalo pa postalo je lepo. Če očka ni bilo in mame, vzgojiteljici sta pazili name. Prija' tlov mnogo sem spoznal, z njimi rad sem se igral: Peli, plesali in potovali, dvakrat v vrtcu smo prespali. Božička radi smo

Mini maturanti se poslavljajo in radovedno zrejo v bodočnost.

čakali, Mačka Murija igrali... Zabava nas je zaposlila in hitro leta so minila. Pri srčku zdaj nam je tesno, ker kmalu bliža se slovo. Jeseni v šolo bomo se podali, otroci drugi bodo vas obisko-

vali. Njima povejta, dragi Tamara in Metka, VRTEC NAŠ JE ČISTA PETKA! Srečno, dragi otroci!

Metka SRAKA • mali rijtar

Maček Muri v vrtcu Beltinci

Maček Muri praznuje 25 let in marsikdo med nami je rasel ob pesmih Mačka Murija, Muce Mace in drugih mucev iz Mačjega mesta. In ker so pesmi, ki jih je napisal Kajetan Kovič, zapela pa Neca Falk, še vedno zelo priljubljene, mačja družina pa enkratna in nepozabna, so se v Vrtcu Beltinci odločili, da bodo mačje dogodivščine uprizorili tudi na odru. Prav vsi otroci velike skupine, stari pet do šest let, so se pod vodstvom vzgojiteljice Metke Sraka in pomočnice vzgojiteljice Tamare Hajdinjak s predstavo Maček Muri predstavili v kulturnem domu v Beltincih. Za glasbeno priredbo je poskrbel Rok Sraka, da so bili kostumi originalni, pa je poskrbel pridna mamica Helena Zavec. Na veliko predstavo so povabili starše, bratce in sestrice, dedke in babice

Zbrani pojoči mucki in muce na odru kulturnega doma v Beltincih.

ter prijatelje, ki so napolnili kulturni dom in zbrane spomnili, kakšne lumparije zna delati Muri s svojo družino, kako zna biti resen, prijazen in pošten, pa tudi sanjav in zapeljiv. Zbrani so uživali - malo zato, ker so

nastopili njihovi zlati otroci, malo pa tudi zato, ker so se vrnili v svoje zlate čase in svet otroštva. Da da, ob takih zgodbah smo rasli nekoč.

Metka SRAKA • mali rijtar

Demokracija naj ti da krila

Rojeni smo v demokraciji. Demokracija v današnjem času pomeni mnogokrat izrečeno besedo, ki pa si jo vsak razlaga drugače. Mnogim pomeni to, da lahko svobodno izražajo svoje mnenje, drugim pa je le izgovor za doseg svojih ciljev. Meni demokracija pomeni nekaj drugega. Na primer možnost, da bi o osebnih stvareh lahko odločali sami, ob tem pa imeli širšo podporo. Le to vidimo v obliki različnih dejavnosti že v osnovni šoli. Tukaj naj bi bil vsak obravnavan in spoštovan kot osebnost, ne glede na vero, nacionalnost in učno sposobnost. V družbi je

mnogokrat statusni položaj pogoj, da te sploh začnejo upoštevati. Revni, čeprav je demokracija, ne morejo doseči s svojimi idejami in zahtevami toliko, kot to lahko naredijo bogatejši, saj le te družba tudi drugače upošteva. Demokratska država bi morala imeti za vse svoje prebivalce enaka merila in vsem omogočiti enake pravice, hkrati pa zahtevati tudi enake dolžnosti. To, da lahko voliš predstavnike oblasti, je lahko le kapljica v morje v današnjem času. Oblast, ko doseže svoj cilj, po volitvah navadno pozabi na obljube, ki jih je dajala v predvolilnem

času. Po svetu še v mnogih državah ljudje ne morejo svobodno voliti svojih predstavnikov. Sam bi izbral oziroma volil, ko bom imel seveda to možnost, ljudi, ki bodo cenili vrednote, kot so spoštovanje drugačnosti, poštenost, iskrenost, odgovornost in delavnost. S svojim znanjem in delom želim v prihodnosti tudi sam prispevati k boljšemu življenju vseh ljudi. Vsi moramo biti demokratični najprej pri sebi, šele nato lahko pričakujemo boljši in prijaznejši svet za vse ljudi na zemlji.

Vlado Horvat, 8.a, OŠ Beltinci

Zavod svetega Cirila in Metoda Beltinci - Glasbena šola Beltinci

Za nami je drugo leto delovanja Glasbene šole Beltinci. V preteklem šolskem letu je bilo na šolo vpisanih natanko 180 učencev. Veseli smo, da je se je novoustanovljeni šoli v kratkem času uspelo aktivno vključiti v dogajanje na lokalnem, državnem in mednarodnem nivoju. Tudi zaposleni na šoli čutimo, da nas je okolje sprejelo, kar je za nadaljnji razvoj šole zelo pomembno. V tem šolskem letu smo redno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela obogatili s koncertnim ciklusom, priredili nekaj tematskih koncertov ter organizirali mednarodno srečanje harmonikarjev. Vse te dejavnosti dajejo tako šoli kakor tudi okolju dodano vrednost. Celotno dogajanje je bilo s strani širše in strokovne javnosti zelo pozitivno sprejeto. S koncertom družinskih zasedb smo v naši župniji zaključili dogajanje v okviru vseslovenskega Tedna družine. Veseli smo bili pozitivnega odziva staršev in drugih sorodnikov naših učencev, saj so le-ti s pripravo na nastop s skupnim muziciranjem v marsikatero hišo pripeljali veselje in srečo. Koncertni cikel, ki ga v tem letu organiziramo s

Sestrici Ana in Ema Žižek na koncertu družinskih zasedb.

finančno podporo Občine Beltinci, je bil v tem letu lepo obiskan, trudili smo se pripraviti čim bolj pester program, primeren tako za otroke, kakor tudi za ljubitelje resne glasbe. Predstavili so se nam Godalni kvartet Feguš, Borut Mori in Igmari Jenner, Tolkalni oddelek Umetniške gimnazije Maribor, vokalni skupini Bel Canto in Aeternum, Adam Bicskey na cimbalah, Luka Juhart na harmoniki. Božič-

no novoletni koncert so izvedli Janez Kopše – trobenta, Marjetka Urbanič – orgle in Bojan Bezjak – rog, na velikonočni ponedeljek so se predstavili naši učenci, ob 250. obletnici župnije pa smo zaigrali tudi učitelji Glasbene šole Beltinci. Po obisku sodeč ocenjujemo, da je koncertni cikel dobra popestritev kulturnega dogajanja v naši občini, zato bomo organizacijo in vsebino koncertov še nadgrajevali. Od 14.-16.

maja smo v sodelovanju z Društvom harmonikarjev Murska Sobota organizirali 6. Mednarodno srečanje harmonikarjev, ki je letos prvič potekalo v Beltincih. Srečanja se je udeležilo nekaj čez 400 udeležencev iz Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije, Belgije, Poljske, Slovaške, Rusije Hrvaške in Srbije. V tako močni konkurenci tekmovalcev so nastopili domači harmonikarji, ki so dosegli naslednje rezultate: Jernej Jerebic (GŠ Beltinci, mentor B. Baša) I. nagrada – 2. mesto Alen Buzeti (GŠ Beltinci, mentor M. Zavec) III. nagra-

da Nikolaj Zver (GŠ Beltinci, mentor M. Zavec) I. nagrada – 3. mesto Vid Ščavničar (SGBŠ Maribor, mentor A. Lorber) II. nagrada – 1. mesto Duo MATJAŽ (Matjaž Balažic – Metjaž Antončič, KUG Graz) I. nagrada Aleksander Cifer (GŠ Beltinci, mentor D. Prasl) I. nagrada – 1. mesto Vsem harmonikarjem in njihovim mentorjem ob tej priložnosti še enkrat čestitam. Poleg tekmovalcev smo bili priča izjemnim koncertom tria harmonik SLO A3, solista Luke Juharta, svetovno znana jazz-harmonikarja Ludovica Be-

ierja ter najboljše ocenjenih tekmovalcev. Tudi ta prireditev uvršča Beltince na kulturni zemljevid, saj to srečanje sodi med deset največjih v Evropi. V naslednjem šolskem letu bomo število učencev zaradi velikega interesa povečali na približno 200. Nekaj prostora je še na oddelkih za klarinet, cimbale, kontrabas in orgle, vse zainteresirane pa vabimo, da nas obiščejo 26. avgusta med 15:00 in 17:00, ko bomo opravili sprejemne preizkuse in vpis.

Matej ZAVEC • mali rijtar

Theater projekt

Že drugo leto naša šola sodeluje v mednarodnem projektu PASCH: Schulen – Partner der Zukunft, katerega glavni namen je spodbujanje učenja nemškega jezika. Ves čas na šoli poteka veliko zanimivih in privlačnih aktivnosti. Tako smo se v šolskem letu 2009/2010 priključili gledališkemu projektu. V projekt je bilo vključenih 6 gledaliških skupin iz 6 različnih držav – Slovenije, Madžarske, Estonije, Češke, Litve in Poljske. Iz Slovenije je bilo izbranih 5 učenk iz naše šole z mentorico Lidijo Žabot in 5 učencev iz Gimnazije Murska Sobota z mentorjem Tomijem Bušinovskim. Naše prvo skupno srečanje z ostalimi udeleženci je bilo januarja na Poljskem v kraju Jadwisin. Tam so nas razdelili v 3 mešane skupine, mi pa smo se tako hitreje povezali in spoprijateljili z ostalimi učenci. Tehnik gledališke igre so nas učili trije gledališki pedagogi. Učili smo se pravilnega dihanja, improvizacije, gibanja na odru ter pravilne izgovorjave. Seveda zadnji večer, ko smo na Poljskem sestavili svojo prvo gledališko igro in jo naslednji dan pred odhodom predstavili, ni manjkalo niti dobre zabave. Fantje so se preoblekli v punce ter obratno, nato pa smo izbrali še najboljše 'preoblečene' posameznike. Naslednjič smo se srečali le z enim pedagogom, ki je prišel v naš

Udeleženci šestih gledaliških skupin iz šestih različnih držav na zaključni prireditvi v Beltincih.

kraj, v Beltince. Pomagal nam je iskati ideje za igro, s katero smo se na koncu celotnega projekta tudi predstavili. Skupaj smo sestavljali različne scenarije, ki smo jih potem združili v celotno igro. Junija smo odpotovali v kraj Pecs, ki leži na Madžarskem. Tam smo se ponovno srečali z vsemi udeleženci Theaterprojekta. Pedagogom smo predstavili igro, ki smo jo sestavili, oni pa so nam dali še zadnje nasvete, kje moramo kaj spremeniti ali dodati. Igro so nam pomagali še izboljšati in jo prilagoditi odrskim zahtevam. Večer pred odhodom je vsaka država predstavila

svojo igro. Po končanih predstavitvah je sledil zaključek Theaterprojekta in zabava, kjer smo se s težkimi senci poslovili od vseh novih prijateljev. Na igri pa nismo delali le med srečanji, ampak smo se vsak petek dobivali na vajah. Ogromno smo vadili pravilno izgovorjavo in gibanje na odru. Naša igra pa je premiero doživela maja na Festivalu talentov v Črenšovcih. Da naša predstava ne bi ostala skrita in neopazna, smo skupaj z Goethe Institutom Ljubljana 18. junija 2010 v Kulturnem domu v Beltincih pripravili nemški kulturni večer z naslovom Kulturabend.de. K

sodelovanju smo povabili tudi Gimnazijo Ptuj, Gimnazijo Ljutomer in Dvojezično srednjo šolo Lendava. Nastal je pester glasbeno-gledališki večer, v katerem se je govorilo nemško in kjer so se stekala številna nova prijateljstva. Pose-

ben gost večera so bili dijaki gimnazije iz Gyora na Madžarskem, ki so pri družinah naših učencev preživeli tudi vikend. Cilj našega skupnega večera je bilo seveda druženje in medsebojna komunikacija v nemščini. Na ta večer

smo še posebej ponosni! Z našo gledališko igro bomo nastopili še na festivalu Lent v Mariboru ter na festivalu Soboško poletje.

Sandra TERPLAN • 9. razred

1, 2 oder 3

23. januarja 2010 smo se Timi, Polona, Blaž in učiteljica Lidija odpravili v Graz na letališče, s katerega smo poleteli v München na snemanje nemškega otroškega kviza 1, 2 oder 3.

Potovanje z letalom je bilo posebno doživetje, saj je bil to moj prvi let. Po pristanku v Münchnu nas je sprejela gospa, ki nas je odpeljala v Jugendherberge, kjer smo spali. Tam smo se nastanili in pri skupni večerji spoznali naše nasprotnike. Nemška skupina je prihajala iz mesta Ottbergen in avstrijska iz mesta Wienerneustadt. Prav posebej smo se spoprijateljili z nemško ekipo, s katerimi si tudi dopisujemo.

Naslednji dan smo se odpravili v studio na snemanje oddaje. Peljali smo se mimo studia PRO7, snemanje pa smo imeli v studiu ZDF. Imeli smo svojo garderobo. Bili smo tudi pri maskerju. Studio je bil velik prostor z veliko lučmi in reflektorji. Postajalo je vse bolj napeto, saj nas je naša učiteljica morala zapustiti in smo ostali sami. Avstrijci so imeli s sabo veliko navijačev. Pred snemanjem smo spoznali voditelja Daniela Fischerja, ki je tudi v živo zelo prijeten. Snemanje

Naši sotekmovalci iz Nemčije in Avstrije ter voditelj Daniel Fischer.

in napetost sta se začela. Vprašanja so bila kar zahtevna. Tema je bila AFRIKA. Med oddajo smo spoznali skupino z bobni in kuharja iz Maroka, ki je pripravil zelo okusno afriško jed iz laminirane mesa. Osvojili smo 3. mesto, ampak bolj pomembno je bilo, da smo sodelovali in doživeli snemanje v pravem televizijskem studiu in to v Nemčiji. Dobili smo majice s svojimi imeni, športne copate in veliko iger.

Zadnji dan smo se peljali še s podzemno železnico, ogledali smo si BMW center, Olympiapark, Marienplatz in Frauenkirche ter živalski vrt, ki je zelo velik.

Polni novih doživetij smo se odpravili domov. Oddajo smo si v mesecu maju lahko ogledali na televiziji, pa ne samo mi, ampak cel svet.

Timotej ŽERDIN • 5.a

Kolesarski izpiti

V okviru projekta PROGREENS smo tudi to šolsko leto petošolci izvedli kolesarski izpit.

Najprej smo morali spoznati križišča in prometne znake, ki jih bomo kasneje srečevali na cesti. Kmalu smo morali opraviti teoretični izpit v ra-

čunalniški učilnici, nato pa je sledila še spretnostna vožnja na šolskem igrišču. A vseeno smo morali počakati na 7. junij, dan, ko smo opravljali kolesarski izpit v Murski Soboti na poligonu Španik.

Zjutraj smo se zbrali v šoli, kjer sta

nas pozdravila gospod župan in gospa ravnateljica. V Mursko Soboto so nas spremljali policisti, učiteljice, predstavniki Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci in predstavniki Sveta za zdravstveno varstvo Murska Sobota.

Ob prihodu smo bili vsi polni adrenalina in malo zbegani, a radovedni, kako se bo ta dan končal. Pokazali so nam pot, po kateri smo vozili. Pojedli smo še malico, da smo se malo okrepili, potem pa smo še po skupi-

nah vadili. Kmalu pa smo se podali na vožnjo – kolesarski izpit. Po končani vožnji smo se odpravili v šolo. Bili smo nestrpni, saj smo hoteli vedeti, če smo opravili izpit. Toda ta dan so nas pustili v dvomih. Šele naslednje

jutro smo izvedeli, da je vseh 73 učencev uspešno opravilo kolesarski izpit.

Bili smo srečni in veseli, da nam je uspelo po vseh teh mesecih truda.

Polona KOVAČIČ • 5. b

Živeti zdravo je kul

To je bila tema naravoslovnega dne za učence predmetne stopnje na OŠ Beltinci v aprilu 2010. Pri izvedbi so sodelovali tudi študenti Medicinske fakultete Maribor in mag. Erika Zelko, dr. med., Zdravstveni dom M. Sobota, farmacevtska družba Sandoz in Lekarna Beltinci.

Učenci so razmišljali o zdravem načinu prehranjevanja, pomenu športnih aktivnosti in spoznali dejavnike tveganja, ki lahko vplivajo na pojav bolezni v odrasli dobi.

Učencem 8. in 9. razreda so študenti Medicinske fakultete Maribor predstavili zdravo spolnost, spolne bolezni, pravi pomen spolnosti in ljubezni ter vrednote, ki spolnost lahko naredijo lepšo. Preživeli smo lep, pester in

Učenci višje stopnje so prisluhnili zanimivim predavanjem in aktivno sodelovali v različnih delavnicah.

poučen dan. Takih dnevo dejavnosti si učenci in delavci OŠ Beltinci še želimo.

Marija POREDOŠ • mali rijtar

Pesnika Marko Kočar in Dani Rajh na obisku

V četrtek, 27. 5. 2010, se je v Murski Soboti začel prvi festival slovenske narečne književnosti Dialekta, ki želi povezati ustvarjalce in poustvarjalce slovenske narečne besede ter strokovnjake, ki se z narečnostjo ukvarjajo. Pisci v slovenskih narečjih so v okviru festivala obiskali tudi posamezne pomurske šole. Našo šolo sta tako obiskala pesnika Marko Kočar, ki pesni v prleškem narečju, in Dani Rajh, ki pesni v slovenskogoriškem narečju. Devetošolcem sta brala svoje pesmi, ki so ogledalo vsakdanjega življenja in situacij, ki so pogosto smešne, zato smo se tudi mi nasmejali do solz.

Cvetka RENGEO • mali rijtar

Pesnika v naši knjižnici.

Kmalu prvošolci

Sredi aprila so osnovno šolo Beltinci obiskali otroci iz vrtca Beltinci, stari pet in šest let. Jeseni bodo postali naši učenci, zato so si z velikim navdušenjem in zanimanjem ogledali šolske prostore, se sprehodili po dolgih hodnikih, pokukali v učilnici na predmetni in razredni stopnji ter prisluhnili pravljici v šolski knjižnici. Otroci z vzgojiteljicama Metko Sraka in Tamaro Hajdinak so obljubili, da nas bodo še obiskali. Tega se veselimo tudi mi.

Cvetka RENGELO • mali rijtar

Vse te knjige bomo morali prebrati v šoli? so se spraševali najstarejši vrtičkarji.

Dan druženja in gibanja vseh generacij

V soboto, 15. maja 2010, ob mednarodnem dnevu družine, smo imeli na OŠ Beltinci medgeneracijsko srečanje s prepletanjem vsebin okoljevarstva, zdravja, gibanja in humanitarosti.

Cilji srečanja so bili:

- skupni pohod vseh generacij,
- merjenje krvnega tlaka in srčnega utripa,
- športno-družabne igre,
- eko stojnica,
- stojnica Društva za zaščito živali,
- prodaja izdelkov in igrač učencev,
- srečelov.

Učenci 1., 2., 4. in 5. razredov so s svojimi starši, brati in sestrami, stariimi starši ter drugimi sorodniki bili povabljeni, da na nekoliko drugačen način preživijo športni šolski dan.

Priključili so se vseslovenski akciji - DAN DRUŽENJA IN GIBANJA VSEH GENERACIJ - pod okriljem glavnega organizatorja prireditve ŠPORT ŠPAS, ki je ta dan potekala na mnogih šolah širom po Sloveniji.

Čeprav vreme ni oberalo nič kaj prijaznega dopoldneva, smo se z velikim optimizmom in polni pričako-

Kljub hladnemu in vetrovnemu vremenu so se otroci in starši družno odpravili na pohod.

vanj vsi skupaj zbrali na šolskem stadionu. Bilo nas je vseh skupaj 650.

Dobro športno opremljeni in okrepljeni z malico smo se učenci prvih dveh razredov odpravili na pohod proti Gančanom in ga z velikim zadovoljstvom do konca tudi izpeljali.

Učenci ostalih razredov pa so kre-

nili proti Lipi, a so žal zaradi premočnega vetra pot nekoliko morali skrajšati. Po vrnitvi smo imeli priložnost, da so nam učenke srednje zdravstvene šole izmerile srčni utrip in krvni tlak.

Čeprav malo prezebli, pa toliko bolj zadovoljni, da nam je pohod uspel ter da nam je tudi vreme bilo naklo-

njeno vsaj z dežjem, smo se vsi zbrali v šolski telovadnici. Tam so nas že čakale odlično pripravljene razne športno-družabne igre. Brez velikega prigovarjanja so se hitro oblikovale skupinice in aktivnosti so res potekale v pravem športnem vzdušju.

Lepo je bilo opazovati, kako so se ljudje srečevali in družili v sproščenem kramljanju, saj je za premnoge to bil čas, ko so se srečali s starimi znanci, prijatelji, sorodniki ...

Med spremljevalnimi prireditvami pa je bil tudi obisk eko kmeta zališčarja Celeca, ki je s svojo izvirno stojnico popestril dogajanje, prav kakor tudi člani društva za zaščito živali.

Med samo prireditvijo pa je bilo mogoče sodelovati tudi v srečelovu, ki je bil res pravi »lov«, saj so dekleta prostovoljke višjih razredov komaj uspela ustreči vsem – tistim, ki so srečke kupovali in tistim, ki so svojo srečo že iskali med lepim številom privlačnih nagrad.

Med letom so se učenci trudili na raznih področjih, tudi likovnem in sedaj so starši lahko s prostovoljnim prispevkom kupili njihov izdelek. Imeli pa smo tudi prodajno menjalnico igrač, kjer so otroci svoje igrače lahko oddali in si s prav tako prostovoljnim prispevkom kupili drugo.

Kar prehitro se je dopoldan nagibal k poldnevu in prijetno druženje smo sklenili z zaključno prireditvijo. S svojo prisotnostjo nas je počastil tudi župan občine Beltinci Milan Kerman, ki nam je namenil tudi nekaj vzpodbudnih besed.

Ta dan smo obeležili tudi eko dan šole in ob tem razglasili naj eko razreda. Naslov zmagovalca si je priporil 2.a razred z razredničarko Nado Fras, ki je od skupnih 39 ton odpadnega papirja zbral 3615 kg, drugo mesto so v celoletni akciji z zbranimi 2898 kg zasedli učenci 7.c razreda z razredničarko Majdo Gjerek, pri zbiranju odpadnih baterij pa so se izkazali učenci učitelja Mateja Žaliga iz 4.c, ki so od skupnih 200 kg baterij zbrali kar 50 kg.

Nagradili smo tudi najmlajšega člana prireditve, to je bila deklica Eva Jerebic iz Lipe, najstarejšega obiskovalca, to je bil gospod Stanko Sraka Bakan iz Beltince, ter najštevilčnejšo prijavljeno družino – družina Šumak iz Gančan.

Zaposleni na OŠ Beltinci smo bili srečni, da nam je prireditev uspela – tudi v tem smislu, da so udeleženci izražali zadovoljstvo ob dogajanju in izraženih željah po še takšnih srečanjih.

Zato se zahvaljujemo vsem zaposlenim OŠ Beltinci, staršem, učenkam prostovoljkam ter vsem ostalim, ki so na kakršen koli način velikodušno pomagali, da nam je preprosto bilo lepo.

Seveda pa se ob tem še posebej zahvaljujemo vsem sponzorjem in donatorjem, ki so nam omogočili nagrade ter dobitke za srečelov. Vsa sredstva, ki smo jih zbrali s prostovoljnimi prispevki s štartnino, prodajo izdelkov učencev, prodajo igrač, srečelovom, smo namenili šolskemu skladu za potrebe učencev, ki so se znašli v kakršnih koli socialnih stiskah.

Zato tudi v njihovem imenu HVALA VSEM SPONZORJEM: Avtobusni promet Murska Sobota, Avtofinish Marko Bagari, AVTOŠOLA MAXIMA Lendava, Cvetličarna Silva, Cvetličarna Valentina, Čobi bar, Dnevni bar Marof, Efcom Ljubljana, EPRAS Ljutomer, Estetika ONIŠAK, Eurodesign FJF Škrilec d.o.o. Murska Sobota, Forbejzar, Frizerstvo Eržika, Frizerstvo Hermina, Frizerstvo Zlatka, Galex d.d. Murska Sobota, Geza pub Beltinci, Gostilna Kovač, Gostilna Tonček, Gostilna Vučina, Gostilna Zvezda, Herbek, Kavarna »Allo Allo« Rous d.o.o., Kema Puconci, Kemična čistilnica Anita Pečnik, Kemoplast Celje, Lagev bar, Majda Koren s.p. Bratonci, Mesnine Žerak, M-Frut, Miniplast, Mlinopek, Mobitel, MP Poteza Publikum družba za upravljanje d.d., MTC Murska Sobota d.o.o., Murska Transport, News Cafe, Nova Ljubljanska banka, Občina Beltinci, Ocean Orchids, PANVITA

AGROMERKUR Murska Sobota, PANVITA KG Rakičan, PANVITA Zrnovit Rakičan, PANVITA MIR Gornja Radgona, Parketarstvo in trgovina Srša, Pečjak, Petrol Beltinci, Podjetniško svetovanje, posredništvo in storitve Renata Ficko s.p., Pomurska založba, Pomurske lekarne, Pomurske mlekarnice, Renault Škafar, Revizija, računovodstvo in poslovno svetovanje Miljana Kavaš s.p., Roman Berden s.p., S.r.p. d.o.o. Beltinci, Sašo Babič s.p., Saubermacher, Slaščičarna Medolina, Spar Beltinci, Tesarstvo in trgovina Zdravec, Tesarstvo Maučec, Vigros, VITAPHARM d.o.o. Murska Sobota, Vulkanizerstvo Lebar, Zavarovalnica Adriatic-Slovenica, Zavarovalnica Triglav, Zavod za turizem in kulturo Beltinci, Zidarstvo Maučec, Zlatarstvo Viktor Tkalec.

VSEM SKUPAJ ISKRENA HVALA!

Za OŠ Beltinci Monika Žižek

REKA MURA

Tam je tekla reka Mura,
sončila se je lepo,
mlin na njej je plaval
in vrtel kolo.

Radi smo jo obiskali
in žuborenje njeno poslušali.
Veter pihal je močno
veje padale so v njo.

Tam bili vrtinci so,
vrteli mlinso so kolo,
Bog ne daj,
da bi kdo padel v njo.

Račke so v zalivu čofotale,
in si kljunčke namakale,
saj so hrano si iskale,
ribice pred njimi so bežale.

Res je lepa reka Mura
in poti ob njej,
zato, le pojdite ljudje,
na obisk k njej in to čimprej.

Veronika SMODIŠ • 6. b razred

Obisk pisatelja

Na osnovno šolo Bakovci skoraj vsako leto povabimo kakšnega pesnika ali pisatelja. Letos nas je obiskal pisatelj, lektor in profesor Saša Pergar. Pri nas je bil v sredo, 16. 6. 2010, kot gost na prireditvi ob zaključku bralne značke. Učenci, ki smo osvojili bralno značko, smo se zbrali v jedilnici šole, da bi prisluhnili besedam gosta.

Z njim sva se pogovarjali dve učenci. Zastavljali sva mu vprašanja o njegovem otroštvu, šolanju, hobijih, pisanju knjig... Njegovi odgovori so bili zelo zanimivi, zato smo ga z veseljem poslušali. Ker je bila prireditev namenjena zaključku bralne značke, pri kateri smo pridno sodelovali, je pisatelj podelil priznanja za osvojeno bralno značko učencem prvega razreda. Ob koncu nam je prebral še pravljico o Čarobnem mlinčku.

Zanimivi odgovori gospoda Pergarja so pritegnili pozornost vseh prisotnih.

Veseli smo bili njegovega obiska. Želimo mu še naprej uspešno pisanje knjig.

Andreja OSTANEK • 8.a OŠ Bakovci

V vrtu spominov in tovarištva: Jambori spominov in dobrega sosedstva

V petek, 7. 5. 2010, je v Vrtu spominov in tovarištva na Petanjcih potekala že tradicionalna prireditev, ki je organizirana vsako leto prvi petek v maju. Letos smo se je udeležili tudi knjižničarka, jaz in še trije učenci. Tja smo prispeli okoli 11.30 ure in si najprej ogledali vrt in prisluhnili pripovedi o nastanku vrta.

Franc in Jože Šiftar sta šla v vojsko. Mama Apolonija ju je vsak dan čakala in nekega dne spoznala, da čaka zaman in da njenih sinov ne bo nazaj. Ob hiši je posadila dve vrbi žalujki, ki sta ji bili spomin na izgubo. Imela je še sina Vaneka, ki je nadaljeval s sajenjem dreves in tako v petdesetih letih ustvaril vrt, velik hektar in pol. Pohvali se lahko z več kot 600 različnimi rastlinskimi vrstami iz vsega sveta. Vanekovo sporočilo vrta je bilo: »Vsem mrtvim borcem proti fašizmu in nasilju v večni spomin, živim v stalni opomin.« Potem smo pot sko-

Gospod Tone Pavček se je z veseljem fotografiral z nami.

zi vrt nadaljevali sami in občudovali lepe rastline, ki so prihajale iz ZDA, Tibeta in drugih oddaljenih krajev po svetu. Bilo je vroče in veter, ki je včasih zapihal, je bil več kot dobrodošel. V njem so šelesteli listi, barvnim cvetovom pa je nesel cvetni prah. Preho-

dili smo vrt, nakar se je prireditev začela.

Na oder je prišel prvi govornik. Meni se je zdelo najpomembneje, da bom videla Toneta Pavčka, ki je bil slavnostni govornik. Vendar so še prej prišli na vrsto župan otoka Raba,

kjer je bilo nekoč koncentracijsko taborišče, župan Bele Krajine in drugi govorniki, ki so razkrili žalostno resnico o vojni. Končno je na oder stopil Tone Pavček in moram priznati, da sem ga najbolj pričakovala. Čeprav so drugi imeli lepe govore, je on name napravil poseben vtis. Vsi so govorili o povezavi med Prekmurjem in njihovimi domačimi kraji, pa o bolečini Apolonije Šiftar, o pomenu Vrta in še bi lahko naštevala. Potem je nastopila folklorna skupina, ki je prikazovala poroko včasih in doto, ki so jo pri ženinu morali plačati za nevesto. Plesali so in prikazovali praznovanje včasih. Naslednji je bil na vrsti pev-

ski zbor tišinske osnovne šole. Prišlo je še nekaj nastopajočih, ki so citirali poezijo in neko dekle je povabljenim podarilo rože. Klopi so se začele prazniti in v tem sem videla priložnost, da stopim do g. Pavčka in ga prosim za avtogram in fotografijo. O tem sva se s sošolko menili že v šoli, naenkrat pa se to ni več zdelo tako enostavno. Tako smo se vsi štirje učenci Osnovne šole Bakovci domenili, da učiteljico najprej vprašamo, če lahko gremo. Med potjo smo se skoraj skregali, kdo bo prvi spregovoril. Pregovorili smo Primoža, ker je bil največji, najstarejši in je bil pač edini fant. Tone Pavček je z veseljem privolil in se vsem

podpisal, na koncu pa smo fotoaparat prepustili nekemu prijaznemu gospodu, ki je naredil dve skupinski fotografiji mene, Primoža, Andreja in Tjaše z znanim pesnikom. Vsi zadovoljni smo se vrnili k učiteljici in se še enkrat sprehodili skozi vrt. Slednji je imel tudi poseben prostor, kjer so bila drevesa, ki so jih posadili pomembni Slovenci, med njimi tudi dr. Danilo Türk in g. Milan Kučan. S prijetnimi občutki smo se potem odpravili proti avtu in odpeljali domov. Prepričana sem, da bo ta dan vsem še dolgo ostal v spominu.

Helena BALAŽIC • 8.a OŠ Bakovci

Zavod za turizem in kulturo Beltinci prejel skrbništvo nad posebnimi drevesi v občini Beltinci

Murskosoboška območna enota Zavoda za gozdove Slovenije je na Osnovni šoli Kapela pripravila sklepno prireditev ob popisu izjemnih dreves Pomurja, na kateri so podelili tudi skrbništvo nad našimi najbolj izjemnimi drevesi-posebneži. Zavod za turizem in kulturo Beltinci je prejel skrbništvo za jesen v grajskem parku v Beltincih in za platane –tulipane v Ižakovcih. S tem se je zavod zavezal, da bo vestno skrbel za naravno vrednoto, ki mu je zaupana in jo bo tako poskušal čim dlje ohraniti za prihajajoče rodove.

Elica HORVAT • direktorica ZTK Beltinci

Ekomuzej Mura

Zavod za turizem in kulturo Beltinci in Zavod za gozdove Slovenije Območna enota Murska Sobota sta v ne-

deljo, 18. aprila 2010, pripravila IV. POHOD OB DNEVU ZEMLJE. Prireditev se je pričela na »Otoku ljube-

zni« s svečanim ODPRTJEM NOVEGA KURIŠČA ZA PREDSTAVITEV BÜJRAŠKE MALICE, ki ga je Obči-

na Beltinci uredila v okviru projekta EKOMUZEJ MURA. Prostor z novim pokritim kuriščem spada v celoviti koncept predstavitve dejavnosti bûjranja, ki jo predstavljamo s stalno razstavno zbirko Bûjraštvo na reki Muri v »Brežni hiši«.

Bûjranje na reki Muri

Mura je poplavljala bregove, odnašala mline in brode ter ob naraslih vodah iskala nove poti, ki so poplavlale in odnašale obdelovalno zemljo, hiše in ljudi. »Vse je spremetala. Če ne bi bûjrali, bi bila Mûra že na sredi vasi!« Zato so bûjrali (utrjevali, zajezi strugo reke oz. bregove) Muro ter reki preprečevali, da bi se razlivala izven svoje struge. Namen bûjraških gradenj je bil, da so ponovno porasle in utrčile breg Mure. Bûjraš je lahko bil le človek, ki je živel neposredno ob reki (največ jih je bilo iz Ižakovec) – če se z reko spopadeš, jo moraš tudi poznati. Že leta 1871 so bûjraši opravljali svoje delo na Muri. Avstrijsko vodnogospodarstvo je imelo urejeno in organizirano bûjranje Mure, na ogrski/prekmurski strani pa so bila dela na reki na nizki strokovni ravni – reko so uravnavali udarniško na pobudo prebivalcev, ki so živeli ob njej. Leta 1927 je jugoslovanska vlada za bûjranje namenila denar, da so lahko delavci začeli z regulacijo Mure. Po drugi svetovni vojni

Ob novem kurišču še pajani kráj lekar boukše dišij.

so bili bûjraši zaposleni v državni službi. Razvoj bûjranja se je spreminjal, ostal pa je njegov namen – utrjevanje Mure. Pauše (dolge snope vej) so povezali med seboj, spustili ob breg reke in mednje navozili kamenje. T.i. volclini so spustili ob breg reke, ki je utrjeval njeno brežino tako, da ga je obraslo vodno rastlinje. Kasneje so Murin breg varovali s kubiki (betonskimi kvadri), ki so jih polagali na predhodno naložene volcline. Od brega proti sredini struge so nastajale traverze (osnova za traverzo so volclini, torej pauše in rečni gramoz), kjer se je moč rečnih valov in vrtincev razbijala. Voda je tam

dobila zavrano smer toka. Po reki so se bûjraši prevažali s šejfi (13 m dolgi transportni čolni), na katerih so prevažali tudi material za bûjranje. Po Muri so izvajali tudi vzdrževalna dela, predvsem po poplavih. Od leta 1992, v mesecu avgustu, v Ižakovcih poteka prireditve Bûjraški dnevi, »posvečena predvsem spominu na življenje in delo ljudi, ki so skozi desetletje živeli s to večkrat nemirno reko«, predvsem pa na bûjraše in ljudi, ki so »bili ob pravem času na pravem mestu, tudi v mislih«. (Vir: Jelka Pšajd)

Elica HORVAT • direktorica ZTK Beltinci

»Zakladnica beltinskega podeželja«

Zavod za turizem in kulturo Beltinci

EVROPSKA UNIJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Javni natečaj za izbiro reprezentativnega spominka Občine Beltinci

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je v okviru projekta »Zakladnica beltinskega podeželja« v mesecu marcu 2010 razpisal javni (anketni) natečaj za izbor reprezentativnega spominka

Občine Beltinci 2010. Na javni natečaj za izbiro reprezentativnega spominka Občine Beltinci je na ZTK Beltinci predložilo predloge spominkov osem prijaviteljev z desetimi spominki.

Prišle spominke je ocenjevala petčlanska (5) ocenjevalna komisija po kriterijih:

- spominek kot del izročila – dediščine
- estetska vrednost
- promocijska vrednost spominka za občino
- izvirnost spominka
- način in možnost izdelave predloga spominka

- celovitost spominka

Na 1. mesto se je uvrstil spominek »PREKMURSKI POZVAČIN« prijaviteljice Anice Crnkovič, Štefana Kovača 7 a, 9231 Beltinci in s tem pridobil naziv »Reprezentativni spominek Občine Beltinci«.

Na 2. mesto se je uvrstil spominek »NAŠA HERBIJA – TEMA OKROGLO IN BELO« (komplet lanenih uporabnih izdelkov z ročno vezenimi motivi, ki identificirajo Občino Beltinci) prijaviteljice Jožice Puhan, Gančani 182 a, 9231 Beltinci.

Na 3. mesto se je uvrstil spominek »TORBICA« (uporabna lanena torbica z vezanim motivom pozvačinske sekirice) prijaviteljice Majde Koren, Bratonci 161, 9231 Beltinci.

Nagrajeni reprezentativni spominki Občine Beltinci.

Elica HORVAT • direktorica ZTK Beltinci

Veter v laseh – s športom proti drogi

“VETER V LASEH, šport je življenje, s športom proti drogi.” Tako se imenuje dobrodelna akcija, s katero mlade opozarjamo, vzpodbujamo in jim ponujamo drugačen pogled na življenje – aktiven, naravi prijazen, vesel, sproščen, dinamičen, solidaren, skratka - PREVETREN. Letos je akcija v občini Beltinci potekala že drugič. S pomočjo Občine Beltinci, Športne unije Slovenije in sponzorjev smo člani Društva prijateljev mladine Beltinci pripravili tekmovanje v nogometu in odbojki, rolanje z ovirami ter prvič letos tudi likovno delavnico. V nogometu je sodelovalo 8 ekip, v odbojki 4, največ zanimanja med najmlajšimi udeleženci pa je pripadlo likovni delavnici, saj so otroci in animatorji s kredami risali na asfalt vse možne oblike v vseh možnih barvah. Tudi vreme nam je 12. junija bilo naklonjeno, kajti lansko leto nas je ob koncu dež lepo pral, letos pa so se nagrade najboljših tekmovalcem podelile pod vročimi sončnimi žarki. Najbolj veseli izmed vseh - nekaj čez

Ena izmed mladih, razposajenih ekip.

100 sodelujočih tekmovalcev pa sta bili nogometni ekipi Katalonija v večji skupini ter Melinčki dečki v mlajši skupini, ki sta bili izmed vseh ekip najboljši in sta si s tem prislužili 1. nagrado. Hvala vsem sponzorjem, še posebej Občini Beltinci in Osnovni šoli Beltinci, ki nam je za izvedbo akcije odstopila šolsko igrišče. Lepo je videti,

da se mladi lahko družimo tudi v športnem duhu, brez moderne kuge alkohola, drog in cigaret, zato upamo, da bo naslednje leto akcija Veter v laseh dala še večji pečat, kot ga je letos. Naj bo VETER,...VETER V LASEH!

Člani društva prijateljev mladine Beltinci
Tadeja SRŠA

Judo klub Beltinci

Judo je v Beltincih prisoten že več kot 40 let, vendar do sedaj še ni imel svojega kluba. Pred tremi leti smo na osnovni šoli začeli s sekcijo, ki se je sedaj spremenila v lasten klub. Potrebe po tovrstnem klubu so bile že prej, saj je veliko naših otrok in mladine treniralo judo v M. Soboti ali Lendavi. Vse to pa je bilo povezano z velikimi stroški (prevoz) in časom, ki so ga starši porabili za otroke, posledično pa je vodilo do tega, da so otroci nehali trenirati.

Z ustanovitvijo kluba so se te razmere spremenile. Imamo svoj prostor na galeriji telovadnice, kjer treniramo in nudimo možnost vadbe vsem starostnim kategorijam od vrtca, osnovne šole, dijakov, študentov, članov, odraslih in veteranov. Posebej pa bomo dali možnost mamicam, ki bodo v času judo treninga otrok lahko šle na aerobiko.

Poglavitni cilji, ki smo si jih zastavili so:

- ekipe v vseh starostnih skupinah (judo vrtec, mala šola juda, tekmovalne skupine U 11, U 13, U 15, kadeti, mladinci, člani, veterani, rekreacija),
- v petih letih uvrstitev tekmovalca na evropsko prvenstvo (kadeti, mladinci),
- uvrstitev članske ekipe v 1. judo ligo,
- šolanje lastnih kadrov (trenerji, sodniki).

Mogoče se vam zdi judo vrtec malce prezgodaj, toda vadba temelji na izboljšanju osnovnih motoričnih gibov in spretnosti, izboljšanju hitrosti ter koordinacije preko različnih iger, vadbe na poligonih ... Otroci se naučijo samodiscipline in pridobijo občutek za delo v parih in za skupinsko delo. Naučijo se pravilnega padanja, saj je vzrok za 70% poškodb pri otrocih te starosti padec pri igri, skokih

z višine, vožnji s kolesom ali rolerji. Zato je s pravilnim padanjem in obvladovanjem položaja telesa v prostoru možno preprečiti marsikatero poškodbo.

Mala šola juda ponuja osnove juda za otroke od 7. – 14. leta, iz nje pa se otroci po enem letu vključijo v tekmovalne skupine U9, U11, U13 in U15. V tem obdobju judo vpliva na psihološko stabilnost, vztrajnost, krepi telo, uči premagati strah pred nasprotnikom in ovirami, ki se pojavljajo na treningu, tekmovanju, v šoli in življenju. Dokazano je, da se je šolski uspeh pri šoloobveznih otrocih, ki se ukvarjajo z judom, izboljšal za več kot 10 % ; največji napredek so pokazali tisti, ki so izstopali pri vedenju (agresivnost, nedisciplina, nezbranost, ...).

Dvanajst razlogov, zakaj je judo primeren za otroke:

- je telesna vadba
- je univerzalen šport, ki človeka razvija celostno
- razvija koordinacijo

- je samoobramba
- poudarja enakopravnost med spoloma
- gradi in krepi samozaupanje in samopodobo
- uči disciplino
- poudarja individualni dosežek posameznika v okviru njegovih zmoglosti
- ima tekmovanja
- znanje se preverja s stopnjo pasu – rangiranje
- krepi kognitivne sposobnosti posameznika zaradi svoje univerzalnosti
- judo ni gola fizična moč, temveč je kontrola psihe in telesa posameznika

Upam, da so Vas vsi razlogi, ki sem jih naštel in programi, ki Vam jih ponujamo, prepričali, da se nam pridružite v tem lepem, atraktivnem, a hkrati zelo napornem športu. Najdete nas tudi na internetu – www.judo-klub-beltinci.in na facebooku judo klub beltinci. Kontakt: Iztok Jerebic 031-506-707, Bogdan Lešnjak 031-791-826, Tarik Mazouzi 041-550-015

Iztok JEREBIC • mali rijtar

Res uspešni judoisti s številnimi priznanji.

Velik uspeh nogometašev KMN Meteor Melinci

Mladi nogometaši KMN Meteor Melinci so na zaključnem turnirju »Zelkovega memoriala« v M. Soboti junija 2010 dosegli svoj največji uspeh. Zasedli so 2. mesto in s tem priborili svojemu klubu organizacijo turnirja v letu 2011. Čestitamo!

UO KMN Meteor

Zmagovalni duh melinčke ekipe.

Beltinski kronometer - državno prvenstvo in pokal Slovenije

Beltinci Bil je projekt, ki smo ga izpeljali predvsem zato, ker smo vedeli, da bo težko. Če bi bilo tako lahko, potem bi vse skupaj vzeli z levo roko. Pa nismo. Tako organiziranega dela in enotnega pristopa k delu in organizaciji si lahko vsak predsednik v društvu samo želi. Bili smo tim. In Tim Mlin se je s tem dogodkom skupaj s KK Tropovci zapisal na koledar in v arhiv Kolesarske zveze Slovenije. Brez pomoči soorganizatorja - KK Tropovci, predsednika Činča in trenerja Titana, bi nam manjkali zidaki, ki so potrebni pri gradnji take prireditve. Timing Bakovci - Iztok ter Jana -sta imela zelo pomembno nalogo, kjer je bila natančnost ter zbranost še kako pomembna. Brez glavne sodnice Nevenke in nasploh celotne sodniške ekipe, ki so skupaj z nami čutili utrip, da si želimo samo eno... to je uspeti, ne vem, kako bi prebrodili določene trenutke. Vsakemu posamezniku Tim Mlina, obema moderatorjema, prijavnih službi, logistiki, tehnikom, članom iz drugih društev, posebej KMN Beltinci, varnostnikom našim pridnim gasilcem, zdravniški službi in da koga ne izpustim, kapo dol! Hvala Občini Beltinci in gospo-

Utrinek z državnega prvenstva in pokala Slovenije

du županu Milanu Kermanu za odlično podporo. Brez sponzorjev ter donatorjev tega dogodka seveda ne bi bilo. Priznanje vsem, ki so dihali s kronometrom, vsem, ki se jih je dogodek kakorkoli dotaknil in so tako pripomogli k temu - za nas največjemu dogodku v sedemletni zgodovini Kolesarskega kluba TIM MLIN Beltinci. Ob samem dogodku je potekal tudi »minikronometer« za naše najmlajše udeležence. Osebe vrtca Beltinci je ponovno poka-

zalo odlično pripravljenost za sodelovanje in popestritev dogodka. Beltinci so bili ta dan kolesarsko mesto! Verjamem, da se je bilo težko izogniti tudi trenutkom, kjer je svoje delal adrenalina. Brez adrenalina ne bi bilo zagona in uspeha. Tako za tistih 150 tekmovalcev kot seveda za nas. Od klubov in posameznikov dobivamo pohvale za organizacijo. Mogoče bomo na ta dogodek gledali še bolj ponosno čez pet ali deset let. Spomini morajo odležati,

da dobijo na veljavi. Bili smo organizator DRŽAVNEGA prvenstva in Pokala Slovenije v vožnji na čas za rekreativce. Bodimo na to ponosni! Rezultati Beltinskega kronometra 2010: Najboljši čas v moških kategorijah (absolutno) je dosegel Andrej Guček, KK Bike-Ek s časom 13:32:6 in s povprečno hitrostjo 47,85 km/h, med ženskami (ab-

solutno) pa je slavila Jelka Rakuš ŠD Bam.bi s časom 16:48:9. Med ekipami so bili najboljši KK Izvir Vipava, drugo mesto so zasedli kolesarji KK Brda, tretje mesto pa je pripadlo tekmovalcem ŠD Turbo M. Lepe uvrstitve so dosegli tudi domači kolesarji: v kategoriji amater A je zmagal Dušan Fister (KK Tro-povci), ki je potreboval dobrih 15 mi-

nut in 31 sekund. Med amaterji B je zmagal Matej Fujs (ŠD Turbo MS) in s povprečno hitrostjo blizu 46 km na uro progo prevozil v nekaj več kot 14 minutah in 13 sekundah. Igor Kopše (ŠD Turbo MS) je bil v kategoriji master B tretji (14:06,3).

Leon MIHALIČ • mali rijtar

Aktivne smučarske počitnice na Arehu

V tednu šolskih počitnic, od 22. do 26. februarja, je Športna zveza Beltinci organizirala tečaj smučanja za smučarje začetnike, namenjen učencem zadnje triade, torej od 6. do 9. razreda osnovne šole. Tečaja se je udeležilo 14 naših otrok, ki so v vremensko izjemno prijetnem tednu uživali v zimskih radostih vseh vrst.

Iz Beltince smo se proti Pohorju odpravili v ponedeljek zgodaj zjutraj, se takoj namestili v hotelu Tisa in še isto jutro začeli s spoznavanjem smučarske opreme na snegu. Učenci so bili razdeljeni v dve skupini in za vsako je skrbel ustrezno izpopolnjen učitelj smučanja. Glede na to, da so za mnoge učence bile to prve prave smučarske izkušnje, je naše znanje hitro napredovalo. Kaj hitro smo se spoprijeli s prvimi zavoji, pravilnim ustavljanjem, vožnjo z vlečnico, kasneje tudi s sedežnico in celo z gondolo. Seveda tudi kakšen padec na začetku naše učne poti ni manjkalo, vendar je po njem sledila še bolj previdna in pravilna vožnja po snežnih planjavah.

Smučanje je potekalo vsak dan od devete ure zjutraj do petnajste ure, sledilo je kosilo v hotelu, po kosilu pa zaslužen popoldanski počitek. Spoči-

Vesele na snegu je popestrilo počitniške dni nekaterim učencem.

ti smo se popoldne srečevali na teoretičnem učenju smučanja v predavalnici, nato pa so sledile družabne urice z različnimi igrami. Popoldanske aktivnosti smo preživljali tudi zunaj hotela z vragolijami na snegu, nočnimi pohodmi, predzadnji dan pa smo preizkusili celo nočno smuko na smučišču znane prireditve Zlata lisica, kjer smo imeli celo priložnost srečati in se fotografirati z našimi olimpijci - smučarji Andrejem Jermanom, Andrejem Špornom in Matejem Flisarjem.

Nepozabne trenutke in smučarske izkušnje smo prinesli domov v petek pozno popoldne ter se na naši prijetni ravnici spočili za nova doživetja v šolskih klopeh. Še pred slovesom pa smo si obljubili, da je bilo naše druženje res čudovito in da seveda vsakemu začetnemu tečaju sledi nadaljevalni. Torej, se vidimo na smučkah naslednje leto v zimskih počitnicah.

Darjan KOVAČIČ • mali rijtar

Zimska liga za pokal Občine Beltinci

Tudi v letu 2010 je bila pod okriljem Športne zveze v telovadnici Osnovne šole Beltinci organizirana Zimska liga

za pokal Občine Beltinci. Tekmovanje je potekalo v treh starostnih kategorijah skozi celoten mesec januar. Osnov-

nošolska mladina je tekmovala razdeljena na vasi občine Beltinci. Zmagala je ekipa Beltinec pred drugouvršeni-

mi Bratonci, tretje mesto pa je osvojila ekipa Dokležovja. Za najboljšega vratarja turnirja je bil proglašen Jan Cimerman (Beltinci), najboljši strelec turnirja je bil Jan Hartman (Beltinci), za najboljšega igralca turnirja pa je bil proglašen Jure Škaper (Beltinci). V veteranski kategoriji se je pomerilo devet ekip. Poleg domačih Gančan, Lipe, Melinec, Ižakovec, Beltinec in Lipovec so se turnirja udeležile tudi ekipe iz Bistrice, Črenšovci in Lakoša. V zelo močni konkurenci se je najbolj znašla ekipa Ižakovec, ki je v finalu premagala ekipo Črenšovci. Tretje mesto je osvojila ekipa Lipe. Najboljši vratar turnirja je postal Peter Kuzma (Črenšovci), najboljši strelec Peter Zdravec (Lipa) in najboljši igralec turnirja Ljubo Antolin (Ižakovci). V izredno močni članski kategoriji je nastopilo 13 ekip iz Občine Beltinci. Turnir je potekal kar dve soboti, sodelovalo pa je preko 150 igralcev. Najbolj se je znašla ekipa Venezia Lipe, ki je osvojila prvo mesto pred Zlufitano slatino News in Pico-

Ižakovski veterani so slavili.

barom. Za najboljšega vratarja turnirja je bil proglašen Sašo Balažic (Picolo bar), za najboljšega igralca turnirja Aleš Zver (Venezia Lipa), najboljši strelec pa je postal Aleksander Horvat (Venezia Lipa). Skupaj je na nogometnih prireditvah sodelovalo preko 350 igralcev, v celotnem mesecu tekmovanja pa

si jih je ogledalo okoli 1500 obiskovalcev. Dani podatki so najboljši pokazatelj pomena športa našim občanom in nova večnamenska športna dvorana je le njihov klic po še več tovrstnih prireditvah.

Darjan KOVAČIČ • mali rijtar

Razglasitev najboljših športnic in športnikov, športnih kolektivov in perspektivnih športnikov Občine Beltinci za leto 2009

V soboto, 30. januarja, je pod okriljem Občine Beltinci in Športne zveze Beltinci potekala podelitev priznanj najboljšim športnicam, športnikom, perspektivnim športnikom ter športnim kolektivom. Že dolgo je jasno, da naša občina premore izjemno veliko izrednih športnikov. Nekaterim izmed njih smo imeli priložnost čestitati tisto soboto v prostorih gradu Beltinci. Navajamo vse dobitnike s krajšim opisom le najodmevnejših uspehov:

NAJBOLJŠE ŠPORTNICE:

Sara Sakovič je v prejšnji sezoni igrala v članski in mladinski ekipi odbojarskega kluba Puconci. Članska ekipa je v konkurenci 19 ekip iz vzhodne Slovenije zasedla 1. mesto v tretji

Sara Sakovič

državni odbojarski ligi ter se uvrstila v 2. državno odbojarsko ligo, v kateri tudi nastopa v letošnji sezoni. Po je-

senskem delu letošnje sezone je članska ekipa v drugi državni odbojarski ligi na visokem 5. mestu med 12. ekipami iz cele Slovenije, kar je še posebej velik dosežek, saj je ekipa letos ostala brez dveh kvalitetnih igralk z dolgotrajnimi prvoligaškimi izkušnjami. Sara igra na igralnem mestu napadalke in je nosilka igre kluba iz Puconcev. Je izredno perspektivna športnica, marljiva, vztrajna, borbena, skratka športnica v pravem pomenu besede.

Alin Škaper, dijakinja športne gimnazije, doma iz Beltincev, se je odločila za nogomet, verjetno po vzgledu očeta. Trenirati je začela pri 10 letih pri ŽNK Pomurje. Z veliko talenta in vztrajnosti se je prebila tudi v člansko ekipo, kjer je kar hitro postala ena od nosilk

igre in z ekipo v letu 2009 postala državna pokalna podprvakinja ter osvojila 3. mesto v državnem prvenstvu. Je članica slovenske reprezentance deklet, za katero redno nastopa na vseh večjih nogometnih tekmovanjih. Za Alin bomo v nogometni srenji sigurno še večkrat slišali.

Katja Vrdjuka, članica Atletskega kluba Panvita iz M.Sobote, je izredno uspešna atletinja, ki je v tekih na dolge proge in v krosih v svoji starostni kategoriji v Sloveniji praktično nepremagljiva. Še več. Zelo uspešno se kosa tudi s svojimi nasprotnicami v članski kategoriji in tudi v tej kategoriji je na raznih tekih že kar nekajkrat pometla s konkurenco in stala na najvišjih stopničkih. Prav to se je zgodilo tudi na teku Treh src v Radencih, kjer je v članski konkurenci teka na 5,5 km osvojila prvo mesto. Na državnem prvenstvu mladink teka na 4 km je zasedla 2. mesto, na državnem prvenstvu starejših pionirk teka na 1000 m pa 3. mesto. Udeležila se je tudi Svetovnih iger mladih v Atenah, kjer pa ji je bolezen preprečila novo izjemno uvrstitev.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI:

Andrej Tot je že v mladinskih vrstah kazal svoje izjemne kvalitete, zaradi katerih je bil sprejet v slovensko reprezentanco v odbojki. Andrej je član Odbojkarskega kluba Galex Mir, kluba, ki kroji nacionalni odbojkarški vrh. To se kaže v rezultatih samega nacionalnega ligaškega tekmovanja, še bolj očitno pa se je to pokazalo na zaključnem turnirju pokalnega tekmovanja, kjer je ekipa z Andrejem na čelu pokazala izjemne predstave in požela številne simpatije širom po Sloveniji.

Andrej Tot

Na slednjem turnirju je Andrej prispeval levji delež k uspehu in bil proglašen za najboljšega igralca turnirja.

Tomislav Ternar iz Beltincev je član Teniškega kluba Branik Maribor. Poleg vseh velikih uspehov v mlajših kategorijah, nadaljuje z izjemnimi uspehi v članski kategoriji, kjer žanje izjemne uspehe ne le na nacionalni, temveč tudi na mednarodni ravni. Številne dobre uvrstitve na mednarodnih turnirjih in zmage proti dosti boljše postavljenim igralcem na svetovni teniški lestvici je kronal z izjemnim uspehom na sredozemskih igrah v Pescari, kjer se je z dobrimi predstavami prebil celo v četrtfinale turnirja.

Jernej Vučko se je odločil za igranje hokeja na travi. Je standardni vratar članske ekipe Hokejskega kluba Pliva Lipovci, kjer je steber obrambe in velika pomoč pri uspehih moštva. Jernej je tudi standardni reprezentant in je kot tak bil proglašen za najboljšega hokejskega vratarja v Sloveniji. Proglašen je bil tudi za najboljšega vratarja na številnih domačih in mednarodnih klubskih in reprezentančnih turnirjih.

PERSPEKTIVNI ŠPORTNIKI:

Denis Verbančič, član Strelskega društva Gančani, nastopa že kot mladinec v regijski članski ligi serijske zračne puške. Njegove kvalitete se opazijo v številnih dobrih rezultatih tako za društvo, kot tudi na mednarodnih strelskih tekmovanjih. Tako je leta 2009 osvojil 2. mesto na mednarodnem tekmovanju Mladih strelskih upov, bil 7. na državnem mladinskem prvenstvu s standardno zračno puško in 3. na regijskem prvenstvu za mladince. Z mladinsko ekipo SD Gančani je osvojil 2. mesto na državnem mladinskem ekipnem prvenstvu.

Jernej Černi, prav tako član odlične mladinske ekipe Strelskega društva Gančani, regijski prvak za pionirje ter prvak dopisne mladinske lige s serijsko zračno puško. Osvojil je 7. mesto na državnem prvenstvu za pionirje ter 2.

mesto v regijski pionirski ligi. Z mladinsko ekipo SD Gančani je osvojil 2. mesto na državnem mladinskem ekipnem prvenstvu. Jernej je dosegel tudi že normo za državno prvenstvo.

Sašo Balažič, mladinski vratar Nogometnega kluba Nafta. Odlične predstave v mladinski vrsti so opazili tudi v članski kategoriji, zaradi česar so ga povabili na državni zimski dvoranski turnir, kjer je kot komaj 16. letnik zastopal barve lendavskega članskega prvotigaša. S talentom, ki ga premore ter trdim in vztrajnim delom bo Sašo sigurno del slovenske nogometne prihodnosti.

Nejc Novak, član Odbojkarskega kluba Galex Mir, ki že s svojimi 16. leti trka na vrata že slišano zelo uspešne članske ekipe. Njegove dobre predstave v mladinskih vrstah mu nudijo že občasne priložnosti v članski vrsti. Nejc je tudi standardni član regijske reprezentance v svoji starostni kategoriji.

NAJBOLJŠI ŠPORTNI KOLEKTIVI:

Hokejski klub Pliva Lipovci, vsekakor eno od najuspešnejših športnih društev ne le občine Beltinci, ampak celotne regije, saj je bil Hokejski klub Pliva Lipovci letos, kot že v preteklosti, proglašen za najboljši športni kolektiv Pomurja. V svoji dolgoletni zgodovini je klub nanizal številne uspehe tako na domači, kot na mednarodni ravni. V 2009 so osvojili naslov državnega prvaka v dvoranskem hokeju, kakor tudi naslov državnega in pokalnega prvaka Slovenije v hokeju na travi. Sodelovali so v mednarodni Interligi, kjer so osvojili 3. mesto. Zelo dobro so se odrezali tudi na Evropskem dvoranskem prvenstvu skupine Challenge I, kjer so

HK Pliva Lipovci

osvojili četrto mesto. Vrhunec tekmovalne sezone za leto 2009 pa je bil vsekakor nastop na evropskem prvenstvu državnih prvakov skupine C na Portugalskem. V konkurenci sedmih državnih prvakov iz različnih držav Evrope so osvojili 1. mesto in s tem uvrstitev v skupino B evropskega hokeja, kar v absolutni konkurenci praktično pomeni, da so 17. najboljši državni prvak v Evropi. Uspeh kluba so dopolnili še mladinci in pionirji, ki so prav tako dosegli zelo dobre rezultate.

Strelsko društvo Gančani, društvo za katerega smo v preteklosti že slišali in ki nas s svojo vnemo in vztrajnostjo vedno znova navdihuje. Veliko truda so vložili v delovanje svojih pionirskih in mladinskih strelcev, kar jim sedaj rodi sadove. Tako je mladinska ekipa v letu 2009 osvojila 2. mesto na državnem mladinskem prvenstvu, 2. mesto na državnem pionirskem prvenstvu, 1. mesto na regijskem mladinskem pr-

venstvu in 3. mesto na regijskem pionirskem prvenstvu. Mladi strelski upi poleg pionirskih in mladinskih vrst nastopajo že tudi v članski kategoriji ter na mnogih drugih tekmovanjih, kjer dosegajo odlične rezultate tako v posamezni konkurenci, kot v ekipni. Vsi ti uspehi so plod resnega in požrtvovalnega dela na treningih, dobrega strokovnega kadra kot tudi vseh drugih članov društva.

Ženski nogometni klub Pomurje Beltinci nam je v letu 2009 v občini Beltinci pridružil širom po Sloveniji prepoznaven nogometni klub. Klubski uspehi segajo že v leto 2000 in 2001, ko je bil ženski nogomet na naših tleh še v povojih. Z odločnostjo in vztrajnostjo jim je uspelo osvojiti marsikatero lovoriko tako v državnem, kot v pokalnem prvenstvu. V sezoni 2008/09 sta se 2 mladi talentirani igralki – Mateja Zver in Alena Milkovič - odločili, da se bosta kot posojeni igralki preiz-

kusili v tujini, točneje na Islandiji. To je vsekakor pomenilo veliko priznanje, tako za njiju, kot tudi za vse ostale v klubu, saj je šlo za dokaz, da se dela kakovostno in da so igralk našega kluba lahko konkurenčne tudi v močnejših evropskih ligah. Se je pa odsotnost teh igralk poznala na domačih igriščih, svoje pa so prispevale tudi poškodbe. Tako je članska ekipa na koncu osvojila 3. mesto v 1. SŽNL. Uspešneje pa so članice nastopile v pokalnem tekmovanju, kjer so, po vsečni in borbeni igri, klonile šele v finalu in tako osvojile naslov pokalnih podprvakinja Slovenije. V Zimski ligi malega nogometa so osvojile 3. mesto. Prav tako pa se je, že drugič zapored, članska ekipa udeležila mednarodnega turnirja v Mentonu v Franciji in še enkrat z odličnimi igrami dostojno predstavljala slovenski ženski nogomet.

Darjan KOVAČIČ • mali rjitar

Bratonski kolesarji

Smo ljubitelji kolesarjenja in sicer starejša generacija, ki se rada rekreira in druži. Začetki segajo v leto 1999. Začel sem sam, čez dve leti pa se mi je pridružil prijatelj Ciril, potem pa še 2002 Špilak in Talaber. Leta 2003 smo dobili prvega sponzorja - gostilno Piramida, ki nas je opremila z dresi, na katerih smo nosili njegovo reklamo. Tudi lastnik Piramide se nam je pridružil. 26.7.2003, po napornem dirkanju po goriških bregih, smo se ustavili na letališču, da se okrepčamo. Predlagal sem, da nazdravimo z nečim »konkretnim«, vendar so vsi odklonili. Rekel sem jim: »Vi, bratonski trmaši«. Od takrat dalje se nas je to ime prijelo in nosimo ga še danes. Začeli smo se udeleževati maratonov v Banovcih, Beltincih, M.Toplicah, Radencih, Maratona treh dežel Hrvaška-Madžarska-Slovenija. Pridružili so se nam Mirko, Gustek, Simon, Vlado, Drago iz Ljutomera, Bla-

Trmaši so trmasto vztrajali, prikolesarili do Blatnega jezera in nazaj.

lažic, ki je član KK Beltinci. Pridobili smo tudi drugega sponzorja, KEOR, ki nam je podaril nove drese ter prispeval denarna sredstva pri zakjučkih. V letu 2009 smo se udeležili maratona treh dežel s startom na Martinu na

Muri, bioterme Mala Nedelja, Radenci. Junija smo odkolesarili na Balaton. Kolesarili smo tudi do Feldbacha v Avstriji, Klocka, Mureka in takrat je bil tudi znani maraton Vildon, kateremu smo se prav tako pridružili. Prekole-

sarili smo celo Prekmurje in Prlekijo. Med tednom kolesarimo povprečno dvakrat po 50 km, v nedeljo pa do 120 km; v katero smer bomo krenili, se odločamo sproti. Vsako leto pripravimo tudi piknik, na katerega povabimo svoje družinske člane, ki so prikrajšani, ko mi poganjamo pedale. Ob koncu leta 2009 nas je v 52. letu nenadoma za-

pustil Milan Špilak. To je bil pravi šok za nas trmaše. Za leto 2010 smo si izdelali načrt: tedensko kolesarjenje dvakrat in pa še v nedeljo. Udeleževali se bomo maratonov, če bo mogoče tudi maratona v Kostanjevici. Balaton je spet v programu kot spominska vožnja na prijatelja Milana. Odkolesarili bomo tudi v Podčetrtek. Vabimo lju-

bitelje poganjanja pedalov, da se nam pridružijo. Bodite trmast, kot smo mi in se nam pridružite. Imamo tudi svojo spletno stran WWW.bratonci-kolesari.si, e-mail pa je: bratonski.trmasi@gmail.com. Pa še telefon: 031-612-246 (Milan).

Milan BALAŽIČ • mali rijtar

Pomurska liga v pikadu – vzhod

Končano je bilo ligaško tekmovanje v Pomurski pikado ligi vzhod za sezono 2009/2010.

V ligi, ki jo je tudi to sezono vodilo ŠD Dokležovje, je sodelovalo deset ekip, od tega kar sedem iz naše občine. Naslov prvaka je osvojila ekipa Maži bar 1 iz Ižakovca pred Oso iz Radomerja in Balinčkom iz Dokležovja.

Končna lestvica:

TABELA Zmagovalec lige, ekipa Maži bar 1, je ob koncu sezone pripravil zaključni turnir za igralce, ki so sodelovali v ligi. Udeležilo se ga je 32 igralcev, ki so se pomerili v dvojicah in posamični konkurenci.

	ekipa	tekem	zmage	porazi	seti	igre	točke
1.	MAŽI BAR 1 (Ižakovci)	18	16	2	288 : 162	649 : 422	32
2.	OSA (Radomerje)	18	15	3	297 : 153	660 : 410	30
3.	BALINČEK (Dokležovje)	18	15	3	294 : 156	656 : 396	30
4.	PICOLO (Melinci)	18	12	6	269 : 181	630 : 461	24
5.	MAŽI BAR 2 (Ižakovci)	18	8	10	223 : 227	539 : 561	16
6.	"DART TEAM INSA (Noršinci pri Ljutomeru)"	18	7	11	176 : 274	439 : 628	14
7.	ČARNE VRANE (Ižakovci)	18	5	13	207 : 243	511 : 579	10
8.	F1 DOKLEŽOVJE	18	5	13	190 : 260	472 : 590	10
9.	VIKTORIJA (Filovci)	18	4	14	162 : 288	441 : 655	8
10.	ČENČ (Melinci)	18	3	15	144 : 306	389 : 684	6

Rezultati:

Dvojice:

1. Daniel Duh (Picolo) in Benjamin Kukolj (Maži bar 1)
2. Matej Zver (Balinček) in Tadej An-tonič (Balinček)
3. Matjaž Györek (F1 Dokležovje) in Branko Seršen (Maži bar 1)

Posamezno:

1. Sašo Vütek (Maži bar 1)
2. Branko Seršen (Maži bar 1)
3. Sašo Tkalec (F1 Dokležovje)
4. Roberto Farič (F1 Dokležovje)

Matjaž GYÖREK • mali rijtar

Najboljši posamezniki na zaključnem turnirju.

6. vaški turnir v pikadu

ŠD Dokležovje – Pikado klub F1 je uspešno izpeljal 6. tradicionalni Vaški turnir v pikadu za KS Dokležovje. Turnirja se je udeležilo 22 igralcev in igralk iz Dokležovja, sodelovali pa so lahko tudi »bodoči Dokležanci«. Tekmovalo se je v moški in ženski konkurenci ter v dvojicah. Vaški prvak je postal Tadej Antoniĉ, pri ženskah pa je zmagała Monika Horvat. Rezultati: Moški: 1. Tadej Antoniĉ 2. Roman Tivadar 3. Matjaž Györek 4. David Lukaĉ Ženske: 1. Monika Horvat 2. Tonĉka Arvaj 3. Mareja Fariĉ 4. Mojca Špilak Dvojice: 1. David Lukaĉ in Silvo Antolin 2. Matjaž Györek in Tonĉka Arvaj 3. Tadej Antoniĉ in Jože Kobilec.

Matjaž GYÖREK • mali rijtar

Najboljši moški - posamezno.

HK Lipovci: novi predsednik, nadaljevanje uspehov

Ob koncu leta 2009 je Hokejski klub Pliva Lipovci prejel še eno prestižno priznanje. Podjetje za informiranje je že 46. podelilo priznanja najboljšim športnikom pokrajine ob Muri in v kategoriji najboljših športnih kolektivov je 1. mesto zaradi odmevnih uspehov v letu 2009 zasedel prav HK Pliva Lipovci. Podelitev je potekala ob otvoritvi nove športne dvorane v Ljutomeru. Osvojiti 1. mesto v konkurenci precej večjih, bogatejših in medijsko dosti bolj izpostavljenih klubov, profesionalno ali polprofesionalno organiziranih, je za amaterski klub iz majhnega kraja v športu, ki iz nerazumljivih razlogov medijem ni preveč zanimiv, zelo velik uspeh, na katerega so v klubu lahko zelo ponosni.

Tudi v Občini Beltinci uspehi lipovskih hokejistov niso bili prezrti, saj je bil HK Pliva Lipovci proglašen tudi za najboljši športni kolektiv občine. Ob tem je tudi lipovski vratar Jernej Vuĉko zaradi svojega velikega prispevka k uspehom kluba prejel nagrado za 3.

mesto med športniki posamezniki.

V zimskem obdobju se hokejisti preselijo v dvorane. Čeprav lipovski hokejisti nimajo ustreznih pogojev za trening v dvorani, pa vse to nadoknadijo s svojim znanjem, voljo, delom in pristopom. Tudi v zadnji sezoni dvoranskega hokeja so osvojili naslov državnega prvaka, pa čeprav imajo konkurenĉne ekipe bistveno boljše pogoje za treninge.

Na podlagi lastnih uspehov iz preteklih let so lipovski hokejisti konec februarja v Bologni v Italiji sodelovali na evropskem dvoranskem prvenstvu skupine Challenge I, kjer so nas dostojno zastopali in v konkurenci ekip iz Belorusije, Italije, Madžarske, Hrvaške in Irske osvojili zelo dobro 4. mesto. Marca so člani društva na zboru članov za novega predsednika kluba izvolili Franca Mauĉeca, dolgoletnega in še vedno aktivnega igralca ter kapetana ekipe, ki je že do tedaj aktivno deloval v vodstvu društva. Dosedanji predsednik Stanko Kerman bo še naprej

deloval v društvu in pomagal s svojimi bogatimi izkušnjami. Znotraj upravnega odbora so bile na novo porazdeljene naloge z namenom, da se delovanje društva dvigne še na višji nivo.

Sledilo je nekaj odigranih, pa zaradi izredno slabega dela naše zveze, še več odpovedanih tekem domaĉega prvenstva. V mednarodni Interligi, kjer sodelujejo še ekipe iz Hrvaške, Madžarske, Slovaške in Avstrije, si je lipovska ekipa, prav tako ob slabi organizaciji in nekaterih odpovedanih tekmah, sicer s svojim resnim sodelovanjem in vseh odigranih tekmah zagotovila 1. mesto po rednem delu tekmovanja. A predvidenega zaključnega turnirja Interlige, ki bi lipovski ekipi služil predvsem kot priprava na bližajoĉe se evropsko prvenstvo, iz neznanih razlogov ni bilo.

Tako so se hokejisti HK Pliva Lipovci, mogoĉe zaradi vseh teh okolišĉin manj pripravljeni, odpravili na najpomembnejše tekmovanje sezone. Od 21. do 24. maja so namreĉ na Du-

naju sodelovali na zelo močnem evropskem klubskem prvenstvu tipa Challenge I. Na prvenstvu so se pomerili z izredno močnimi ekipami iz Dunaja, Zagreba, Minska, Kijeva in Prage. V predtekmovanju so najprej izgubili z ukrajinsko ekipo Dinamo SCH VSM z rezultatom 1:7, strelec Alen Pivar. V drugi tekmi so bili z 0:5 poraženi od domačega Wiener AC. V tretji tekmi so bili z 1:3 poraženi od zagrebške HAHK Mladosti, strelec Tadej Sraka. V ponedeljek, 24.5, so v razburljivi odločilni tekmi po streljanju kazenskih strelcev z 12:11 premagali HC Minsk iz Belorusije. Redni del tekme se je končal neodločeno 5:5, pa čeprav so lipoški hokejisti že zaostajali z 1:4 in 12 minut pred koncem še z 2:5. Strelci so bili Marjan Štiblar 2 ter Uroš Stanko, Martin Mesarič in Robert Mesarič. Sledile so izredno razburljive 7-metровке, kjer so na koncu naši hokejisti Robi Mesarič, Franc Maučec, Uroš Stanko, Peter Forjan in Dominik Mesarič imeli več znanja, poguma in zbranosti ter odločilno tekmo z izrednim izvajanjem kazenskih strelcev tudi dramatično dobili.

Sledilo je nepopisno veselje na igrišču, neposredno poleg zabavišnega parka Prater. Hokejisti HK Pliva Lipovci so si tako zagotovili obstanek v drugi kakovostni skupini evropskega hokeja na travi, kar je izredno velik športni uspeh za klub iz majhnega kraja.

Poleg uspehov članske ekipe pa ne smemo pozabiti niti dobrega dela z mladimi, ki so prav tako dosegli nekaj lepih uvrstitev. Vsa zahvala gre Alojzu Forjanu, ki vodi mlajše selekcije kluba. Pri strokovnem delu mu pomagajo nekateri igralci članske ekipe, pri logistiki in organizaciji pa nekateri starši, ki jim ni vseeno za športni in družbeni razvoj svojih otrok. Ob takem nadaljnjem delu se za prihodnost lipovskega hokeja ni bati.

Omeniti je potrebno še, da se dolgoletni sponzor kluba Pliva zaradi lastniških prevzemov in s tem povezanimi organizacijskimi spremembami umika iz kluba. Vseeno gre omenjenemu sponzorju vsa zahvala za pomoč v preteklih letih, ko je klub tudi do-

segel največje uspehe. V klubu ugotavljajo tudi, da je igralna površina na igrišču v Lipovcih že izrabljena in v primerjavi z igrišči, kjer igrajo svoje evropske tekme, tudi že tehnološko zastarela, zato je potrebno takoj pristopiti k izdelavi projektov in prenovitvi samega objekta. Te velike želje in potrebe pa brez podpore širše lokalne skupnosti in mogoče tudi evropskih sredstev klub ne bo mogel uresničiti. - JoP - Slika1HKLipovci: Veselje lipoških hokejistov po zmagi v odločilni tekmi na Dunaju. Slika2HKLipovci: Napeto in složno spremljanje odločilnih kazenskih strelcev - velika podpora soigralcem.

JoP • mali rijtar

Veselje lipovskih hokejistov po zmagi v odločilni tekmi na Dunaju.

Uživanje sadja

Vsi mislimo, da se sadje enostavno reže in nese v usta. To ni tako enostavno, kot mislimo. Pomembno je vedeti, kako in kdaj jesti.

Kakšen je torej pravilen način prehranjevanja s sadjem?

Pomembno je, da ne jeste sadja po obroku! Zaužijte ga na prazen želodec. Poseganje po sadju igra pomembno vlogo v vašem sistemu. Dobavilo vam bo veliko energije za hujšanje in dru-

ge dejavnike, pomembne za dolgo življenje.

SADJE JE NAJBOLJ POMEMBNA HRANA

Recimo, da pojedete dve rezini kruha in nato rezino sadja. Rezina sadja je pripravljena iti naravnost skozi želodec v črevesje, vendar pa ji je to preprečeno. V času celotnega obroka encimi preidejo v kislino. Tisto minuto, ko sadje pride v stik s hrano v želodcu

in prebavnimi sokovi, se celotna masa hrane začne napihovati. Zato jejte sadje na prazen želodec ali pred obroki!

Nekatero sadje, kot so pomaranče in limone, je kislo, vendar je vso sadje alkalno v našem telesu. Če boste pravilno uživali sadje, boste imeli pot do skrivnosti lepote, dolgoživosti, zdravja, energije, sreče in normalne teže.

Ko želite piti sadne sokove, pijte samo sok svežega sadja in ne konzer-

viranega. Ne pijte soka, ki je bil segret. Ne jejte kuhanega sadja, ker ne boste dobili vseh hranilnih snovi. Kuhanje uniči tudi vse vitamine. Raje jejte sveže sadje, saj je boljše od pitja sokov. Če pa morate piti sok, se zavedajte, da je požirek pijače grizljaj sadeža. Zato ga pijte počasi, da se pomeša z vašo slino, preden ga pogoltnete.

Zdravo, tridnevno uživanje samega sadja pomaga očistiti vaše telo!

Nekaj zdravega sadja:

KIVI: Majhen, vendar mogočen. To je dober vir kalija, magnezija, vitamina E in vlaknin. Njegova vsebnost vitamina C je dvakrat večja kot v pomaranči.

JABOLKO: Poznate pregovor: »Jabolko na dan odžene zdravnika v stran!« To še kako velja. Čeprav ima jabolko nizko vsebnost vitamina C, je vir antioksidantov in flavonoidov, ki izboljšujejo delovanje vitamina C in tako pomagajo znižati tveganje za raka na debelem črevesju, srčni napad in

možgansko kap.

JAGODE: Imajo največjo skupno antioksidantno moč. Spadajo med sadje, ki zaščitijo telo pred nastankom raka, ščitijo krvne žile pred zamažitvijo, saj sproščajo proste radikale.

POMARANČA: 2-4 pomaranče lahko pomagajo preprečiti prehlad, znižujejo holesterol, preprečujejo in raztapljajo ledvične kamne, pa tudi zmanjšujejo tveganje za raka na debelem črevesju.

LUBENICA: sestavljena je iz 92 % vode in je polna odmerka glutanina, ki pomaga okrepiti naš imunski sistem. Je tudi glavni vir likopena - boj proti raku - oksidant. V lubenici najdemo tudi vitamin C in kalij.

GUAVA in PAPAJA: To so jasni zmagovalci z visoko vsebnostjo vitamina C. Guava ima tudi veliko vlaknin in pomaga preprečevati zaprtje. Papaja je bogata s karotenom, kar je dobro za oči.

NE PIJTE HLADNE VODE PO OBROKU = PITJE HLADNE VODE

POVZROČA RAKA!

Za tiste, ki radi pijete mrzlo vodo, je to zelo pomemben podatek. Tisti, ki imate radi hladno pijačo po obroku, se zavedajte, da hladna voda strdi mašne stvari, ki ste jih pravkar zaužili. To upočasni prebavo. Ko to »blato« v želodcu reagira s kislino, bo razčlenjeno in se absorbira v črevo hitreje kot gosta hrana. Zelo kmalu se bo to spremenilo v maščobo in ta proces vodi do nastanka raka.

Najbolje je piti vročo juho, toplo vodo ali toplo pivo po obroku. Lahko pa 10 minut pred obrokom spijete 2 dl vode. Ta napolni želodec in zmanjša lakoto; posledično tako pri obroku pojedemo količinsko manj.

Najboljše je jesti sveže in bio pridelano sadje in zelenjavo.

Veliko zdravja in pozitivne energije v prihajajočih pomladnih in poletnih dneh!

Izbrala Liljana ŽIŽEK iz www.over.net

Telefonija na Melincih

Spremenjen in dopolnjen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 60/2006 z dne 09.06.2006) je določil višino priklopnine na telefonsko omrežje in šele potem je bilo možno izračunati preveč plačane prispevke za telekomunikacijske sisteme v obdobju med letoma 1980 in 1992. Ta zakon tudi določa, da se višina vračila določi tako, da se od osnove za vračilo vlaganj (kar je vrednost, navedena v listinah, ki dokazujejo pravni posel), povečane za vrednost vloženega dela in materiala, odštejejo priklopnina in prispevek SIS-u, namenska sredstva iz državnega proračuna ter stroški hišne inštalacije in telefonskega aparata. Osnova za vračilo vlaganj je pogodbeni vrednost, znesek pa se vrne tako, da se višina izračunane vračila preračuna v nemške marke

(DEM) po srednjem tečaju Banke Slovenije oz. njene pravne predhodnice na dan sklenitve pogodbe. Dobljeni znesek v DEM se preračuna v EUR po nepreklicno določenem menjalnem razmerju na dan 1. januarja 1999, ki znaša 1,95583 DEM za 1 EUR.

V obdobju med 1980 in 1992 je KS Melinci začela sklepati pogodbe s takratno organizacijo PTT Murska Sobotica in tako s pomočjo prvih 28 krajanov vplačala celotno omrežje v KS Melinci do 01.06.1983. S plačilom $\frac{3}{4}$ lastnega deleža in $\frac{1}{4}$ deleža prvih 28 krajanov - ti krajanj so morali opraviti tudi tridnevni izkop jarka in zakop telefonskega kabla v Beltincih - je KS Melinci pridobila pravico do 73 telefonskih števil. Skupščina KS Melinci je nato sprejela sklep, da bo zainteresiranim krajanom odprodala še 35 telefonskih števil pod ugodnimi pogoji.

Pogodbe so krajanj začeli podpisovati 12.06.1983. Podjetje PTT Murska Sobotica je začelo montirati prve priključke krajanom Melinec proti koncu leta 1983. Tako so istočasno telefonske priključke dobili krajanj prve skupine (28) in krajanj druge skupine (35). Ta skupna montaža telefonskih priključkov obema skupinama hkrati je zavedla nekatere krajanj iz druge skupine, da so se prištevali k prvi skupini in so hoteli imeti narejen takšen izračun, kot krajanj iz prve skupine.

Z možnostjo, da se telefonska centrala v Beltincih dogradi oz. razširi, je KS Melinci dne 03.07.1984 začela sklepati pogodbe še z 10 krajanj pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Ta skupina krajanov je plačala tudi določeni znesek za razširitev telefonske centrale v Beltincih in prispevek za SIS, telefonski priključek pa so prejeli v letu 1987.

S predplačilom $\frac{3}{4}$ deleža v telefonskem omrežju in nato z odprodajo pridobljenih telefonskih števil pod ugodnimi pogoji za krajanse se je KS Melinci finančno izčrpala, zato je za izgradnjo nove telefonske centrale v Beltincih s seznama čakajočih na telefonski priključek 50 krajanom naložila, da plačajo določeni znesek za novo telefonsko centralo v letu 1988 in nato še določeni znesek za telefonski kabel v letu 1989. Devet krajanov Melinec iz zadnje skupine pa je v letu 1992 moralo KS Melinci dodatno plačati še določeni znesek za dovojenje za priklop na telefonsko omrežje, kar je bil poseben absurd, saj takega načina plačevanja ni imela nobena krajevna skupnost v naši okolici.

V letu 2004 je Državno pravobranilstvo v Murski Soboti začelo zbirati vloge za preveč plačane prispevke. Vloga, ki jo je podala KS Melinci, je zajemala vseh 126 vlagateljev, ki so plačevali različno določene zneske v različnih obdobjih. Vsebovala je tudi zahtevek za povračilo stroškov izkopa jarka za telefonski kabel v Beltincih za prvo skupino (28) krajanov Melinec. Državno pravobranilstvo, zunanji oddelek v Murski Soboti, je dne 11.12.2007 izdal Poravnavo o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje za KS Melinci št. NT-F001 1609/2004, vendar ni upoštevalo stroškov izkopa in zasipa telefonskega kabla Beltinci-Ižakovci-Melinci. KS Melinci se je na to pritožila in dosegla, da je Državno pravobranilstvo, zunanji oddelek v Murski Soboti, dne 06.02.2008 izdal Aneks

št. 1 k poravnavi o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje št. NT-F001 1609/2004 z dne 11.12.2007, v katerem je upoštevalo, da je osnova za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje tudi vrednost, ugotovljena po stalnem sodnem izvedencu in cenilcu, pridobljena v zvezi z notarsko overjenima izjavama z dne 30.09.2007. Tako je prvi skupini (28) vlagateljev v telefonsko omrežje bilo priznано 285,0 EUR za stroške izkopa in zasipa telefonskega kabla v Beltincih. To je še posebej pohvalno, saj to ni uspelo nobeni krajevni skupnosti v naši okolici in je tudi dokaz, da smo v KS Melinci storili vse, da so naši krajan po dvajset in več letih dobili vrnjena preveč vplačana sredstva. V Poravnavi o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje št. NT-F001 1609/2004 za KS Melinci, ki je med Občino Beltinci in Državnim pravobranilstvom, zunanjim oddelkom v Murski Soboti bila podpisana dne 08.01.2008, je bilo določeno, da znaša vrednost priključnine v Melincih 1.386,07 DEM po priključku. Taka vrednost je bila določena za 73 telefonskih priključkov in se je vsem 73 lastnikom telefonskih priključkov pri izračunu odštela od takratnega vplačila.

Za potrebno dokumentacijo je KS Melinci zaprosila arhiv podjetja PTT Murska Sobota, Telekom Murska Sobota, arhiv Občine Beltinci in vse nekdanje predsednike krajevne skupnosti. Dokumentacijo si je pridobila tudi od posameznih krajanov.

Celotni izračun in vsi izračuni, ki so bili izračunani za krajanse, ki so vplačali različne prispevke za pridobitev telefonskega priključka, so bili pregledani na Državnem pravobranilstvu, zunanji oddelek v Murski Soboti. Izračun je tudi pokazal, da 35 krajanov s svojimi vplačili ni preplačalo določenega zneska za telefonski priključek 1.386,07 DEM, zato jim tudi ni bilo nič vrnjeno.

Zaradi dolgega časovnega obdobja za nazaj je marsikateri krajan enostavno pozabil na tiste čase, kdaj in koliko je plačeval. To stisko krajanov so izkoristili nekateri posamezniki, tudi iz drugih krajevnih skupnosti, ki so zavajali z netočnimi podatki ali delali primerjave s podatki svoje in drugih krajevnih skupnosti, ki niso imela takšnega sistema vplačevanj in izgradnje telefonskega omrežja, kot je bilo to na Melincih. S takšnim nečastnim delom so si prislužili kakšen špricer, kozarec domačega vina ali nedeljsko pogačo, krajanom pa so povzročili dodatne skrbi in stroške, saj so v strahu začeli iskati različne podatke, razlage in tako po nepotrebnem trošili denar. Upam si trditi, da so z denarjem, ki ga je izplačala Odškodninska družba, bile zaradi preveč vplačanih dajatev v preteklosti poravnane vse krivice, ki so nastale pred več kot dvajsetimi leti. Tisti, ki so v preteklosti plačali preveč, so dobili nazaj več kot tisti, ki so plačali manj, kar je že od nekdaj veljalo za pošteno in pravično.

Martin DUH • mali rijtar

Reka Mura – reka življenja v Pomurju!

Reka Mura izvira v Avstriji, v osrčju nacionalnega parka Hohe Tauern na višini 1898 metrov in se do Prekmurja spusti za približno 1700 metrov. Od izvira do sotočja z Dravo pri kraju Legradu v Podravini je dolga 438 kilometrov, od česar je preteče po Avstriji 295 km ter v Sloveniji 95 km. Do Petanj-

cev je reka Mura v dolžini 33 km mejna reka med Avstrijo in Slovenijo, ter od Gibine navzdol, kjer prav tako 34 km ločuje Slovenijo in Hrvaško. Reko Muro lahko razdelimo glede na pokrajino čez katero teče: prehodni del (Bruck – Mureck) v dolžini 119 km (26 %) in prispevnim območjem 5.070 km² (36

%), nižinski del (Mureck – Legrad) v dolžini 130 km (28 %) in prispevnim območjem 4.255 km² (30 %) Staljeni sneg iz Štajerskih Alp močno poveča njeno gladino spomladi. V jeseni se količina vode v strugi poveča zaradi dežja, takrat reka občasno prestopi bregove, le redko pa tudi nasipe, ki varujejo obde-

lovalni svet. Raven vode močno upade poleti zaradi visokih temperatur, ki in močnega izhlapevanja ter pozimi zaradi majhne količine padavin. Reka Mura iz leve strani sprejema reko Ledavo ter potoke Murico, Kučnico in Krko. Desni pritok je reka Ščavnica. Z obeh strani pa se v reko Muro izliva še več manjših potokov. Čeprav reka Mura teče po panonskem svetu, je v večjem delu toka po našem ozemlju prav deroča in vse prej kot panonsko lena in vijugava. Šele v drugem delu, nekje pod Razkrižjem, se nekoliko umiri, brzic je manj, tok pa postane počasnejši. Ker ni več vkleščena v betonski kalup, voda odnaša dele bregov, odneseni material pa odlaga v mirnih predelih. Z vijugavim tokom reka ustvari tudi okljuke ali meandre,

ki jih voda kasneje predre in teče po bližnjici, na okljuku pa nastane mrtvica. Reka Mura brez dvoma daje življenje celotnemu Pomurju, še posebej poplavnemu gozdu, prodiščem, živalim, rastlinam kakor tudi ljudem. Ohranimo še mi njeno življenje z zmanjšanjem nastajanja odplak, ki bi se direktno iztekale v njo ter vseh drugih strupenih in nevarnih snovi, ki ogrožajo njeno življenje. Prav tako je biotska raznovrstnost je zelo pomembna, da se ohrani življenje v in ob reki Muri. Reka Mura z vso raznolikostjo živega sveta, poplavnimi logi, mrtvicami, prodišči, poplavnimi gozdovi, ugodnimi vplivi na mikroklimo ter številnimi možnostmi za preživljanje prostega časa je duša prekmurske pokrajine. Na območju Regijskega parka Mura, ki zajema celotno porečje Mure od Šentilja do Murske šume, je zabeleženih več kot 600 rastlinskih vrst, 200 vrst ptic, 50 vrst kačjih pastirjev, 1200 vrst metuljev in 95 vrst polžev in školjk. Ta edinstven naravni rezervat je pravi raj za ljubitelje narave in kot se je poetično izrazil Štefan Smej, je to kraj, kjer bi lahko lebdela duša.

(vir: www.nakoncuvasi.si).

»Tam v daljavi teče Mura,
tihu v noč mi šepeta,
glasna, mirna, spet sanjava,
ob bregovih se igra...

Ko posedas ob bregovih
in v njen tok se zastrmiš,
zdi se da kot pesem večna,
v valovih se glasi.

Njena pesem je neskončna,
v vseh rodovih še živi,
zdaj deroča, spet sanjava,
v sončnih žarkih se iskri.

Njena pesem je kot sonce,
pa čeprav kdaj potemni...
v srcu solze, v soncu sreče,
vseh rodov, vseh naših dni...

Je kot sreča v tvoji dlani,
le ne čutiš, vidiš je,
a ko usahne, ko utihne,
vroče spet želiš si je...

Daj jo pusti v miru teči,
naj gre mirno svojo pot...
saj življenju vdihne sreče,
naj bo Mura ti v ponos...»

(Jože Koprivnikar,
vir: www.pozitivke.net)

Lepota je tam, kjer jo opazimo

»Če človek resnično ljubi naravo, lahko povsod najde lepoto!« (V.V. Gogh)

Da, tudi v starem in bolnem drevesu, ki je začelo propadati. Tega se je zavedal tudi Marko, ko je žalostno opazoval podrto drevo. Dedek mu je razložil, zakaj ga je bilo potrebno podreti. Spoznal je, da bi v neurju lahko poškodovale hiše in ljudi in kar nekaj časa je trajalo, da se je sprijaznil s tem. Skupaj z dedkom je opazoval požagano deblo in prešteval »letnice«. Naučil se je velike življenjske resnice in spoznal, da je včasih potrebno staro žrtvovati, da lahko zraste novo. Pomagal je nositi raz-

Marko pomaga dedku in se uči, da je včasih potrebno kaj žrtvovati, da zraste novo življenje.

žagano deblo, ki je prijetno dišalo in iz manjših kosov je s pomočjo dedka sestavil klopco in prav prijetno mu je bilo sedeti na njej. Večji kosi debela so prišli ravno prav za kurjavo, tako da sta jih naložila v samokolnico in jih odpe-ljala v kurilnico. Na prazna mesta, kjer so prej rasle breze, sta zasadila nove sa-dike, ki sta jih skrbno zalila in ob njih postavila količke, da bodo imele opo-

ro. Marko sedaj z veseljem opazuje rast novih dreves in ponosen je, da je pri tem pomagal tudi sam. Lepota in čar narave sta v tem, da jih znamo ob pravem trenutku opaziti in začititi. Že otrok mora spoznati, da je marsikaj v naravi obsojeno na propad in da lahko tako zraste nekaj novega. Marko je vesel, ko posluša ptičje petje in opazu-je ptice, kako krmijo svoje mladiče. Ko

sedi na klopci, mu je prijetno in spo-znal je, da se skriva lepota tudi v tem lesu, v vsem, kar nas obdaja in bogati. To lepoto vidi tisti, ki jo je pripravljen videti, če jo seveda išče. Marija Zver Slika: Marko pomaga dedku in se uči, da je včasih potrebno kaj žrtvovati, da zraste novo življenje.

Marija ZVER • DPM Dokležovje

Ali ljudje zaznamo lepoto okoli sebe?

(Iz knjige: KOMAT, Anton: Umetnost preživetja (2009). Domžale: samozaložba Anton Komat je neodvisni raziskovalec, pisatelj, publicist, okolje-varstvenik in tudi avtor knjig ter šte-vilnih prispevkov. Objavil je na stoti-ne člankov, je scenarist in voditelj TV filmov in radijskih oddaj. Je predava-telj in zavesten varuh narave. V svoji čudoviti knjigi z naslovom Umetnost preživetja, ki bi jo moral prebrati vsak človek, se v člankih dotika tematik s področja varstva okolja, človeške nara-ve, odnosov in še marsičesa drugega. Med zbirko kolumn (zajetih v tej knji-gi), ki jih je pisal za revijo Jana, sem našla tudi zgodbo, ki bi jo rada deli-la z vsemi Vami, spoštovani bralci na-šega informativnega glasila. »Novinar-ji časopisa Washington Post so želeli dobiti odgovore na vprašanja, kot so: Ali ljudje zaznamo lepoto okrog sebe, ali se ustavimo, da bi jo občudovali in ali bi prepoznali talent v popolno-ma vsakdanjih okoliščinah? Izbrali so glasbo, konkretno uličnega violinista na postaji podzemne železnice in na-tančno beležili odzive ljudi na njego-vo muziciranje. Rezultat naj bi pokazal sliko o okusu, pozornosti in estetskem čutu povprečnih ljudi, skratka o nji-hovi sposobnosti za zaznavanje lepote glasbene stvaritve. Izbrani moški, glas-benik prostovoljec, je sedel na postaji podzemne železnice v Washingtonu in začel igrati violino. Igral je 6. simfonijo J.S. Bacha in to celih 45 minut. Bilo je

mrzlo januarsko jutro in bila je gneča, ko ljudje hodijo v službo. Mimo nje-ga se je ta čas sprehodilo 1000 ljudi. Ulični godec je predse na tla postavil klobuk, ker se je nadejal denarnih da-rov mimoidočih. V okolici pa so se po-tuhnili novinarji in beležili rezultate in dogajanje. Šele po treh minutah igra-nja ga je opazil prvi mimoidoči, moški srednjih let. Ustavil se je za nekaj se-kund, potem pa nadaljeval svojo pot. Minuto kasneje je ulični godec dobil prvi dolar. V klobuk mu ga je vrgla ženska, a se ni niti za trenutek ustavi-la. Le nekaj minut kasneje je violinist opazil prvega poslušalca. Bil je moški, naslonil se je na zid in poslušal njego-vo muziciranje. Potem je pogledal na uro in odhitel. V klobuk ni vrgel ničesar. Tako je minilo vseh 45 minut. V tem času se je ustavilo le šest ljudi in ga nekaj časa poslušalo, približno dvajset oseb pa je v njegov klobuk vrglo skupaj 32 dolarjev. Med vsemi mimoidočimi se je za violinista še najbolj zanimal tri-letni otrok. Mama ga je sicer poskušala odvleči naprej, a otrok je trmasto vztra-jal. Očitno ga je glasba pritegnila, saj se je še po tem, ko ga je mami konč-no le uspelo premakniti, oziral nazaj proti violinistu. Enake spontane odzi-ve je kasneje pokazalo še nekaj otrok, vendar jim matere niso pustile stati in poslušati glasbe. Po 45 minutah je vio-linist prekinil igranje, dal violino v kov-ček in odšel. Ko je nehal igrati, tega ni opazil nihče in nihče mu tudi ni zaplo-

skal. Vse skupaj ni bilo nič posebnega, boste rekli, tudi pri nas igrajo ulični muzikanti, mi pa hitimo mimo njih, ker nimamo časa poslušati njihovega igranja. Mudi se nam, kajti čaka nas še veliko opravkov. Morda včasih v nji-hov klobuk vržemo kak drobiž in če to stori več ljudi, se tudi muzikantu nekaj nabere, ste prepričani. To je to, ampak ali ste kdaj pomislili, da zamujate mor-da izjemne dogodke v življenju? Ljudje iz washingtonskega metroja so se verje-tno od presenečanja držali za glavo, ko je časopis Washington Post naslednji dan objavil: »Včeraj zjutraj je na postaji podzemne železnice 45 minut muzici-ral Joshua Bell, eden najboljših violi-nistov na svetu. Igral je eno najlepših skladb, kadarkoli napisanih za violino, 6. simfonijo J.S. Bacha. Violina je bila original mojstra Stradivarija, vredna 3,5 milijona dolarjev. Ko so brali na-slednje vrstice, pa jih je verjetno posta-lo vsaj malce sram: »Joshua Bell je igral kot anonimni ulični muzikant, prostovoljno, in v njegov klobuk je kapnilo borih 32 dolarjev. Le dva dni pred tem je muziciral v razprodani dvorani v Bo-stonu, tam je bila povprečna cena za sedež 100 dolarjev!« Dogodek okrog muziciranja Joshue Bella je bila medij-ska provokacija znane časopisne hiše, vendar nam odpira še neke druge po-glede na to, koliko je povprečen človek sploh dovzeten za lepoto....« Ta resnič-na zgodba nam lahko v svojih vrsticah odstre dejstvo, ki je znano že dolgo vr-

sto let – preveč hitimo, preveč se ženemo za materialnimi dobrinami, ne vidimo pa tistega, kar je skrito očem – srce sočloveka, izjemne drobne trenutke sreče in radosti. Večinoma raz-

mišljamo o tem šele, ko je prepozno. Časa, kot vemo, ne moremo zavrteti nazaj, ne moremo ga upočasniti, lahko pa ga osmislimo in olepšamo. Saj imamo vsi na tem svetu le eno priložnost

– eno življenje, ki nam je dano...vsakemu z določenim namenom! Zatorej: »Carpe diem – užij dan!«

Lilijana ŽIŽEK • mali rijtar

Drevesce posadimo, da zraslo bo drevo, bo ptice privabilo in spet nam bo lepo (Janez Bitenc)

Prečudovita pesmica našega skladatelja Janeza Bitenca (ima še dve kitici), ki jo rada prepevam z vnuki. Prepevali pa smo jo tudi v naši lutkovni igrici MESTO CVETJA, ki so jo otroci zavzeto igrali, njeno sporočilo pa je še danes aktualno. Pravilen odnos do narave moramo imeti predvsem mi, odrasli in biti vzgled mlajšim. Žal smo odrasli velikokrat slab vzgled in nas na napake opozarjajo tudi otroci.

Kako lepo se je sprehoditi v gozdu v vseh letnih časih in opazovati spremembe. Otroci vidijo vsako najmanjšo stvar, na katero odrasli velikokrat nismo pozorni. Z bistrim očesom opazijo pajka, ki se spušča po nevidni nitki in plete mrežo. V istem hipu že opazijo drobno pikapolonico, ki počasi leze po listu in majhno gosenco, ki se leno premika med travo. Prodrijo na obrežju Mure pa imajo zanje poseben čar, ko v njihovih najrazličnejših oblikah najdejo podobnosti z želvo, žabo ali drugo živaljo. Velikokrat se čudim njihovi izvirnosti in srečna sem, da znajo tako dobro opazovati. V tem so resnični mojstri.

Lan in Pika v družbi dedka na Otoku ljubezni v Ižakovcih.

Počitek se je privlekel in seveda pesmica je bila zraven: »Drevesce posadimo, da zraslo bo drevo ...«

Otroci so v nenehnem gibanju in le to je najbolj koristno v naravi. Če se tega naučijo že v zgodnjem otroštvu, bodo s tem nadaljevali tudi kot odrasli. Lepo je, če se ob tem naučijo še ljubiti in spoštovati svet, v katerem se gibljejo in živijo. Tako na vsakem koraku odkrivajo zanimivosti in se učijo, da je Zemlja preveč dragocena in sveta, da bi jo na vsakem koraku uničevali. Otroci

se tega učijo postopoma, korak za korakom in starejši jim moramo ob tem pomagati in jih usmerjati. Pomagajmo jim zasaditi drevesce, ki bo raslo v drevo in drevesa v gozdove, ki nam bodo dajali senco in plodove. Pokažimo Zemlji in materi Naravi obilo spoštovanja in zahvalo za vse njene darove.

Marija ZVER • mali rijtar

Kako sem začel zbirati znamke

Vsi moji vrstniki so v začetku osnovne šole nekaj zbirali: eni sličice, ki so bile na vžigalnicah, drugi sličice avtomobilov, ki so bile v Kraševih čokoladicah..., jaz pa sem se odločil za znamke, ki sem jih spočetka lepil v zvezek.

Te male sličice so mi bile vedno všeč in zanimive. Med odrasčanjem so me začele zanimati tudi druge stvari, vendar je moja ljubezen do znamk ostala. Starši so bili v Nemčiji, kjer so mi kupili album, tako da sem začel znamke zlagati vanj.

Odrasel sem, se poročil, prišle so druge skrbi in za nekaj časa sem na znamke pozabil. Redno sem jih znova začel zbirati nekje pred osamosvojitvijo, po njej pa se je ponudila priložnost za zbiranje znamk novonastale države. Začel sem tudi s tematiko gob na

znamkah evropske izdaje, božiča in novega leta na znamkah izdaje Slovenije in vsega, kar se tiče pošte Beltinci. Z zbiranjem sem si pridobil izkušnje in tudi nekaj znanja o filateliji. Predstavil vam bom tudi nekaj pošnih znamk in žigov iz moje zbirke: Slovenija 199: prve znamke v poštni uporabi:

Slavko Šebjan

Parlament

Priložnostni žig

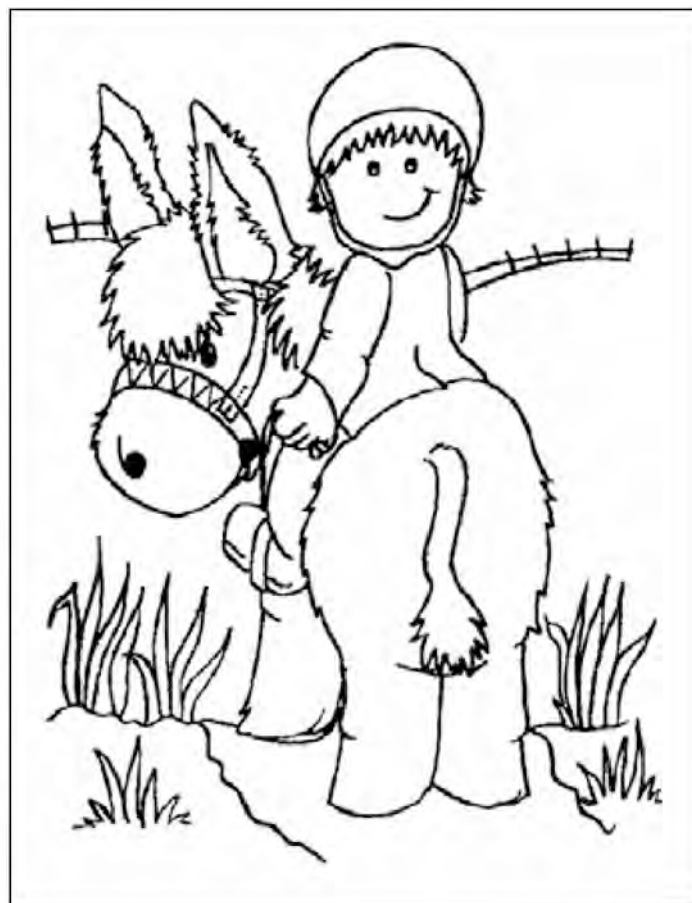
Grbi

Gobe na znamkah: Andora 1984

Osliček, ki sanje deli

»Hi-hot!« zakliče peskar in zavihiti svoj srebrni bič. »Hi-hot!« In osliček, vprežen v cizo rumene barve z rdečimi in modrimi kolesi prikima in zdirja, kolikor le premore, saj dobro ve, kako dolga pot ga še čaka. Ampak sedaj bi radi izvedeli, kaj prevaža v svoji cizi, kajne? Kajpak da pesek, nadrobnejši pesek, kar ga je na svetu in prgišče tega najdrobnejšega peska vam nasuje v oči, da se kar same zatisnejo! Ampak peskar ima v svoji cizi prav na dnu, globoko pod peskom, skritega še nekaj posebnega: sanje, same sanje, toliko sanj, da bi jih nihče ne preštel. Sanje o rdeči žogi, ki poleti gor do neba, in sanje o kolačku za rojstni dan – režeš ga in režeš, pa ga nikoli ne zmanjka. Sanje o Indiji Koromandiji in o lestvi, ki vodi do zvezd, pa o lutki, ki poje in se smeje. Vsak večer napolni peskar svoj voz s sanjami in osliček mora zelo pohiteti, saj ga vsi otroci že komaj čakajo. Ampak med otroki jih je nekaj, ki jokajo in se otepajo in nočejo v posteljo, tako da mora peskar dolgo, dolgo čakati, preden se lahko odpelje naprej. Osliček pa stoji pred vrati, kima in razkopava tla in je že zelo nestrpen, ker bi bil rad že spet v svojem toplem hlevu. Pa mu vse nič ne pomaga, stati mora in čakati, medtem ko nebolgljivi otrok kriči in brca s sebe odejo in noče zaspiti. Peskar postane žalosten in ko otrok nazadnje le zaspi, seže peskar prav na dno svoje cize in privleče iz nje sanje, ki niso tako pisane in vesele kakor druge, medtem sive kot meglen dan in potem zažene tiste sanje otroku na blazino, kakor da bi vrgel kislo jabolko, nakar poča z bičem in zdrvi z osličkom in cizo čez drn in strn proti drugi hiši. »Hi-hot!« zakliče pe-

skar, da osliček z rumeno cizo, ki ima rdeča in modra kolesa, kima in bezlja, ker ve, da ima pred seboj še dolgo pot in že se bliža tudi naši hiši. »Hi-hot, dete moje, ali slišiš, da peskar prihaja? Prisluhni in slišal boš njegov srebrni bič. Brž zatisni oči in nasul ti bo sanjskega peska in z njim najlepših sanj. Hi-hot, hi-hot!«

(Lapman, Jelka: VEČERNE pravljice(1968). Mladinska knjiga

